

2025-06-18

Protokoll från Vänersborgs kommun
Kommunfullmäktige, onsdag 18 juni 2025

Tid: 13:00-21:24

Plats: Bojorten, kommunhuset, Vänersborgs kommun

Sekreterare

Johan Högmark

Justerare

Gunilla Cederbom (V) och Ann-Marie Jonasson (S)

Paragrafer

§§ 83-117

Signering

Ordförande Annalena Levin

Justerare Gunilla Cederbom (V) och Ann-Marie Jonasson (S)

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Vänersborgs kommuns anslagstavla.

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2025-06-18

Datum när anslag sätts upp: 2025-06-30

Datum när anslag tas ned: 2025-07-22

Förvaringsplats för protokollet:

Kommunstyrelseförvaltningen, Sundsgatan 29, tfn 0521 72 23 90

Kontakt: Johan Högmark, sekreterare

2025-06-18

Närvarande

Beslutande

Tjänstgör för

Socialdemokraterna

Benny Augustsson §§ 83-103, 105-108, 110-117

Annika Larsson Lindlöf §§ 104, 109 Benny Augustsson

Madelaine Karlsson

Dan Nyberg

Anneli Guilotte

Joakim Sjöling

Ann-Marie Jonasson

Anders Gunn

Christin Slättmyr

Kenneth Borgmalm

Ann-Sofie Olsson

Reidar Eriksson §§ 83-109, 111-117

Annika Larsson Lindlöf § 110

Reidar Eriksson

Hans-Peter Norén

Maria Abrahamsson

Benny Jonasson

Sandra Stegeröd

Angelica König Cassel

Malin Tell §§ 83-90

Roland Stegeröd §§ 91-117

Malin Tell

Sverigedemokraterna

Ola Wesley

Mathias Olsson

Anders Strand

Göran Nilsson

Torbjörn Moqvist

Kalle Lundgren

Moderaterna

Henrik Harlitz §§ 83-90

Piotr Gabrys §§ 90-117

Henrik Harlitz

Lena Eckerbom Wendel §§ 83-108, 110-117

Robin Danielsson

Ann-Helen Selander

Henrik Josten

Dan Åberg

Tor Wendel

Margareta Olsson

Kristina Edvinsson

Robin Skenhede

Vänsterpartiet

Stefan Kärving

Gunilla Cederbom

Ida Hildingsson

2025-06-18

Lutz Rininsland

Centerpartiet

Mats Andersson §§ 83-108, 110-117

Åsa Edvardsson § 109

Annalena Levin

Bo Carlsson

Johan Andersson

Mats Andersson

Kristdemokraterna

Magnus Ekström

Elisabeth Johansson

Hans-Peter Nielsen

Torgny Hjorth

Medborgarpartiet

Göran Svensson

Thomas Larsson

Bengt Rydholm

Liberalerna

Bibbi Henriksson

Gunnar Henriksson

Cecilia Prins

Miljöpartiet

Jonas Sjöblom

Ersättare

Annika Larsson Lindlöf (S) §§ 83-103, 105-108, 111-117

Roland Stegeröd (S) §§ 83-90

Jörgen Zander (S)

Piotr Gabrys (M) §§ 83-90

James Bucci (V)

Peter Lenberg (V)

Åsa Edvardsson (C) §§ 83-108, 110-117

Daniel Tesfay (C)

Anette Taimory (KD) § 90-117

Birgitta Lindahl (MBP)

Daniel Peltola (L)

Anna-Karin Sandberg (MP)

Annika Repo Wallman (MP)

Övriga närvarande

För revisionen; Magnus Cassel och Sven Erik Larsson

Kommundirektör Lena Tegenfeldt och ekonomichef Thomas Sannemalm

2025-06-18

	Ärenden		Sida
§ 83	Fastställande av dagordning Information - Revisionsplan Information - Uppföljande granskning måluppfyllelse skolan och fördjupad granskning särskilt stöd Information - Resultatet från demokrati- och jämförbarhetsberedningens enkät till kommunfullmäktige	2025/1	7
§ 84	Revidering av taxor för upplåtelse av offentlig plats	2025/139	8 - 10
§ 85	Taxa enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg	2025/268	11 - 12
§ 86	Taxa enligt lag om sprängämnesprekursorer	2025/269	13 - 14
§ 87	Revidering av timtaxa K inom miljö- och hälsoskyddsnämndens område	2025/267	15 - 17
§ 88	Revidering av avfallstaxa för 2026	2025/229	18
§ 89	Höjning av VA-taxa för 2026	2025/227	19
§ 90	Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028	2025/35	20 - 23
§ 91	Kommunens delårsrapport april 2025	2025/28	24
§ 92	Beslut om planuppdrag för Brålanda stationsområde	2025/244	25 - 27
§ 93	Motion om att utveckla området kring Nygårdsäng	2025/278	28
§ 94	Motion om att anlägga fler parkeringsplatser i Nordstan	2025/294	29
§ 95	Svar på medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg	2024/540	30
§ 96	Svar på medborgarförslag om att anlägga en skatepark i närheten av Skräcklan eller roddklubben	2024/668	31
§ 97	Svar på medborgarförslag om att bygga en skatepark i Vänersborg	2024/653	32
§ 98	Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare och belysning för fotboll i Frändefors	2024/706	33 - 35
§ 99	Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare, duschar och belysning för fotboll i Frändefors	2024/691	36 - 38
§ 100	Svar på medborgarförslag om att uppföra ett minnesmärke för att hedra veteraner på veterandagen 29 maj	2024/348	39 - 41
§ 101	Begäran om tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag. Statsbidrag skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna.	2025/237	42 - 43
§ 102	Begäran om tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag till socialförvaltningen	2025/238	44
§ 103	Förslag om omfördelning av investeringsbudget 2025 inom samhällsbyggnadsnämndens VA-verksamhet	2025/226	45

2025-06-18

§ 104	Säkerställande av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstad Flygplats AB	2025/257	46 - 48
§ 105	Revidering av kommundirektörsinstruktion och reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer	2025/152	49 - 50
§ 106	Revidering av avfallsföreskrifter, Samhällsbyggnadsnämnden	2024/713	51 - 52
§ 107	Revidering av miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente	2025/302	53
§ 108	Antagande av reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst	2025/207	54
§ 109	Revisionsberättelse, årsredovisning och ansvarsfrihet rörande Fyrbodals kommunalförbund 2024	2025/248	55 - 56
§ 110	Revisionsberättelse, årsredovisning och ansvarsfrihet rörande Tolkförmedling Väst 2024	2025/205	57 - 58
§ 111	Fyllnadsval till uppdraget som ordförande tillika ledamot i kommunrevisionen	2025/245	59
§ 112	Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige och ersättare i valberedningen, Vänersborgsbostäder AB och kultur- och fritidsnämnden	2025/281	60
§ 113	Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, Kunskapsförbundet Väst och som ersättare i kommunstyrelsen	2025/284	61
§ 114	Avsägelse till uppdrag som ersättare i barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden och demokrati- och jämställdhetsberedningen	2025/286	62
§ 115	Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som revisor i revisionen, lekmanarevisorsersättare i Fastighets AB och Vänersborgs föreningsarkiv	2025/258	63
§ 116	Meddelandelista till kommunfullmäktige 2025-06-18	2025/2	64
§ 117	Eventuellt fyllnadsval till uppdraget som vice ordförande i revisionen och till uppdrag som ledamot i revisionen	2025/304	65

Sammanträdesaktiviteter

Mötesuppehåll

Uppehåll för gruppmöten och andra uppehåll under sammanträdet:

kl: 13:38-13:48, 15:05-15:35, 19:10-19:40, 20:09-20:16

Tillkommande ärenden

§ 117; Eventuellt fyllnadsval till uppdraget som vice ordförande i revisionen och till uppdrag som ledamot i revisionen.

Informationsärenden

- Information – Revisionsplan
  - Ledamot i revisionen Sven Erik Larsson (M) presenterade revisionens revisionsplan för 2025
- Information - Uppföljande granskning av skolans måluppfyllelse och fördjupad granskning av särskilt stöd
  - Vice ordförande i revisionen Magnus Cassel (S) presenterade revisionens bedömning av ovanstående granskning.
- Information - Resultatet från demokrati- och jämställdhetsberedningens enkät till kommunfullmäktige
  - Demokrati- och jämställdhetsberedningens ordförande Elisabeth Johansson (KD) presenterade identifierade utvecklingsområden mot bakgrund av den enkätundersökning som genomförts i kommunfullmäktige.

§ 83

Fastställande av dagordning

KS 2025/1

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer dagordningen i enlighet med kallelsen och med tillägg av ärende 38.

Beslutsunderlag

Dagordning från kallelse 2025-06-11

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

§ 84

Revidering av taxor för upplåtelse av offentlig plats

KS 2025/139

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar reviderad upplaga av taxor för upplåtelse av offentlig plats enligt bilaga. Taxan ska gälla från den 1 augusti 2025.
2. Kommunfullmäktige överlåter åt samhällsbyggnadsnämnden att för varje nytt kalenderår besluta om sådana ändringar av taxan som betingas av index i enlighet med nedanstående,

Taxorna har fastställts utifrån statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI), basår 1980, och med basmånad oktober 2024. Samhällsbyggnadsnämnden får för varje nytt kalenderår besluta att justera taxan med hänsyn till förändringar i KPI. Omräkningen ska grunda sig på senast fastställda oktoberindex och oktoberindex för närmast föregående år. Erhållna avgiftsbelopp kan avrundas uppåt eller nedåt.

Bilaga/bilagor

Bilaga 1: Taxor för upplåtelse av offentlig plats

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har, genom beslut den 27 februari 2025, § 19, föreslagit att Kommunfullmäktige ska anta reviderad upplaga av taxor för upplåtelse av offentlig plats. Taxan föreslås gälla från den 1 augusti 2025. Samhällsbyggnadsnämnden har även föreslagit att Kommunfullmäktige ska överlåta åt samhällsbyggnadsnämnden att fatta beslut om omräkning av taxan enligt konsumentprisindex (KPI). Ett förslag till indexklausul har tagits in i taxan.

Samhällsbyggnadsnämnden har i huvudsak uppgett att skälen till ändringen är följande. Taxan för oktobermarknaden behöver ändras. Det är meningen att marknaden ska vara självfinansierad av taxan och inte gå minus vilket den gör idag. Taxan per löpmetr höjdes 2020 från 125 kronor till dagens 150 kronor men senaste årens prishöjningar och kostnadsökningar gör att en höjning är nödvändig. Enligt samhällsbyggnadsnämnden gick förra årets marknad 2024 med ett underskott på nästan 64 000 kronor. För att undvika att detta återupprepas behöver taxan enligt samhällsbyggnadsnämndens bedömning höjas till minst 200 kronor. Om taxan höjs allt för kraftigt finns risk för att en del avstår så därför föreslås just 200 kronor. Enligt samhällsbyggnadsnämnden kan det även vara lämpligt att samtidigt höja taxan för den vanliga torghandeln från 75 kronor till 100 kronor/lm och dag samt till 800 kronor/lm och år. Även taxan för månadsmarknaden bör enligt förslaget höjas från 75 kronor till 100 kronor samt till 1

Utdragsbestyrkande

600:-/lm och år, månadsmarknaden har dock legat nere sedan pandemiåren men kan förhoppningsvis återuppstå i framtiden. Indexregleringen föreslås ske efter statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI) med 1980 som basår. Vid indexberäkningen ska index för oktober månad användas som jämförelse och ändringen av avgiftsbeloppen gälla under nästkommande år. Erhållna avgiftsbelopp föreslås kunna avrundas uppåt eller nedåt.

Kommunens möjlighet att ta ut avgift för upplåtelser av offentlig plats regleras i avgiftslagen. Genom lagen ges kommunen rätt att i fråga om sådan offentlig plats som står under kommunens förvaltning ta ut ersättning för användningen om tillstånd har lämnats enligt 3 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617). Kommunen har även rätt att ta ut ersättning i fråga om användning, som avser salutorg eller liknande plats som kommunen har upplåtit till allmän försäljningsplats.

Möjligheten att ta ut avgift med stöd av ovan angivna lagstiftning skiljer sig från regleringen angående självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen (KL). För avgifter som tas ut med stöd av avgiftslagen gäller att de får fastställas till ett belopp som kan anses skäligt. Vid skälighetsbedömningen ska beaktas sådant som ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av upplåtelsen och kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter (se 1 § avgiftslagen). Avgiften som kommunen får ta ut vid upplåtelse av offentlig plats är således inte bunden till kommunens direkta kostnader i samband med upplåtelsen, exempelvis till följd av angrepp på gatubeläggning, särskild renhållning osv. I den mån sådana kostnader förekommer får hänsyn dock givetvis tas till dem (se prop. 1957:157 s. 54).

Det kan konstateras att tillämplig lagstiftning föreskriver en rätt för kommunen att ta ut avgift för viss upplåtelse av offentlig plats och inte en skyldighet. I lagen slås inte fast någon undre gräns för avgiftens storlek. Sålunda står det kommunen fritt att bestämma denna gräns. Den övre gränsen däremot är fastställd i lagen så till vida att avgiften ska vara skälig. Vid en samlad bedömning finner Kommunstyrelseförvaltningen inte skäl att ifrågasätta de av samhällsbyggnadsnämnden fastställda avgiftsbeloppen som skäliga. Mot bakgrund av ovanstående har Kommunstyrelseförvaltningen ingenting att erinra mot samhällsbyggnadsnämndens förslag till reviderad taxa.

Vad gäller förslaget om indexreglering gör Kommunstyrelseförvaltningen följande bedömning. Möjligheten för Kommunfullmäktige att delegera åt en nämnd att besluta i vissa ärenden regleras i 5 kap. 2 § kommunallagen (KL). När en taxa antagits av fullmäktige är det i regel möjligt att överlåta befogenheten på en nämnd att besluta om sådana ändringar av taxan som betingas av index (se Tom Madell m.fl. Kommunallagen – en kommentar). Kommunstyrelseförvaltningen har ingenting att erinra beträffande att samhällsbyggnadsnämnden bemyndigas att besluta om omräkning av taxan enligt konsumentprisindex (KPI). Kommunstyrelseförvaltningen noterar dock att det föreligger en diskrepans mellan samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut avseende indexuppräknings (punkten 2) och den indexklausul som föreslås i taxan. En justering bör ske så att lydelserna stämmer överens med varandra/erhåller tilltänkt innebörd. Efter

samråd med berörd tjänsteperson vid samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår Kommunstyrelseförvaltningen följande nya lydelse.

”Taxan har fastställts utifrån statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI), basår 1980, och med basmånad oktober 2024.

Samhällsbyggnadsnämnden får för varje nytt kalenderår besluta att justera taxan med hänsyn till förändringar i KPI. Omräkningen ska grunda sig på senast fastställda oktoberindex och oktoberindex för närmast föregående år. Erhållna avgiftsbelopp kan avrundas uppåt eller nedåt.”

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 137
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-27
- Bilaga till beslut - Taxor för upplåtelse av offentlig plats
- Taxor för upplåtelse av offentlig plats med markerade ändringar
- Revidering av taxor för upplåtelse av offentlig plats

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 85

Taxa enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg

KS 2025/268

Beslut

Kommunfullmäktige antar bilagd taxa enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg inklusive de ändringar som föreslagits av Kommunstyrelseförvaltningen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Taxan ska gälla från 2025-08-01.

Bilaga/bilagor

Bilaga 2: Taxa förorening från fartyg

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har den 13 november 2024 beslutat att revidera miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente på så sätt att miljö- och hälsoskyddsnämnden har påförts ett ansvar för prövning och tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening av fartyg (LÅFF). Revideringen utfördes som en följd av den lagändring i LÅFF, som trädde i kraft 1 maj 2023, och som bland annat innebär att kommunerna ska pröva frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner för hamnar som huvudsakligen tar emot fritidsbåtar (fritidsbåtshamnar) samt utöva tillsyn över sådana hamnar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har den 14 maj 2025, MHN § 22, beslutat att föreslå att kommunfullmäktige ska anta förvaltningens förslag till taxa enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg, att gälla från 2025-08-01, dock med följande ändring. Att lydelsen under rubriken "Överklaganden" byts ut enligt följande.

"11 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt

denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg till ny taxa gällande lagen om åtgärder mot förorening från fartyg/föreskrifter om tillsynsavgifternas storlek".

Enligt 6 kap. 8 § LÅFF får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn enligt 6 kap. 5 a § LÅFF samt för godkännande av avfallshanteringsplaner enligt 3 kap. 9 § LÅFF.

Kommunstyrelseförvaltningen har granskat den föreslagna taxan. Med anledning av fel överprövande instans har angetts i 11 § bör förslaget till taxa justeras i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till beslut. Lydelsen av 11 § i taxan blir därmed istället följande.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

”11 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.”

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att taxan – beträffande avgiftsbeloppet/timtaxan – i 3 § hänvisar till Taxa K vilken framgår av separat beslut.

Av 4 § framgår vidare att ” timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret”.

Ovanstående formuleringar ger intrycket av att det är två olika taxor som avses. För att undanröja denna otydlighet föreslår Kommunstyrelseförvaltningen följande redaktionella ändring av 4 § i taxan. Att orden ”i denna taxa” i 4 § byts ut mot orden ”i taxan”.

Den nya lydelsen av 4 § blir därmed följande.

”Timavgiften i taxan är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret”.

Kommunstyrelseförvaltningen har i övrigt ingenting att erinra mot förslaget. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därmed att Kommunfullmäktige ska anta den bilagda taxan inklusive de ändringar som föreslagits av kommunstyrelseförvaltningen och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 136
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 102
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-16
- Bilaga Taxa förorening från fartyg
- Taxa - enligt lagen om åtgärder om förorening från fartyg
- Miljö och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-05-14 § 22 om Taxa enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg

Sändlista

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 86

Taxa enligt lag om sprängämnesprekursorer

KS 2025/269

Beslut

Kommunfullmäktige antar bilagd taxa enligt lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer inklusive den ändring som har föreslagits av kommunstyrelseförvaltningen. Taxan ska gälla från 2025-08-01.

Bilaga/bilagor

Bilaga 3: Taxa sprängämnesprekursorer

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har den 19 februari 2025 beslutat att påföra det kommunala tillsynsansvaret som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148 av den 20 juni 2019 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, samt lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer på miljö – och hälsoskyddsområdet. Som en följd av detta har Miljö- och hälsoskyddsutskottet genom beslut den 14 maj 2025, § 21, föreslagit att Kommunfullmäktige ska anta en taxa för tillsynsavgift enligt lagen om sprängämnesprekursorer.

Enligt 11 § lagen om sprängämnesprekursorer får en avgift tas ut för bland annat tillsyn enligt lagen. Enligt 19 § andra stycket samma lag får kommunen meddela föreskrifter om avgifternas storlek när det gäller kommunernas tillsynsverksamhet.

Kommunstyrelseförvaltningen har granskat den föreslagna taxan.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att taxan – beträffande avgiftsbeloppet/timtaxan – i 3 § hänvisar till Taxa K vilken framgår av separat beslut.

Av 4 § framgår vidare att ” timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsutskottet får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret”.

Ovanstående formuleringar ger intrycket av att det är två olika taxor som avses. För att undanröja denna otydlighet föreslår

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Kommunstyrelseförvaltningen följande redaktionella ändring av 4 § i taxan.
Att orden ”i denna taxa” i 4 § byts ut mot orden ”i taxan”.

Den nya lydelsen av 4 § blir därmed följande.

”Timavgiften i taxan är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret”.

Kommunstyrelseförvaltningen har i övrigt ingenting att erinra mot förslaget. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därvid att Kommunfullmäktige ska anta den föreslagna taxan enligt bilaga inklusive den ändring som har föreslagits av kommunstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 135
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 102
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-16
- Bilaga - taxa sprängämnesprekursorer
- Taxa - enligt lagen om sprängämnesprekursorer
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-05-14 § 21

Sändlista

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 87

Revidering av timtaxa K inom miljö- och hälsoskyddsnämndens område

KS 2025/267

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. att timtaxa K, som är 1295 kr år 2025, även ska gälla i taxor gällande Lagen om sprängämnesprekursorer samt Lagen om åtgärder mot förorening av fartyg från 2025-08-01.
2. Att fullmäktiges beslut §181 2020-11-04 kompletteras enligt följande: Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja timavgiften i samtliga taxor som berör nämndens verksamhetsområde med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Sammanfattning av ärendet

Genom beslut den 13 december 2023, § 232 har Kommunfullmäktige fastställt en timtaxa/timavgift (timtaxa K) inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområden. Timtaxa K fastställdes i taxor enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter, lag om receptfria läkemedel samt lag om foder och animaliska biprodukter.

Den 13 november 2024 respektive 19 februari 2025 har Kommunfullmäktige påfört miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvar för tillsyn enligt ytterligare lagstiftning – lag om åtgärder mot förorening av fartyg samt lag om sprängämnesprekursorer. Som en följd av detta har miljö- och hälsoskyddsnämnden, genom beslut den 14 maj 2025, MHN § 21 och MHN § 22, föreslagit att Kommunfullmäktige ska anta nya taxor för uttag av avgift för provning/tillsyn enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg samt lag om sprängämnesprekursorer. Avgiften föreslås finansieras enligt timtaxa K. Med anledning av detta bör Kommunfullmäktiges beslut från den 13 december 2023, § 232 revideras på så sätt att även tillkommande lagstiftningar omfattas av timtaxa K.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har föreslagit att Kommunfullmäktige ska revidera timtaxa K att från 2025-08-01 gälla i taxor Miljöbalken, Strålskyddslagen, Lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter, Lagen om receptfria läkemedel, Lagen om foder och

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

animaliska biprodukter, Lagen om sprängämnesprekursorer samt Lagen om åtgärder mot förorening av fartyg.

Kommunstyrelseförvaltningen delar miljönämndens uppfattning om att Kommunfullmäktiges beslut avseende timtaxa K bör revideras så att timtaxan även omfattar tillkommande lagstiftning.

Kommunstyrelseförvaltningen har inom ramen för beredningen av ärendet även uppmärksammat att det i miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till nya taxor enligt lag om åtgärder mot förorening av fartyg samt lag om sprängämnesprekursorer framgår att timtaxa K kan justeras årligen. Någon sådan möjlighet tycks dock inte finnas enligt Kommunfullmäktiges beslut avseende timtaxa K från den 13 december 2023. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför även att Kommunfullmäktige, dels ska revidera det tidigare beslutet avseende timtaxa K på så sätt att timtaxan istället fastställs till 1295 kronor – utifrån rådande kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad 2024 (året före det år taxan börjar gälla), dels ska överlåta befogenheten åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att besluta om sådana ändringar av taxan som betingas av prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Föreslagna revideringar har stämts av med förvaltningschef vid miljö- och hälsoskyddsförvaltningen som inte har haft något att erinra.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 134
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 104
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-16
- Miljö och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-05-14 §23
- Kommunfullmäktiges beslut 2023-12-13 § 232

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Kommunstyrelsens förslag till beslut var:

1. Kommunfullmäktige fastställer timtaxa K till 1295 kronor, från och med 2025-08-01, i taxor enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter, lag om receptfria läkemedel, lag om foder och animaliska biprodukter, lag om sprängämnesprekursorer samt lag om åtgärder mot förorening av fartyg

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

2. Kommunfullmäktige överlåter befogenheten åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att besluta om sådana ändringar av timtaxa K som betingas av index i enlighet med nedanstående,

Timavgiften är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Lena Eckerbom Wendel (M) yrkade att beslutet skulle få följande lydelse:
Kommunfullmäktige beslutar:

3. att timtaxa K, som är 1295 kr år 2025, även ska gälla i taxor gällande Lagen om sprängämnesprekursorer samt Lagen om åtgärder mot förorening av fartyg från 2025-08-01.
4. Att fullmäktiges beslut §[181 2020-11-04](#) kompletteras enligt följande:
Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja timavgiften i samtliga taxor som berör nämndens verksamhetsområde med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

I yrkandet instämde Anneli Guilotte (S) och Henrik Harlitz (M).

Beslutsgång

Mötet ajournerades mellan 13:38-13:48

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag och Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande.

Sändlista

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 88

Revidering av avfallstaxa för 2026

KS 2025/229

Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderad avfallstaxa för 2026 enligt bilaga. Taxan är gällande från och med 2026-01-01 och ersätter därigenom nu gällande avfallstaxa antagen av Kommunfullmäktige 2024-06-19, § 106.

Bilaga/bilagor

Bilaga 4: Förslag till reviderad avfallstaxa 2026

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut den 10 april 2025 § 56 föreslagit kommunfullmäktige att revidera avfallstaxan enligt bilaga.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom tjänsteskrivelse daterad 2025-04-01 avgett nedanstående yttrande i ärendet.

Den föreslagna revideringen syftar till att underlätta för hushållen och företagen att sortera sitt avfall och därmed öka återvinningsgraden. Genom att erbjuda större kärl för olika typer av återvinningsmaterial förväntas mängden återvunnet material öka, vilket bidrar till en mer hållbar avfallshantering och minskad miljöpåverkan. Dessutom förbättras arbetsmiljön för sophämtarna genom att minska antalet tunga lyft och hantering av mindre kärl.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 133
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 101
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-14
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 56
- Förslag till reviderad avfallstaxa 2026
- Nuvarande avfallstaxa 2025
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-01

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 89

Höjning av VA-taxa för 2026

KS 2025/227

Beslut

Kommunfullmäktige antar VA-taxa 2026 för Vänersborgs kommun enligt bilaga, som ska gälla från 2026-01-01 och ersätter därigenom den nu gällande VA-taxa antagen av Kommunfullmäktige 2024-06-19, § 107.

Bilaga/bilagor

Bilaga 5: Förslag till ny VA-taxa 2026

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår inför 2026 en höjning av VA-taxan med 8% exklusive moms vad avser bruksavgiften och 5% exklusive moms för anläggningsavgiften inför 2026.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 132
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 100
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 55
- Förslag till ny VA-taxa 2026
- Nuvarande VA-taxa 2025
- Jämförelse VA-taxa med Trollhättan och Uddevalla

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 90

Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028

KS 2025/35

Beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2026 till 22:21 per skattekrona. Nivån är oförändrad jämfört med 2025.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och finansiella mål enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan 2026-2028.
4. För budgettäckning av löneavtal 2025 och 2026 avsätts sammanlagt 161 mnkr till kommunstyrelsens förfogande.
5. Anslagbindningsnivå för driftbudgeten är nämnd. Anslagsredovisning för uppföljning på nämndnivå sker enligt kommunstyrelsens anvisningar.
5. Anslagbindningen för investerings- och exploateringsplanen är på projektnivå.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2026, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlas i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Långfristig upplåning kan ske inom fastställd låneram på 1 579 mnkr för 2026 utifrån gällande finanspolicy och inom ramen för av kommunstyrelsen fastställda riktlinjer och befogenheter inom finansverksamheten.

Bilaga/bilagor

Bilaga 6: Mål- och resursplan 2026-2028

Bilaga 7: Meddelande om ändring i förslag till budget 2026 och MRP 2026-2028

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Piotr Gabrys (M), Robin Danielsson (M), Ann-Helen Selander (M), Henrik Josten (M), Dan Åberg (M), Tor Wendel (M), Margareta Olsson (M), Robin Skenhede (M), Lena Eckerbom Wendel (M), Bibbi Henriksson (L) och Gunnar Henriksson (L) reserverade sig till förmån för Moderaternas och Liberalernas förslag.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2025-06-18

Anders Strand (SD), Ola Wesley (SD), Mathias Olsson (SD), Göran Nilsson (SD), Torbjörn Moqvist (SD) och Kalle Lundgren (SD) reserverade sig till förmån för Sverigedemokraternas förslag.

Göran Svensson (MBP), Thomas Larsson (MBP) och Bengt Rydholm (MBP) reserverade sig till förmån för Medborgarpartiets förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har på uppdrag kommunstyrelsens ordförande arbetat fram ett förslag till mål- och resursplan 2026-2028.

Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2025. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas förslag.

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) över skatte- och statsbidragsintäkter, samt uppdaterade bedömningar över löneutveckling och pensionskostnader. Budgetberedningen har haft presidieöverläggningar med nämnderna om deras budgetförslag 2026-2028.

I budget 2026-2028 uppgår det budgeterade resultatet till +10 mnkr. Investeringsbudgeten omfattar 1 253 mnkr för perioden 2026-2028.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 108
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-26
- Central samverkansgrupp protokoll 2025-05-26
- Mål- och resursplan 2026-2028
- Nämndernas protokoll och handlingar MRP 2026-2028
- Medborgarpartiets förslag till mål- och resursplan 2026-2028
- Vänsterpartiet förslag till mål- och resursplan 2026-2028
- Moderaterna och Liberalernas förslag till mål- och resursplan 2026-2028
- Sverigedemokraternas förslag till mål- och resursplan 2026-2028 (Budget 2026 Plan 2027-2028)

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

- Benny Augustsson (S) yrkade bifall till Socialdemokraternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Mål- och resursplan 2026-2028 med justering enligt bilaga.
  - I yrkandet instämde Mats Andersson (C), Magnus Ekström (KD), Jonas Sjöblom (MP), Dan Nyberg (S), Bo Carlsson (C), Christin Slättmyr (S), Joakim Sjöling (S), Elisabeth Johansson (KD), Ann-Sofie Olsson (S),

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Ann-Marie Jonasson (S), Johan Andersson (C), Madelaine Karlsson (S), Benny Jonasson (S) och Anneli Guilotte (S).

- Henrik Harlitz (M) yrkade bifall till Moderaternas och Liberalernas förslag till Mål- och resursplan 2026–2028 med rättelse av punkten 3 i beslutsförslaget enligt nedan: Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med ~~kommunstyrelsens~~ Moderaternas och Liberalernas förslag till mål- och resursplan 2026-2028.
  - I yrkandet instämde Bibbi Henriksson (L), Robin Danielsson (M) Lena Eckerbom Wendel (M), Henrik Josten (M), Robin Skenhede (M), Tor Wendel (M) och Piotr Gabrys (M)
- Stefan Kärvling (V) yrkade bifall till Vänsterpartiets förslag till Mål- och resursplan 2026–2028 med rättelse av beloppet till socialnämnden på sida 3 från 8 miljoner till 7,5 miljoner.
  - I yrkandet instämde Lutz Rininsland (V), Ida Hildingsson (V) och Gunilla Cederbom (V)
- Anders Strand (SD) yrkade bifall till Sverigedemokraternas mål- och resursplan 2026–2028.
  - I yrkandet instämde Ola Wesley (SD), Göran Nilsson (SD) Mathias Olsson (SD) och Torbjörn Moqvist (SD)
- Göran Svensson (MBP) yrkade bifall till Medborgarpartiets förslag till Mål- och resursplan 2026–2028.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns fem förslag till beslut, nämligen

Socialdemokraternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag (Kommunstyrelsens förslag), Moderaternas och Liberalernas förslag, Sverigedemokraternas förslag, Vänsterpartiets förslag och Medborgarpartiets förslag.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Socialdemokraternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag.

Omröstning begärdes.

Ordföranden utsåg förslaget från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraternas och Miljöpartiet till huvudförslag. Den nedanstående tillämpade propositionsordningen godkändes därefter av kommunfullmäktige.

Omröstning om motförslag – första omgången

Kommunfullmäktige godkände följande beslutsgång:

Ja-röst för Vänsterpartiets förslag och nej-röst för Medborgarpartiets förslag.

Med 4 ja-röster mot 3 nej-röster och 40 som avstod, så hade Vänsterpartiets

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

förslag gått vidare till nästa omgång.

Omröstning om motförslag – andra omgången

Kommunfullmäktige godkände följande beslutsgång:

Nej-röst för Sverigedemokraternas förslag och ja-röst för Vänsterpartiets förslag.

Med 6 nej-röster mot 4 ja-röster och 37 som avstod, så hade Sverigedemokraternas förslag gått vidare till nästa omgång.

Omröstning om motförslag – tredje omgången

Kommunfullmäktige godkände följande beslutsgång:

Ja-röst för Sverigedemokraternas förslag och nej-röst för Moderaternas och Liberalernas förslag.

Med 6 ja-röster mot 11 nej-röster och 30 som avstod, så hade Moderaternas och Liberalernas förslag utsetts till motförslag i huvudomröstningen.

Huvudomröstning

Kommunfullmäktige godkände följande beslutsgång:

Ja-röst för Socialdemokraternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag och nej-röst för Moderaternas och Liberalernas förslag.

Med 23 ja-röster mot 11 nej-röster och 13 som avstod, så hade kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Socialdemokraternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Mål- och resursplan för 2026–2028 med bilagerad justering.

(Omröstningsresultaten redovisas i bilaga 8)

Sändlista

Handläggare av ärendet

Samtliga nämnder

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 91

Kommunens delårsrapport april 2025

KS 2025/28

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen i delårsrapport per april 2025. Socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden uppmanas vidta åtgärder för budgetbalans.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomiavdelningen har sammanställt delårsrapport till och med april 2025.

Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2025 innebar ett budgeterat resultat på 31 mnkr. Det prognostiserade resultatet uppgår till 31 mnkr vilket är i nivå med budget. Nämnderna prognostiserar ett sammanlagt underskott på 35 mnkr medan finansförvaltningen prognostiserar ett motsvarande överskott, i första hand beroende på lägre pensionskostnader och räntekostnader jämfört med budget. Med tanke på den låga resultatprognosen och den höga investeringsnivån behöver fortsatt stort fokus läggas på åtgärder för budgetbalans i nämnderna.

Enligt fullmäktiges beslut uppgår investeringsbudgeten till totalt 616 mnkr för 2025. Nämnderna prognostiserar att investera för totalt 519 mnkr för 2025, vilket är 96 mnkr lägre än budget.

Den övergripande målavstämningen av god ekonomisk hushållning är en sammanfattning av hur inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen, samt om kommunen uppnått sina finansiella mål. För att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd ska mer än hälften av de finansiella målen, samt minst hälften av inriktningsmålen uppnås. En fullständig prognos av måluppfyllelse, där även nämndernas förväntade resultat ingår sker i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Med nuvarande prognoser uppnås endast ett av fyra finansiella mål. Utifrån den sammanvägda bedömningen uppnås därmed inte god ekonomisk hushållning enligt prognosen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 109
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-20
- Delårsrapport 2025 april

Sändlista

Handläggare av ärendet
Ekonomiavdelningen, Revisorerna, Samtliga nämnder

Utdragsbestyrkande

§ 92

Beslut om planuppdrag för Brålanda stationsområde

KS 2025/244

Beslut

1. Kommunfullmäktige ger Byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag till ny detaljplan för Brålanda stationsområde i Vänersborgs kommun. Beslutet fattas med stöd av 5 kap 2 § plan- och bygglagen (2010:900).
2. Kostnaden för framtagande av detaljplanen bedöms uppgå till 600 tkr med tillägg för erforderliga utredningar. Planen tas fram år 2025–2027. Byggnadsnämnden fakturerar Kommunstyrelsen för plankostnaderna. Under 2025 prognostiseras kostnaderna uppgå till 250 tkr. Finansiering sker via kommunstyrelsens förfogandeanslag. Tillgängliga medel 2025-05-05 uppgår till 3 369 tkr.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen och Vänersborgs kommun har tillsammans tecknat ett avtal för med- och samfinansiering av järnvägsplan och systemhandling till Brålanda station (KF 2024-10-23 § 160). I avtalet förbinder sig Vänersborgs kommun att ta fram en detaljplan för området om det krävs för genomförande. Därtill har Vänersborgs kommun ett ansvar för stationsområdet i ett större sammanhang och att säkerställa tillgängligheten till tågstationen. Kommunen behöver bland annat anlägga pendelparkeringar och gång- och cykelanslutningar till området.

Systemhandling och järnvägsplan uppskattas vara klara år 2027. Detaljplanen som kommunen tar fram behöver samspela med järnvägsplanen, framförallt gällande geografisk avgränsning och utredningsbehov. Därför bör de två planerna tas fram parallellt.

I och med att detaljplanen har ett högt strategiskt värde beslutar kommunstyrelsen om planbesked och godkänner planförslaget inför antagandet. Därefter antar kommunfullmäktige planförslaget. Byggnadsnämnden beslutar om samråd och granskning. Övriga nämnder ges möjlighet att yttra sig under samråd och granskning och vid utvalda tillfällen kan även nämndspresidier bjudas in till Kommunstyrelsen.

Detaljplanens omfattning

Detaljplanen ska både möjliggöra Trafikverkets arbete med återöppnandet av tågstationen och ge förutsättningar för ett attraktivt och tillgängligt stationsområde. Ett nytt stationsområde medför en viktig samhällsförändring som ökar attraktiviteten för Brålanda. För att möjliggöra detta behöver stationsområdet utvecklas med parkeringsplatser, gång- och cykelvägar, utveckling av utemiljön kring stationshuset

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

etc. Människor ska kunna uppleva området tryggt i en fin kulturhistorisk miljö som till exempel inte medför en ökad bullernivå eller sämre dagvattenhantering.

Exakt geografisk avgränsning för detaljplanen avgörs i senare skede. I samband med planläggningen kring järnvägen finns anledning att även se över kringliggande ytor som har stor betydelse för utvecklingen av tågstation. Bifogat underlag innehåller information om nuvarande förutsättningar och tidigare ställningstaganden för platsen.

Kostnader och finansiering av detaljplanen

Kostnaden för framtagande av detaljplanen bedöms uppgå till 600 tkr. Till detta tillkommer kostnader för utredningar som behövs i arbetet. Vilka utredningar som krävs i detaljplanearbetet och omfattningen av dessa beror på vilka utredningar som genomförs i Trafikverkets arbete med järnvägsplan. Kostnaderna för utredningar så som kulturmiljöutredning, dagvattenutredning, bullerutredning och liknande uppskattas till 200-400 tkr.

Byggnadsnämnden fakturerar Kommunstyrelsen för plankostnaderna. Under 2025 prognostiseras kostnaderna uppgå till 250 tkr. Finansiering sker via kommunstyrelsens förfogandeanslag.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 111
- Beslut om planuppdrag för Brålanda stationsområde (OBS förvaltningens reviderade förslag efter KSAU - 2025-06-03)
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 79
- Underlag inför planbesked gällande Brålanda stationsområde; del av Sörbyn 1:79 och Höga 1:146

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Stefan Kärvling (V) yrkade att justera första beslutsformuleringen så att det står Vänersborgs kommun i stället för endast Vänersborg.

I yrkandet instämde Bo Carlsson (C) och Robin Danielsson (M).

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag och Stefan Kärvlings (V) ändringsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med Stefan Kärvlings (V) ändringsyrkande.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Sändlista

Handläggare av ärendet

Byggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomiavdelningen, Kommunstyrelseförvaltningen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 93

Motion om att utveckla området kring Nygårdsäng

KS 2025/278

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar ärendet till kommunstyrelsen. Ärendet ska handläggas på så sätt att det kan avgöras av kommunfullmäktige inom ett år.

Sammanfattning av ärendet

Torbjörn Moqvist (SD) har inkommit med motion om att utveckla området kring Nygårdsäng.

Beslutsunderlag

- Motion om att utveckla området kring Nygårdsäng

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Kommunstyrelsen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 94

Motion om att anlägga fler parkeringsplatser i Nordstan

KS 2025/294

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar ärendet till kommunstyrelsen. Ärendet ska handläggas på så sätt att det kan avgöras av kommunfullmäktige inom ett år.

Sammanfattning av ärendet

Torbjörn Moqvist (SD) har inkommit med motion om att anlägga fler parkeringsplatser i Nordstan.

Beslutsunderlag

- Motion om att anlägga fler parkeringsplatser i Nordstan

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Kommunstyrelsen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 95

Svar på medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg

KS 2024/540

Beslut

Kommunfullmäktige uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att när kommunens ekonomi tillåter utifrån investeringsbudgeten att leda en nämndsövergripande utredning om förutsättningarna att anlägga en aktivitetspark för skateboard i kommunen. Utredningen ska undersöka efterfrågan, lämplig placering och innehåll för en aktivitetspark, samt belysa förutsättningar för genomförande och ge en grov kostnadsuppskattning. Utredningen får gärna redogöra för flera alternativ.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget är ett av tre inlämnade under andra halvan av 2024 som föreslår någon form av utomhusanläggning för skateboardåkning och liknande aktiviteter. Kultur- och fritidsnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden har båda yttrat sig i liknande ordalag. I samband med detta medborgarförslag har också Rådet för hälsa och social hållbarhet yttrat sig. Både Rådet för hälsa och social hållbarhet och nämnderna är positiva till förslaget. Nämnderna anser även att det finns ett behov av ytterligare utredning innan kommunen kan fatta beslut om en eventuell skatepark, vad den skulle innehålla, placering och hur projektet lämpligen skulle finansieras och genomföras.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 113
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-15
- Rådet för hälsa och social hållbarhets beslut 2025-01-21 § 7
- Rådet för hälsa och social hållbarhet Remissvar - medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg
- Kultur- och fritidsnämnden beslut 2025-04-15 § 49
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 63
- Medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg – MASKAD

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden och Rådet för hälsa och social hållbarhet

---

Utdragsbestyrkande

§ 96

Svar på medborgarförslag om att anlägga en skatepark i närheten av Skräcklan eller roddklubben

KS 2024/668

Beslut

Kommunfullmäktige uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att när kommunens ekonomi tillåter utifrån investeringsbudgeten att leda en nämndsövergripande utredning om förutsättningarna att anlägga en aktivitetspark för skateboard i kommunen. Utredningen ska undersöka efterfrågan, lämplig placering och innehåll för en aktivitetspark, samt belysa förutsättningar för genomförande och ge en grov kostnadsuppskattning. Utredningen får gärna redogöra för flera alternativ.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget är ett av tre inlämnade under senare delen av 2024 som föreslår någon form av utomhusanläggning för skateboardåkning och liknande aktiviteter. Kultur- och fritidsnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden har båda yttrat sig i liknande ordalag. Nämnderna är positiva till förslaget men ser behov av ytterligare utredning innan kommunen kan fatta beslut om en eventuell skatepark, vad den skulle innehålla, placering och hur projektet lämpligen skulle finansieras och genomföras.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 114
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 82
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-17
- Medborgarförslag om att anlägga en skatepark i närheten av Skräcklan eller roddklubben – MASKAD
- Kommunfullmäktiges beslut 2024-12-11 § 200
- Delegeringsbeslut: Remiss av medborgarförslag om att anlägga en skatepark i närheten av Skräcklan eller roddklubben 2024-12-16
- Kultur- och fritidsnämnden beslut 2025-04-15 § 50
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 61

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förslagsställaren
Kultur- och fritidsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 97

Svar på medborgarförslag om att bygga en skatepark i Vänersborg

KS 2024/653

Beslut

Kommunfullmäktige uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att när kommunens ekonomi tillåter utifrån investeringsbudgeten att leda en nämndsövergripande utredning om förutsättningarna att anlägga en aktivitetspark för skateboard i kommunen. Utredningen ska undersöka efterfrågan, lämplig placering och innehåll för en aktivitetspark, samt belysa förutsättningar för genomförande och ge en grov kostnadsuppskattning. Utredningen får gärna redogöra för flera alternativ.

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget är ett av tre inlämnade under senare delen av 2024 som föreslår någon form av utomhusanläggning för skateboardåkning och liknande aktiviteter. Kultur- och fritidsnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden har båda yttrat sig i liknande ordalag. Nämnderna är positiva till förslaget men ser behov av ytterligare utredning innan kommunen kan fatta beslut om en eventuell skatepark, vad den skulle innehålla, placering och hur projektet lämpligen skulle finansieras och genomföras.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 115
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 83
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-17
- Kultur- och fritidsnämnden beslut 2025-04-15 § 51
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 62
- Delegeringsbeslut: Remiss av medborgarförslag om att bygga en skatepark i Vänersborg
- Kommunfullmäktiges beslut 2024-11-13 § 190
- Medborgarförslag om att bygga en skatepark i Vänersborg - MASKAD

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förslagsställaren
Kultur- och fritidsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 98

Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare och belysning för fotboll i Frändefors

KS 2024/706

Beslut

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget delvis bifallet.
2. Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att se över hur Frändefors som helhet kan utvecklas med dessa förslag i åtanke och hur utbud av fritidsaktiviteter kan breddas, särskilt för unga, i samband med framtagande av en fördjupad översiktsplan för Frändefors.

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Piotr Gabrys (M), Robin Danielsson (M), Ann-Helen Selander (M), Henrik Josten (M), Dan Åberg (M), Tor Wendel (M), Margareta Olsson (M), Robin Skenhede (M), Lena Eckerbom Wendel (M), Bibbi Henriksson (L) och Gunnar Henriksson (L) reserverade sig till förmån för Lena Eckerbom Wendels (M) förslag.

Göran Svensson (MBP), Thomas Larsson (MBP) och Bengt Rydholm (MBP) reserverade sig till förmån för Göran Svenssons (MBP) förslag.

Sammanfattning av ärendet

16 november 2024 inkom 38 medborgarförslag som alla innehöll utvecklingsförslag i samband med aktivitetsytor vid Frendevi IP. Kommunfullmäktige beslutade 2024-12-11 att överlämna ärendena till Kommunstyrelsen som i sin tur remitterade ärendet till Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden har utrett de olika förslag som medborgarförslaget omfattar, dvs. konstgräs, läktare, duschar och belysning. Medborgarförslaget har besvarats i KS 2024/691.

Detta medborgarförslag berör samma frågeställningar som KS 2024/691 varpå både Kultur- och fritidsnämnden yttrande och utredning är tillämplig på detta medborgarförslag.

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på att invånarna i Vänersborgs kommun är intresserade av det kultur- och fritidsutbud som kommunen erbjuder och att det också finns en vilja om att utveckla kommunens anläggningar. Avseende de förslag som inkommit kan nämnden konstatera att det enligt behovsinventering 2026–2035 finns ett förslag om att byta ut befintligt konstgräs mot ett underhållsfritt konstgräs på den ej fullstora planen, för spel 9 mot 9, år 2027. Åtgärden ämnar säkerställa befintlig verksamhet på planen för både föreningsliv, skola och spontanidrott. Val av underlag och storlek på yta utgår ifrån ett miljö- och hälsoperspektiv, reglerande EU-beslut, en översyn av nyttjandegraden på befintliga konstgräsplaner i närområdet samt verksamhetsbehov.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Gällande läktare i samband med de olika aktivitetsytorna och hallen konstateras att det i nuläget inte finns några planer på att uppföra någon sådant på området och behovet bedöms heller inte vara tillräckligt stort för att motivera en sådan satsning. Detsamma gäller förfrågan om nya duschar.

Avseende belysning i samband med gräsplanen på Frendevi IP konstateras att det främst är väderförhållanden som påverkar fotbollssäsongens längd på gräsplanen och sett till den verksamhet som bedrivs handlar det om ett fåtal veckor om året där föreningslivet behöver justera sina träningstider. Om behovet av belysning blir för stort under denna tid finns också närliggande konstgräsplan med belysning att tillgå och nämnden finner därför inte att behov av belysning står i rimlig proportion till eventuella investeringskostnader.

Kultur- och fritidsförvaltningen utredning visar sammantaget att befintliga förutsättningar och föreslagna investeringar ligger i paritet med behoven i dagsläget.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 116
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 84
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-06
- Medborgarförslag om konstgräsplan i Frändefors
- Kultur- och fritidsnämnden beslut 2025-03-18 § 33
- Kultur- och fritidsnämnden yttrande avseende medborgarförslag om konstgräs, läktare, dusch och belysning i samband med aktivitetsytor vid Frendevi IP, 2025-02-28

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Kommunstyrelsens förslag till sammanträdet var: Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Gunilla Cederbom (V) yrkade att beslutet skulle få följande lydelse:

3. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget delvis bifallet.
4. Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att se över hur Frändefors som helhet kan utvecklas med dessa förslag i åtanke och hur utbud av fritidsaktiviteter kan breddas, särskilt för unga, i samband med framtagande av en fördjupad översiktsplan för Frändefors.

I yrkandet instämde Benny Augustsson (S).

Göran Svensson (MBP) yrkade bifall till medborgarförslaget.

Lena Eckerbom Wendel (M) yrkade att beslutet skulle få följande lydelse.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

1. Kommunfullmäktige bifaller delvis medborgarförslaget.
2. Kommunfullmäktige uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att när kommunens ekonomi tillåter utifrån investeringsbudget, utreda förutsättningarna att anlägga läktare och belysning vid aktivitetsytor vid Frendevi IP.

Beslutsgång

Kommunfullmäktige godkände den nedan tillämpade propositionsordningen.

Ordföranden frågade på Gunilla Cederboms (V), Göran Svenssons (MBP) och Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande och fann att kommunfullmäktige bifallit Gunilla Cederboms (V) yrkande.

Omröstning begärdes

Ordföranden utsåg Gunilla Cederboms (V) yrkande till huvudförslag.

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av kommunfullmäktige. Den som vill utse Göran Svenssons (MBP) yrkande till motförslag röstar ja och den som vill utse Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande till motförslag röstar nej.

Med 3 ja-röster, 17-nej-röster och 27 som avstod hade Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande utsetts som motförslag till Gunilla Cederboms (V) yrkande.

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av kommunfullmäktige. Den som stödjer Gunilla Cederboms (V) yrkande röstar ja och den som stödjer Lena Eckerbom Wendels (M) yrkande röstar nej. Omröstningsresultatet redovisas nedan.

Omröstningsresultat

Med 27 ja-röster, 17 nej-röster och tre som avstod hade kommunfullmäktige bifallit Gunilla Cederboms (V) yrkande. Omröstningarna redovisas i bilaga 9 och 10.

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förslagsställaren
Kultur- och fritidsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 99

Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare, duschar och belysning för fotboll i Frändefors

KS 2024/691

Beslut

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget delvis bifallet.
2. Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att se över hur Frändefors som helhet kan utvecklas med dessa förslag i åtanke och hur utbud av fritidsaktiviteter kan breddas, särskilt för unga, i samband med framtagande av en fördjupad översiktsplan för Frändefors.

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Piotr Gabrys (M), Robin Danielsson (M), Ann-Helen Selander (M), Henrik Josten (M), Dan Åberg (M), Tor Wendel (M), Margareta Olsson (M), Robin Skenhede (M), Lena Eckerbom Wendel (M), Bibbi Henriksson (L) och Gunnar Henriksson (L) reserverade sig till förmån för Bibbi Henrikssons (L) förslag.

Göran Svensson (MBP), Thomas Larsson (MBP) och Bengt Rydholm (MBP) reserverade sig till förmån för Göran Svenssons (MBP) förslag.

Sammanfattning av ärendet

16 november 2024 inkom 38 medborgarförslag som alla innehöll utvecklingsförslag i samband med aktivitetsytor vid Frendevi IP. Kommunfullmäktige beslutade 2024-12-11 att överlämna ärendena till Kommunstyrelsen som i sin tur remitterade ärendet till Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden har utrett de olika förslag som medborgarförslaget omfattar, dvs. konstgräs, läktare, duschar och belysning.

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på att invånarna i Vänersborgs kommun är intresserade av det kultur- och fritidsutbud som kommunen erbjuder och att det också finns en vilja om att utveckla kommunens anläggningar. Avseende de förslag som inkommit kan nämnden konstatera att det enligt behovsinventering 2026–2035 finns ett förslag om att byta ut befintligt konstgräs mot ett underhållsfritt konstgräs på den ej fullstora planen, för spel 9 mot 9, år 2027. Åtgärden ämnar säkerställa befintlig verksamhet på planen för både föreningsliv, skola och spontanidrott. Val av underlag och storlek på yta utgår ifrån ett miljö- och hälsoperspektiv, reglerande EU-beslut, en översyn av nyttjandegraden på befintliga konstgräsplaner i närområdet samt verksamhetsbehov.

Gällande läktare i samband med de olika aktivitetsytorna och hallen konstateras att det i nuläget inte finns några planer på att uppföra någon sådant på området och behovet bedöms heller inte vara tillräckligt stort för att motivera en sådan satsning. Detsamma gäller förfrågan om nya duschar.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Avseende belysning i samband med gräsplanen på Frendevi IP konstateras att det främst är väderförhållanden som påverkar fotbollssäsongens längd på gräsplanen och sett till den verksamhet som bedrivs handlar det om ett fåtal veckor om året där föreningslivet behöver justera sina träningstider. Om behovet av belysning blir för stort under denna tid finns också närliggande konstgräsplan med belysning att tillgå och nämnden finner därför inte att behov av belysning står i rimlig proportion till eventuella investeringskostnader.

Kultur- och fritidsförvaltningen utredning visar sammantaget att befintliga förutsättningar och föreslagna investeringar ligger i paritet med behoven i dagsläget.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 117
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 85
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-06
- Medborgarförslag om konstgräs, läktare, duschar och belysning för fotboll i Frändefors inkomna den 16 november - Maskad sammanställning
- Kultur- och fritidsnämnden beslut 2025-03-18 § 33
- Kultur- och fritidsnämnden beslut yttrande avseende medborgarförslag om konstgräs, läktare, dusch och belysning i samband med aktivitetsytor vid Frendevi IP, KFN 2025-02-28

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Kommunstyrelsens förslag till sammanträdet var: Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Gunilla Cederbom (V) yrkade att beslutet skulle få följande lydelse:

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget delvis bifallet.
2. Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att se över hur Frändefors som helhet kan utvecklas med dessa förslag i åtanke och hur utbud av fritidsaktiviteter kan breddas, särskilt för unga, i samband med framtagande av en fördjupad översiktsplan för Frändefors.

I yrkandet instämde Benny Augustsson (S) och Mats Andersson (C).

Göran Svensson (MBP) yrkade bifall till medborgarförslaget.

Bibbi Henriksson (L) yrkade att beslutet skulle få följande lydelse.

1. Kommunfullmäktige bifaller delvis medborgarförslaget.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

2. Kommunfullmäktige uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att när kommunens ekonomi tillåter utifrån investeringsbudget, utreda förutsättningarna att anlägga läktare och belysning vid aktivitetsytor vid Frendevi IP.

I yrkandet instämde Tor Wendel (M).

Beslutsgång

Kommunfullmäktige godkände den nedan tillämpade propositionsordningen.

Ordföranden frågade på Göran Svenssons (MBP), Gunilla Cederboms (V) och Bibbi Henrikssons yrkande och fann att kommunfullmäktige bifallit Gunilla Cederboms (V) yrkande.

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samtliga förslagsställare
Kultur- och fritidsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 100

Svar på medborgarförslag om att uppföra ett minnesmärke för att hedra veteraner på veterandagen 29 maj

KS 2024/348

Beslut

Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut 2023-10-18 § 172.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit med en hemställan om att kommunen uppför ett minnesmärke för att hedra de kommunmedborgare som är eller har varit veteraner, samt håller en årlig minnesceremoni vid minnesmärket, så att de veteraner som finns i kommunen ändå kan samlas tillsammans med övriga kommunmedborgare för att högtidlighålla Veterandagen och uppmärksamma veteranernas insatser. Vid minnesmärket bör även en flaggstång placeras så att flaggning kan ske där. Förslagsställaren föreslår också att någon form av anförande bör hållas och att Nationalsången framförs och lämpligen kan även en av de utmärkta musikkårer som finns i kommunen spela. Hur minnesceremonin ska utformas överläter hen åt kommunen att bestämma

Kommunfullmäktige har tidigare, KF §172 2023-10-18, beslutat att Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden ska utse och iordningställa en minnesplats i kommunen för personer som gjort insatser i kris- och krigssituationer samt insatser för demokrati. Ett sådant arbete har påbörjats och efter en intern dialog mellan Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Byggnadsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen föreslås minnesstenen placeras i Kulturaxeln, nära torget, i anslutning till, eller med fri sikt till, flaggstänger som omfattas av allmän flaggning. Torg är viktiga mötesplatser och rumsliga uttryck för de demokratiska värderingar som vårt samhälle bygger på. Traditionellt var torget lokalsamhällets hjärta, och besöktes för att handla, få veta de senaste nyheterna och göra sin röst hörd.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Figur 1- Röda prickar visar möjliga placeringar som uppfyller kraven. Turkosa prickar visar befintliga statyer och minnesstenar. Mörkblå prickar visar flaggstänger som används vid allmänna flaggdagar.

Internationella fredssoldatdagen instiftades 2002 av FN:s generalförsamling och firades första gången 2003 för att hedra alla som deltar eller har deltagit i de fredsbevarande styrkorna. Sedan 2008 högtidlighåller vi i Sverige veterandagen den 29 maj och sedan 2012 har dagen officiell status som statsceremoni, vilket betyder att dagen firas samma datum varje år. Sedan 2017 är Veterandagen 29 maj en officiell flaggdag och uppmärksammas under högtidliga former där det finns en minnesplats att samlas vid.

Kostnaden för en minnessten i svart granit/diabas beräknas uppgå till ca 60 tkr samt därutöver ca 10 tkr för transport och montering. En invigning av minnessten föreslås ske senast på 10-årsdagen av flaggdagen för Veterandagen, dvs. senast 29 maj 2027. Den förgyllda texten på stenen föreslås vara ”I fredens och demokratins tjänst” i kombination med FN-märket. Detta gör att minnesstenen också fyller en funktion vid uppmärksammandet av FN-dagen, 24 oktober. FN-dagen firas för att uppmärksamma och hylla FN:s arbete och de framsteg som gjorts för att skapa en bättre värld. Det är också en dag för att påminna oss om vikten av internationellt samarbete och solidaritet

Antalet personer från Vänersborgs kommun som är med i Sveriges Veteranförbund är relativt få och det finns ingen aktiv förening i kommunen. De närmaste föreningarna är Skaraborgs och Västskustens veteranföreningar med ca 500 medlemmar ihop. I Vänersborg bor det däremot ca 160 personer som varit med i olika fredsbevarande insatser.

Medlemskapet i NATO kan förväntas öka antalet personer som medverkar i insatser i kris- och krigssituationer samt insatser för demokrati i framtiden. Invånarnas

Figur 2- Foto: Matts-Erik Westin

2025-06-18

engagemang i veterandagen bör utvärderas innan kommunen fattar beslut om att en ceremoni fortsättningsvis är lämplig att genomföra och i vilken omfattning.

Det finns inget som hindrar att frivilligorganisationer och invånare själva engagerar sig i samband med minnesdagen och bjuder in till sammankomster och minnesceremonier samt genomföra dessa. Flera föreningar och privata musiker erbjuder musikaliska tjänster och Kultur- och fritidsförvaltningen uppskattar kostnaden för en musikalisk insats till minst 5 tkr per tillfälle.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 118
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 86
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-05
- Medborgarförslag om att uppföra ett minnesmärke för att hedra veteraner på veterandagen 29 maj -MASKAD
- Kommunfullmäktiges beslut 2023-10-18 § 172

Sändlista

Handläggare av ärendet
Motionären
Kultur- och fritidsförvaltningen
Samhällsbyggnadsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 101

Begäran om tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag. Statsbidrag skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna.

KS 2025/237

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar tillföra socialnämnden tilläggsbudget om 1 210 tkr för 2025 avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för ”Skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna”. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden begär i beslut 2025-04-16 § 36 tilläggsanslag om 1 210 tkr för 2025. Detta till följd då riksdagen beslutade 2024 om regeringens proposition att ”Skyddat boende” ska bli en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav för att få bedriva verksamhet. Detta på samma sätt som andra HVB. Dessa krav innebär ökade kostnader för placeringar på Skyddade boenden, samt tillstånd från IVO (Inspektionen för vård och omsorg).

Propositionen stärker även rättigheterna för medföljande barn och kräver från och med 2024 en utredning och uppföljning av placeringar tillsammans med vårdnadshavare, på samma sätt som för placerade barn utan vårdnadshavare. Ändringarna trädde i kraft 1 april 2024, och från och med 2024 finns ett generellt statsbidrag för denna förändring. Socialförvaltningen har årligen en kostnad på cirka 2 000 tkr för personal, avtal gällande skyddat boende i samarbete med Trollhättan Stad, samt kostnader för köpta platser.

För 2026 begär Socialnämnden ramökning och förslaget hanteras i samband med Mål- och resursplan 2026-2028.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar tillföra socialnämnden tilläggsbudget om 1 210 tkr för 2025. Finansieringen sker genom budgeten för generella statsbidrag.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 120
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 88
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-05
- Socialnämndens beslut 2025-04-16 § 36

Sändlista

Handläggare av ärendet

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden
Ekonomiavdelningen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 102

Begäran om tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag till socialförvaltningen

KS 2025/238

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra socialnämnden tilläggsbudget om 1 109 tkr i budget 2025. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp.

Sammanfattning av ärendet

Som en del av Regeringens proposition 2024:25:1 tilldelas kommuner generella statsbidrag. I regeringens proposition aviseras om statsbidrag tillkommer, förändras eller tas bort. Utifrån propositionen har det tillkommit generella statsbidrag till Vänersborgs kommun som inte varit med i beslut 2024-06-19 § 87 för Mål- och resursplan 2025-2027. Där med begär Socialnämnden i beslut 2025-04-16 §37 tilläggsanslag om 1 109 tkr i budget 2025. Budgetmedlen avser "Ny socialtjänstlag" 238 tkr. "Brottsförebyggande bestämmelser i socialtjänstlagen" 113 tkr. "Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll" 641 tkr. "Fler verktyg för socialtjänsten för att stärka skyddet för barn" 117 tkr. I anvisningarna för 2026-2028 ingår statsbidragen i anvisad budgetram.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunfullmäktige beslutar tillföra socialnämnden tilläggsbudget om 1109 tkr i budget 2025. Finansiering sker genom de generella statsbidragen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 121
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 89
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-09
- Socialnämndens beslut 2025-04-16 § 37

Sändlista

Handläggare av ärendet
Socialnämnden
Ekonomiavdelningen

Utdragsbestyrkande

§ 103

Förslag om omfördelning av investeringsbudget 2025 inom samhällsbyggnadsnämndens VA-verksamhet

KS 2025/226

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 16 mnkr i samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2025 från projekt Lågreservoar Brålanda till projekt Skräcklans vattenverk.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår 2024-04-10 att 16 mnkr omfördelas i investeringsbudget 2025 från projekt Lågreservoar Brålanda till projekt Skräcklans vattenverk. Båda projekten har drabbats av kostnadsökningar. För 2025 visar dock Lågreservoar Brålanda ett tillfälligt överskott om 16 mnkr då projektet är försenat. Då Skräcklans vattenverk prognostiserar underskott om 16 mnkr 2025 föreslås att 16 mnkr omfördelas från Lågreservoar Brålanda till Skräcklans vattenverk.

Nämnden har tagit hänsyn till de prognostiserade förändringarna för 2025 i förslag till investeringsplan 2026-2028.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 125
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 91
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-05
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-10 § 49
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-01

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomiavdelningen

Utdragsbestyrkande

§ 104

Säkerställande av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstad Flygplats AB

KS 2025/257

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka borgensramen för Fyrstad Flygplats AB till 70 mnkr, vilket för Vänersborgs del innebär 23,8 mnkr utifrån ägarandel.

Kommunfullmäktige beslutar att utifrån kommunens ägarandel bevilja bolaget ett aktieägartillskott på 5,1 mnkr under 2025. Finansiering sker via ökad upplåning. Vänersborgs kommun ansluter sig till Trollhättans stads bedömning att stödet ges med hänvisning till bestämmelserna i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden, enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, artikel 56 a. Fyrstad Flygplats AB ska begära utbetalning av medlen. Inför utbetalning ska en bedömning göras av respektive kommuns kommunstyrelse utifrån gällande överenskomna modell.

Besluten gäller under förutsättning att motsvarande beslut fattas av övriga ägarkommuner

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Benny Augustsson (S) anmälde jäv och deltog inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Verksamheten vid Göteborg Stallbacka Airport drivs av Fyrstads Flygplats AB (FFAB), som ägs av de fyra kommunerna Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Lysekil. Bolaget ansvarar för att säkerställa att samhällets behov av flygtrafik till och från Fyrstadsregionen bedrivs på ett säkert, effektivt och kundvänligt sätt. Göteborg Stallbacka Airport är en regional flygplats med en hög servicenivå, inklusive faciliteter för både tull, gränspolis och säkerhetskontroll, för att säkerställa en smidig och trygg upplevelse för både passagerare och personal. Flygplatsen är också en av staten utpekad beredskapsflygplats och kan dygnet runt med kort varsel öppna för att ta emot samhällsviktigt flyg.

På Fyrstads Flygplats AB:s ägarmöte den 19 december 2024, fick ägarkommunernas ekonomichefer i uppdrag att, tillsammans med bolaget, utreda och ta fram förslag till åtgärder för att säkerställa bolagets långsiktiga kapitalbehov. Utredningen presenterades i form av ett skriftligt PM vilket hanterades vid bolagets ordinarie styrelsemöte den 17 april 2025, med beslut om att skicka detta till respektive kommun för ställningstagande.

Bolaget beskriver att flygplatsen ligger efter med planerade investeringar på grund av pandemin och andra orsaker, och har idag ett större samlat investeringsbehov med anledning av detta. Flera investeringar är flygsäkerhetskritiska och en förutsättning för

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

att flygplatsen fortsatt ska kunna vara en instrumentflygplats i framtiden. Fyrstads Flygplats AB behöver låna upp långsiktigt kapital för att finansiera planerade investeringar och föreslår därför att ägarkommunerna beslutar om en utökad kommunal borgensram, från dagens 10 mnkr till 70 mnkr. Vänersborgs kommuns ägarandel är 34%, vilket innebär att kommunens andel av borgensåtagandet blir 23,8 mnkr jämfört med dagens 3,4 mnkr.

Fördelning av borgensåtagande per ägarkommun:

Ägarkommun	Ägarandel	Summa
Trollhättan	49%	34 300 tkr
Vänersborg	34%	23 800 tkr
Uddevalla	16%	11 200 tkr
Lysekil	1%	700 tkr
Summa:	100%	70 000 tkr

De senaste åren har bolaget haft en ansträngd likviditet. För att återställa likviditeten och säkerställa en stabil nivå på omsättningskapitalet framöver bedöms bolaget behöva ett aktieägartillskott på 15 mnkr, vilket för Vänersborgs del innebär 5,1 mnkr. Utbetalning av ägartillskottet sker utifrån beslut enligt de rutiner för statsstöd som överenskommit mellan ägarna vad gäller ägarfinansiering av bolaget.

Fördelning av aktieägartillskott per ägarkommun:

Ägarkommun	Ägarandel	Summa
Trollhättan	49%	7 350 tkr
Vänersborg	34%	5 100 tkr
Uddevalla	16%	2 400 tkr
Lysekil	1%	150 tkr
Summa:	100%	15 000 tkr

Bolaget ser även ett behov av utökad verksamhetsbidrag från ägarna. För att täcka de ökade fasta kostnaderna bedöms det årliga ägaranslaget behöva öka stegvis från dagens 8,5 mnkr till 10 mnkr under åren 2026 – 2028. Verksamhetsbidraget hanteras i separata årliga ärenden utifrån gällande rutin för statsstödsregler.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 131
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-14 Säkerställande av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstad Flygplats AB
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut 2025-05-19 § 99
- PM Säkerställandet av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstads Flygplats AB

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Lutz Rininsland (V) yrkade avslag på framställan från Fyrstad flygplats AB. I yrkandet instämde Göran Svensson (MBP)

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Mats Andersson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. I yrkandet instämde Lena Eckerbom Wendel (M)

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag och Lutz Rininslands (V) yrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärdes.

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av kommunfullmäktige. Den som stödjer kommunstyrelsens förslag röstar ja, och den som stödjer Lutz Rininslands (V) yrkande röstar nej.

Omröstningsresultat

Med 38 ja-röster och 9 nej-röster hade kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Omröstningen redovisas i bilaga 11.

Sändlista

Handläggare av ärendet
Fyrstad Flygplats AB
Trollhättans stad
Uddevalla kommun
Lysekils kommun

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 105

Revidering av kommundirektörsinstruktion och reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer

KS 2025/152

Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer enligt bilaga 2 och upphäver därmed nu gällande version av "Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer" antagen 2023-04-19, § 56.

Bilaga/bilagor

Bilaga 12: Antagandedokument Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att revidera kommundirektörsinstruktion antagen 2019-01-39 § 20. Dokumentet behöver uppdateras så att det överensstämmer med delegeringsordningen för personal- och organisationsfrågor, kommunstyrelsens reglemente och kommunens organisation.

Revideringen medför ändringar för att instruktionen ska överensstämma med den nuvarande organisationen för kommunstyrelseförvaltningen genom att ordet stabschefer har ersatts med avdelningschefer. Kommundirektörsinstruktionen har uppdaterats enligt riktlinjerna för styrande dokument. I avsnitt 5.1.2, 5.2.2 och 5.2.3 har korrigeringar gjorts så att instruktionen överensstämmer med delegeringsordningen för personal- och organisationsfrågor.

Regleringen rörande kommundirektörens närvarorätt i nämnd föreslås flyttas från kommundirektörsinstruktionen till § 11 i reglementet om styrelsens och nämndernas arbetsformer. Dessutom har en mindre korrigering gjorts i 4 § i reglementet som tydliggör att även ledamöter som inte tjänstgör har närvarorätt i nämnd.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 110
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-09
- Antagandedokument Kommundirektörsinstruktion
- Antagandedokument Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer

---

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

- Jämförelsedokument Kommundirektörsinstruktion
- Jämförelsedokument Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer
- Kommundirektörsinstruktion
- Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer antagen av kommunfullmäktige 2017-11-22, § 176

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Stefan Kärvling (V) yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns ett förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag. Ordföranden ställde kommunstyrelsens förslag under proposition och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Kommundirektören
Personal- och förhandlingsutskottet
Samtliga förvaltningschefer
Personalkontoret
Kanslienheten

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 106

Revidering av avfallsföreskrifter, Samhällsbyggnadsnämnden

KS 2024/713

Beslut

Kommunfullmäktige antar kommunala avfallsföreskrifter, enligt bilaga.

Avfallsföreskrifterna gäller från och med det datum då Kommunfullmäktiges beslut vinner laga kraft och ersätter då de tidigare beslutade kommunala renhållningsföreskrifterna den 16 juni 2021.

Bilaga/bilagor

Bilaga 13: Föreskrifter om avfallshantering - Förslag till reviderade kommunala avfallsföreskrifter

Sammanfattning av ärendet

En kommun är skyldig att ha en renhållningsordning. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden i 15 kap. miljöbalken (MB).

Med anledning av förändrad lagstiftning inom avfallsområdet har samhällsbyggnadsnämnden upprättat ett förslag till reviderade kommunala avfallsföreskrifter för Vänersborgs kommun. Revideringen har föranletts bland annat av att ansvaret för insamling av förpackningar har överförts på kommunen från och med år 2024. Enligt samhällsbyggnadsnämnden följer ändringarna i stor utsträckning branschorganisationen Avfall Sveriges förslag till föreskrifter.

Samhällsbyggnadsnämnden har – genom beslut den 12 december 2024, § 155 – remitterat ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter till Miljö- och hälsoskydds-nämnden, Byggnadsnämnden och Kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsnämnden har även bjudit in fastighetsinnehavare till samråd, och tillgängliggjort förslaget till avfallsföreskrifter i receptionen i kommunhuset under perioden 17 december 2024–17 februari 2025. Information om samrådet/utställningen tillhandahölls via kommunens webbplats.

Kommunstyrelsen beslutade den 26 februari 2025, § 40, att avge ett yttrande över samhällsbyggnadsnämndens förslag. Ett yttrande inkom även från miljö- och hälsoskydds-nämnden. Inga övriga yttranden har inkommit.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har bearbetat synpunkterna i en samrådsredogörelse. Samhällsbyggnadsnämnden därefter reviderat förslaget till avfallsföreskrifter och i huvudsak genomfört de ändringar som Kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskydds-nämnden har föreslagit.

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

Kommunstyrelseförvaltningen har granskat det reviderade förslaget och föreslår att Kommunfullmäktige ska anta samhällsbyggnadsnämndens förslag till avfallsföreskrifter (SBN 2024/134, § 57), dock med följande redaktionella ändring

- att 2 § punkten 3 justeras på så sätt att hänvisningen till punkten 12 ändras till punkten 10

Härutöver bör det angivna datumet för ikraftträdande tas bort och fyllas i efter att föreskrifterna har vunnit laga kraft.

Ändringarna har markerats med gult i bilagan.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 122
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 90
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-07
- Bilaga - Föreskrifter om avfallshantering - Förslag till reviderade kommunala avfallsföreskrifter
- Avfallsföreskrifter markerade ändringar 2025-03-12
- Avfallsföreskrifter SBN 2024/134
- Nu gällande kommunala avfallsföreskrifter 2021-06-16, § 84
- Samrådsredogörelse avfallsföreskrifter
- Kommunstyrelsens beslut 2025-02-26 § 40
- Kommunstyrelsens yttrande om revidering av avfallsföreskrifter, Samhällsbyggnadsnämnden
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-03-05 § 5
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande över revidering av avfallsföreskrifter
- Byggnadsnämndens beslut 2025-01-21 § 3

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 107

Revidering av miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente

KS 2025/302

Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt bilaga och upphäver därmed nu gällande version av reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden antagen 2025-04-16 § 48.

Bilaga/bilagor

Bilaga 14: Antagandehandling- Reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har i revision av Vänersborgs kommuns tillsynsverksamhet inom tobaksområdet den 3 juni 2025 uppmärksammat att det i nämndens reglemente hänvisas till äldre lagstiftning som inte längre är aktuell. En ändring av miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente behöver därför göras så att hänvisning sker till nu gällande lagstiftning inom det aktuella tillsynsområdet. Förvaltningen bedömer inte att de föreslagna ändringarna medför någon förändring av nämndens ansvarsområde.

Kommunstyrelseförvaltningen har granskat ärendet och har inget att erinra.

Beslutsunderlag

- Delegeringsbeslut för kommunstyrelsen 2025-06-09
- Delegeringsbeslut från miljö-hälsoskyddsnämnden 2025-06-09
- Antagandehandling- Reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden
- Jämförelsedokument - Reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sändlista

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 108

Antagande av reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst

KS 2025/207

Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst enligt bilaga att gälla från och med 1 januari 2026.

Beslutet ovan gäller under förutsättning att alla berörda kommuner i Tolkförmedling Väst beslutar att godkänna den föreslagna förbundsordningen.

Bilaga/bilagor

Bilaga 15: Förslag till reviderad förbundsordning från Tolkförmedling Väst

Sammanfattning av ärendet

Direktionen för Tolkförmedling Väst tog beslutet den 28 mars 2025 om att föreslå en revidering av förbundsordningen. Underlaget har översänts till samtliga medlemskommuners fullmäktige för beslut om fastställande senast 31 december 2025.

Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 1 januari 2026.

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att erinra och föreslår att den reviderade förbundsordningen för Tolkförmedling Väst ska antas.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 97
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-19 § 97
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-14
- Förslag till reviderad förbundsordning från Tolkförmedling Väst
- Beslut om förslag till ny förbundsordning från Tolkförmedling Väst
- Förslag till ny förbundsordning med ändringsmarkeringar från Tolkförmedling Väst

Sändlista

Tolkförmedling Väst

Utdragsbestyrkande

§ 109

Revisionsberättelse, årsredovisning och ansvarsfrihet rörande Fyrbodals kommunalförbund 2024

KS 2025/248

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen i revisionsberättelsen.

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Fyrbodals kommunalförbund.

Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen i Fyrbodals kommunalförbund och de enskilda förtroendevalda i detta organ ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024 med hänvisning till vad som angetts i revisionsberättelsen.

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Mats Andersson (C), Benny Augustsson (S) och Lena Eckerbom Wendel (M) anmälde jäv och deltog inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har inkommit med årsredovisning, sakkunnigas yttrande över årsredovisningen samt de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse för verksamhetsåret 2024.

Sakkunnig revisor och de förtroendevalda revisorerna har bedömt att räkenskaperna i årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande och att redovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vidare har förvaltningsberättelsen bedömts upprättad i enlighet med samma lag och vara förenlig med årsredovisningens övriga delar. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför fullmäktige att godkänna årsredovisningen.

Kommunfullmäktige måste först ta ställning till godkännande av årsredovisningen innan frågan om ansvarsfrihet avgörs. Enskilda förtroendevalda mot vilka anmärkning kan riktas får delta i överläggningen i fullmäktige men inte i beslutet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 139
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-27
- God ekonomisk hushållning och balanskrav Fyrbodals Kommunalförbund – Årsrapport
- Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter
- Revisionsberättelse för år 2024 - Fyrbodals kommunalförbund

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

- Protokoll från direktionen i Fyrbodals kommunalförbund 2025-04-23 signerat
- Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2024 samt presentation
- Fyrbodals kommunalförbund tjänsteskrivelse om årsredovisning 2024

Sändlista

Fyrbodals kommunalförbund

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 110

Revisionsberättelse, årsredovisning och ansvarsfrihet rörande Tolkförmedling Väst 2024

KS 2025/205

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen i revisionsberättelsen.

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst.

Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen i Tolkförmedling Väst och de enskilda förtroendevalda i detta organ ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024 med hänvisning till vad som angetts i revisionsberättelsen.

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Reidar Eriksson (S) anmälde jäv och deltog inte handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Tolkförmedling Väst har inkommit med årsredovisning, sakkunnigas yttrande över årsredovisningen samt de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse för verksamhetsåret 2024.

Sakkunnig revisor och de förtroendevalda revisorerna har bedömt att räkenskaperna i årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande och att redovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vidare har förvaltningsberättelsen bedömts upprättade i enlighet med samma lag och vara förenlig med årsredovisningens övriga delar. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför fullmäktige att godkänna årsredovisningen.

Kommunfullmäktige måste först ta ställning till godkännande av årsredovisningen innan frågan om ansvarsfrihet avgörs. Enskilda förtroendevalda mot vilka anmärkning kan riktas får delta i överläggningen i fullmäktige men inte i beslutet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-04, § 138
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-27
- Meddelande om reviderad revisionsberättelse
- Justerad revisionsberättelse för 2024
- Årsredovisning 2024 från Tolkförmedling Väst
- Tjänsteutlåtande om årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst
- Internkontrollrapport från Tolkförmedling Väst

Utdragsbestyrkande

2025-06-18

- Revisionsberättelse inklusive de sakkunnigas yttrande
- Protokollsutdrag om årsredovisning 2024 från Tolkförmedling Väst 2025-03-28 § 585
- Förbundsordning 2024 från Tolkförmedling Väst

Sändlista

Tolkförmedling Väst

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 111

Fyllnadsval till uppdraget som ordförande tillika ledamot i kommunrevisionen

KS 2025/245

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Magnus Cassel (S) från uppdraget som vice ordförande i revisionen och utser honom till ordförande i revisionen tillika lekmanarevisor i kommunalförbundet Fyrbodalen.

Kommunfullmäktige utser Sven Erik Larsson (M) till vice ordförande i revisionen

Sammanfattning av ärendet

Magnus Cassel (S) har utsetts till ordförande i revisionen. Hans uppdrag som vice ordförande i revisionen är därför vakant. Valberedningens vice ordförande har nominerat Sven Erik Larsson (M) till ny vice ordförande i revisionen.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2025-05-21, § 80
- Begäran om entledigade från revisorsuppdrag
- Valberedningens beslut 2025-06-17, § 1

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Reidar Eriksson (S) nominerade Magnus Cassel till lekmanarevisor i kommunalförbundet Fyrbodalen.

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

De valda
Kommunalförbundet Fyrbodalen
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

Utdragsbestyrkande

§ 112

Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige och ersättare i valberedningen, Vänersborgsbostäder AB och kultur- och fritidsnämnden

KS 2025/281

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Ola Wesley (SD) från uppdragen som ledamot i kommunfullmäktige och ersättare i valberedningen, Vänersborgsbostäder AB och kultur- och fritidsnämnden. Ärendet överlämnas till länsstyrelsen för ny sammanräkning.

Sammanfattning av ärendet

Ola Wesley (SD) har inkommit med avsägelse från sina politiska uppdrag i kommunen att gälla från och med 2025-07-01.

Beslutsunderlag

- Inkommen avsägelse från Ola Wesley (SD)

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Länsstyrelsen med revisorslista
Ola Wesley (SD)
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

Utdragsbestyrkande

§ 113

Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, Kunskapsförbundet Väst och som ersättare i kommunstyrelsen

KS 2025/284

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Anna Gustafsson (SD) från uppdragen som ledamot i kommunfullmäktige, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, Kunskapsförbundet Väst och som ersättare i kommunstyrelsen och överlämnar ärendet till länsstyrelsen för ny sammanräkning.

Sammanfattning av ärendet

Anna Gustafsson (SD) har inkommit med avsägelse från sina politiska uppdrag i kommunen.

Beslutsunderlag

- Avsägelse av politiska uppdrag

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Länsstyrelsen med revisorslista
Anna Gustafsson (SD)
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

Utdragsbestyrkande

§ 114

Avsägelse till uppdrag som ersättare i barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden och demokrati- och jämställdhetsberedningen

KS 2025/286

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Erik Vessby från uppdragen som ersättare i barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden och demokrati- och jämställdhetsberedningen.

Sammanfattning av ärendet

Erik Vessby (SD) har inkommit med avsägelse från sina politiska uppdrag i kommunen.

Beslutsunderlag

- Inkommen avsägelse från Erik Vessby

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Anna Gustafsson (SD)
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

§ 115

Avsägelse/fyllnadsval till uppdrag som revisor i revisionen, lekmannarevisorsersättare i Fastighets AB och Vänersborgs föreningsarkiv

KS 2025/258

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Gunnel Boman (V) från uppdraget som ledamot i revisionen samt ersättande lekmannarevisor i Fastighets AB och Vänersborgs föreningsarkiv.

Kommunfullmäktige utser Lave Thorell till ny ledamot i revisionen i Gunnel Bomans (V) ställe

Sammanfattning av ärendet

Gunnel Boman (V) har inkommit med avsägelse av sina revisionsuppdrag. Stefan Kärvling (V) har inkommit med nominering av Lave Thorell till ny ledamot i revisionen. Revisionens ordförande Magnus Cassel (S) meddelade på sammanträdet att revisionen skulle återkomma kring nomineringarna till uppdragen som ersättande lekmannarevisor i Fastighets AB och Vänersborgs föreningsarkiv.

Beslutsunderlag

- Inkommen avsägelse från Gunnel Boman
- Inkommen nominering från revisionen
- Nominering revisor - maskad

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Stefan Kärvling (V) nominerade Lave Thorell till ny ledamot i revisionen i Gunnel Bomans (V) ställe.

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

De valda
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

Utdragsbestyrkande

§ 116

Meddelandelista till kommunfullmäktige 2025-06-18

KS 2025/2

Beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har lämnat förteckning över handlingar markerade för anmälan till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Meddelandelista 2025-05-21

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 117

Eventuellt fyllnadsval till uppdraget som vice ordförande i revisionen och till uppdrag som ledamot i revisionen

KS 2025/304

Beslut

Kommunfullmäktige utser Marie-Louise Bäckman (KD) till ledamot i revisionen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige entledigat den tidigare ordföranden för revisionen Gunnar Lidell (M) från dennes uppdrag som ledamot tillika ordförande i revisionen.

Kommunfullmäktige har utsett Magnus Cassel (S) till ny ordförande i revisionen men då han redan var ledamot i revisionen kvarstår att utse en ledamot i Gunnar Lidells (M) ställe. Magnus Ekström (KD) har nominerat Marie-Louise Bäckman till ny ledamot av revisionen.

Beslutsunderlag

- Valberedningens beslut 2025-06-17, § 2
- Tjänsteanteckning; angående ärendet
- Nominering till revisionen
- Nominering revisor - maskad

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Ordförande i revisionen
Marie-Louise Bäckman
Vaktmästeriet
IT-avdelningen
Löneenheten

Utdragsbestyrkande

Vänersborgs kommun

Bilaga till beslut - Taxor för upplåtelse av offentlig plats

Innehållsförteckning

A FÖRSÄLJNINGSSÄNDAMÅL	1
1 MATVAGN/FOODTRUCK OCH KAFFEVAGN/GLASSVAGN	1
2 ANNAN FÖRSÄLJNING	1
3 UTESERVERINGAR	1
4 SERVERINGSTÅLT	
A) > 15 m ²	1
B) < 15 m ²	
5 LOPPMARKNAD	1
6 TORGHANDEL I VÄNERSBORGS CENTRUM.....	1
A) MÅNADSMARKNAD	1
B) OKTOBERMARKNAD	1
C) ANNAN TORGHANDEL	
B ANNAT KOMMERSIELLT ÄNDAMÅL.....	2
1 DIGITALA OCH RÖRLIGA REKLAMPELARE.....	2
2 AFFISCHPELARE OCH REKLAMTAVLOR.....	2
3 SKYLTMÄSTARE.....	2
4 EVENEMANG INKL. AFFISCHERING	2
5 ÄNDRA KOMMERSIELLA ARRANGEMANG.....	2
C ÖVRIGA ÄNDAMÅL	3
1 BYGGNADSUPPLAG, BODAR, STÄLLNINGAR M.M.	3
A) CENTRUM	3
B) ÖVRIG PLATS.....	3
2 AVSTÄNGD GATA	3
A) 1 KÖRFÄLT (HALVA GATUBREDDEN).....	3
B) 2 KÖRFÄLT (HELAA GATUBREDDEN).....	3
3 CONTAINER OCH LIFT.....	3
4 UTSTÄLLNINGSTÅLT, MÖTESTÅLT, UPPVISNING ELLER DYLIKT (INTE KOMMERSIELLT).....	3
5 ANNAN MARKUPPLÅTELSE T.EX. AFFISCHERING.....	3

Dokumenttyp Taxor och avgifter	Dokumentnamn Bilaga till beslut - Taxor för upplåtelse av offentlig plats	Antagen 2022-04-19 § 40	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare Samhällsbyggnadsförvaltningen	Dokumentansvarig Trafikingenjör	Reviderad 2023-06-21 § 99,	Giltighet Tills vidare	
Dokumentinformation Skriv en kort informationstext om dokumentet t.ex. Struktur, terminologi och beslutsnivåer för styrande dokument.		Diarienummer KS 2025/139		
Ämnesområde Markupplåtelse		Intranät ☐	Hemsida ☒	
Andra regelverk som omnämns Ordningslag (1993:1617), Lag om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (1957:259)				

Taxorna har fastställts utifrån statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI), basår 1980, och med basmånad oktober 2024. Samhällsbyggnadsnämnden får för varje nytt kalenderår besluta att justera taxan med hänsyn till förändringar i KPI. Omräkningen ska grunda sig på senast fastställda oktoberindex och oktoberindex för närmast föregående år. Erhållna avgiftsbelopp kan avrundas uppåt eller nedåt.

A FÖRSÄLJNINGSSÄNDAMÅL

1 Matvagn/foodtruck och kaffevagn/glassvagn

Matvagn/foodtruck		20 000 kr/år
	eller	2 000 kr/månad
Kaffevagn/glassvagn/korvstånd		10 000 kr/år
	eller	1 000 kr/månad

2 Annan försäljning

	10 kr/m ² o vecka
Minsta avgift	500 kronor

3 Uteserveringar

Sommarsäsong 1/4 - 31/10	150 kr/m ² o säsong
Vintersäsong 1/11 - 31/3	225 kr/m ² o säsong
minsta avgift	800 kr/säsong

4 Serveringstält

A) >15 m ²	1 500 kr/dag
B) <15 m ²	750 kr/dag

5 Loppmarknad

200 kr/dag

6 Torghandel i Vänersborgs centrum

A) Månadsmarknad, eller	100 kr/lm o dag 1600 kr/lm o år
B) Oktobermarknad,	200 kr/lm
C) Annan torghandel eller	100 kr/lm o dag 800 kr/lm o år

B Annat kommersiellt ändamål

1	Digitala och rörliga reklampelare Avgift per kvadratmeter reklamyta	1 000 kr/m ² o år
2	Affischpelare och reklamtavlor Avgift per kvadratmeter reklamyta minsta avgift	300 kr/m ² o år 800 kr
3	Skyltmast Avgift per kvadratmeter markyta	50 kr/m ² o mån
4	Evenemang inkl. affischering t.ex. cirkus, tivoli m.m.	2 000 kr/dag
5	Andra kommersiella arrangemang	
	Arrangemang upp till 2 000 m ²	1000 kronor/dag
	Arrangemang upp till 5 000 m ²	1250 kronor/dag
	Arrangemang upp till 10 000 m ²	1750 kronor/dag
	Arrangemang över 10 000 m ²	2000 kronor/dag

För kommersiella arrangemang ordnade av skolklass, ideell förening/organisation eller liknande uttas hälften av ovan nämnda taxor.

Arrangemang upp till 500 m² som ordnas av skolklass, ideell förening/organisation eller liknande är taxefria.

C ÖVRIGA ÄNDAMÅL

1 Byggnadsupplag, bodar, ställningar mm

A) Centrum		
månad 1 – 6		4 kr/m ² o vecka
månad 7 -		6 kr/m ² o vecka
	minsta avgift	600 kr
B) Övrig plats		
månad 1 – 6		2 kr/m ² o vecka
månad 7 -		5 kr/m ² o vecka
	minsta avgift	600 kr

2 Avstängd gata

A) Halva gatubredden (1 körfält)		
Centrum		1 250 kr/dag
Övrig plats		500 kr/dag
Avgift räknas per påbörjat kvarter		
B) Hela gatubredden (2 körfält)		
Centrum		2 500 kr/dag
Övrig plats		1 000 kr/dag
Avgift räknas per påbörjat kvarter		

3 Container och Lift

De första två dagarna är avgiftsfria	400 kr/vecka
--------------------------------------	--------------

4 Utställningstält, mötestält, uppvisning eller dylikt (inte kommersiellt)

Yta upp till 2000 m ²	400 kronor/dag
Yta upp till 5000 m ²	600 kronor/dag
Yta upp till 10 000 m ²	800 kronor/dag
Yta över 10 000 m ²	1000 kronor/dag

Arrangemang upp till 500 m² som ordnas av skolklass, ideell förening/organisation eller liknande är taxefria.

5 Annan markupplåtelse t.ex. affischering

3 kr/m² o månad

Taxa

Enligt lagen om åtgärder mot
förorening från fartyg

Gäller fr.o.m. 2025-08-01

Avgiftsskyldig

- 1 § Avgift enligt denna taxa erläggs för miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader för provning, tillsyn och annan handläggning enligt Lag (1980:424) om förorening från fartyg.
- 2 § Avgiftsskyldiga är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Avgifter

- 3 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan K kronor per hel timme handläggningstid. Taxa K framgår i separat beslut om fastställd taxa och kan justeras årligen.
- 4 § Timavgiften i taxan är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- 5 § Avgift för provning av frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner enligt 3 kap. 9 § lag om förorening från fartyg tas ut som timavgift för nedlagd handläggningstid.
- 6 § Avgift för tillsyn enligt 6 kap. 5 a § lag om åtgärder mot förorening från fartyg tas ut som timavgift för nedlagd handläggningstid.
- 7 § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid i varje ärende. Handläggningstid är den tid som använts för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, resor, revisioner och provtagning och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut.
- 8 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt efterskänkas.
- 9 § Vid avskrivning och avvisning av ärende tas avgift ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp.
- 10 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Vänersborgs kommun genom miljö- och hälsoskyddsnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

- 11 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

Taxa

Enligt lagen om
sprängämnesprekursorer

Gäller fr.o.m. 2025-08-01

Innehållsförteckning

Avgiftsskyldig..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
 Avgifter ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Dokumenttyp Taxa	Dokumentnamn Taxa enligt lag om sprängämnesprekursorer	Antagen 202x	Version 1.0
Dokumentägare Miljö- och byggnadsförvaltningen	Dokumentansvarig Miljö- och hälsoskyddschef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Taxa för tillståndsprövning, anmälningar och tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer		Publicerad på hemsidan 202xx	
Ämnesområde Text		Intern	Extern X
Andra styrande dokument som omnämns EU-förordning 2019/1148, Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer och Förordning (2014:880) om sprängämnesprekursorer			

Avgiftsskyldig

- 1 § Avgift enligt denna taxa erläggs för miljö- och hälsoskydds nämndens kostnader för provning, tillsyn och annan handläggning enligt EU-förordning 2019/1148, Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer och Förordning (2014:880) om sprängämnesprekursorer.
- 2 § Avgiftsskyldiga är de ekonomiska aktörer, professionella användare och enskilda som omfattas av miljö- och hälsoskydds nämndens tillsyn enligt 1 § ovan, samt de som tillhandahåller sprängämnesprekursorer till enskilda och enskilda som förvärvar, inför eller innehar sprängämnesprekursorer på ett sådant sätt att det är tillståndspliktigt enligt 3 § i lag om sprängämnesprekursorer.

Avgifter

- 3 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan K kronor per hel timme handläggningstid. Taxa K framgår i separat beslut om fastställd taxa och kan justeras årligen.
- 4 § Timavgiften i taxan är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Miljö- och hälsoskydds nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- 5 § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid i varje ärende. Handläggningstid är den tid som använts för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, resor, revisioner och provtagning och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut.
- 6 § Avgift för handläggning av tillsyn enligt 6 § lag om sprängämnesprekursorer tas ut som timavgift för nedlagd handläggningstid.
- 7 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och andra omständigheter, får avgift enligt denna taxa efterskänkas av miljö- och hälsoskydds nämnden.
- 8 § Vid avskrivning och avvisning av ärende tas avgift ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp.
- 9 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Vänersborgs kommun genom miljö- och hälsoskydds nämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

- 10 § Miljö- och hälsoskydds nämndens beslut om avgift kan överklagas till länsstyrelsen.

Avfallstaxa 2026

Innehåll

1	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	3
1.1	Inledning.....	3
1.2	Avgiftsskyldighet och betalningsmottagare	3
1.3	Om taxan saknar tillämpning.....	3
1.4	Ägarbyte och ändring av abonnemang.....	3
1.5	Grundavgift och rörlig avgift	3
1.6	Förpackningar från flerbostadshus och gemensamhetslösningar	4
1.7	Avgift vid uppehåll i hämtning	4
1.8	Avgift vid gemensam behållare	5
1.9	Hämtningsintervall.....	5
1.10	Hemkompostering.....	5
1.11	Rengöring av kärl.....	5
1.12	Tilläggsavgift kärl	5
1.13	Felsortering.....	5
1.14	Behållare	6
2	GRUNDAVGIFT	8
3	RÖRLIG AVGIFT, HÄMTNING OCH BEHANDLING	9
3.1	En- och tvåbostadshus, året runt	9
3.2	Fritidshus.....	9
3.3	Flerbostadshus, gemensamhetslösningar och verksamheter	10
3.4	Matavfall	11
3.5	Förpackningar	12
3.6	Tilläggsavgifter; dragavstånd, extrahämtning och kärlbyte.....	13
3.7	Trädgårdsavfall.....	14
3.8	Grovavfall.....	14
3.9	Bygg- och rivningsavfall i lastväxlarflak.....	15
3.10	Latrin	15
3.11	Avgift på återvinningscentralen	15
3.12	Felsortering.....	16
3.13	Förpackningar och tidningar för verksamheter	16
3.14	Slamavgifter.....	17

Bilaga Avgifter under övergångsperiod - abonnemang som kommer att upphöra

Dokumenttyp Avfallstaxa	Dokumentnamn Avfallstaxa 2026	Antagen 2024-06-19 §106	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Renhållningschef	Revidering Skriv ÅÅÅÅ- MM-DD och ev. § X.	Giltighet Från och med 2026- 01-01 tills vidare
Dokumentinformation Avfallstaxa	Diarienummer XX XXX/XX	Uppföljning En gång per år	
Ämnesområde Avfallshantering		Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Miljöbalken, kommunens lokala föreskrifter för avfallshantering			

1 Allmänna bestämmelser

Lagstadgad mervärdesskatt, moms, ingår på angivna belopp.

1.1 Inledning

Denna taxa är antagen av kommunfullmäktige den 2025—xx-xx, §xxx, med stöd av Miljöbalken (SFS 1998:808) 27 kap. § 4, att gälla fr.o.m 2026-01-01 och tills vidare.

Avfallstaxan omfattar avgifter för den hantering av avfall som utförs genom kommunens försorg och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken och enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar, med undantag för avgifter avseende slam. För avgifter avseende slam hänvisas till separat slamtaxa.

För avfallshanteringen inom Vänersborgs kommun gäller, förutom bestämmelserna i Miljöbalken (SFS 1998:808) och avfallsförordningen (SFS 2020:614), med stöd av Miljöbalken 15 kap. 38, 39 och 41 §§ antagna lokala föreskrifter för avfallshantering för Vänersborgs kommun.

1.2 Avgiftsskyldighet och betalningsmottagare

Avfallsavgift ska betalas av fastighetsägare, eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, nedan kallad fastighetsinnehavare. Avgift för avfallstjänster enligt denna taxa erläggs till Vänersborgs Kretslopp & Vatten.

Sedan avgiftsskyldigheten inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i faktura. Betalas fakturerat belopp inte inom tid som anges på fakturan, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

1.3 Om taxan saknar tillämpning

I de fall taxan saknar tillämplig bestämmelse om avgift, exempelvis vid hämtning med andra metoder eller andra fordon än de som är ordinarie avgifter i denna avfallstaxa bygger på, eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt får enhetschef för Vänersborgs Kretslopp & Vatten besluta om avgifter baserade på kommunens kostnader för tjänsten och principer i denna taxa.

1.4 Ägarbyte och ändring av abonnemang

Vid ägarbyte ska fastighetsinnehavaren snarast anmäla detta till Vänersborgs Kretslopp & Vatten samt den tidpunkt från vilken den nye ägaren ska faktureras avfallsavgift.

Vid ändrade hämtningsförhållanden ska fastighetsinnehavaren anmäla detta till Vänersborgs Kretslopp & Vatten.

1.5 Grundavgift och rörlig avgift

Avfallsavgiften utgörs av en grundavgift/lägenhetsavgift per hushåll/lägenhet och en rörlig avgift.

Grundavgiften/lägenhetsavgiften bidrar till att finansiera drift av återvinningscentralen, insamling av returpapper från allmänna platser, information, utredning och administration m m.

Den rörliga avgiften täcker kostnader för hämtning och behandling av avfall som kommunen ansvarar för. Den rörliga avgiftens storlek bestäms av abonnemangstyp, kärlestorlek, hämtningsintervall samt eventuella tillägg för dragavstånd m.m.

Matavfall är lätt nedbrytbart biologiskt avfall och ska separeras från övrigt avfall. Matavfallet nyttjas för produktion av fordonsbränsle och som jordförbättringsmedel.

I avgiften för abonnemang med mat- och restavfall ingår kärl för utsortering av matavfall med hämtningsintervall som är samma, eller mindre ofta, som för valt abonnemang för restavfall. För verksamheter ingår maximalt 2st kärl för matavfall per restavfallskärl.

Restavfall är det kärlavfall som är kvar efter utsortering av matavfall, förpackningar, tidningar m.m. Restavfallet går till förbränning med energiåtervinning i form av produktion av el samt fjärrvärme.

Mer om krav på sortering av avfall anges i kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering.

1.6 Förpackningar från flerbostadshus och gemensamhetslösningar

Flerbostadshus och gemensamhetslösningar för en- och tvåbostadshus bör ha abonnemang för fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar i separata kärl eller bottentömmande behållare. Krav på separata fack eller behållare för de olika förpackningsslagen vid fastigheten införs successivt i enlighet med avfallsförordningen (2020:614).

Verksamheter, som använder samma behållare för matavfall och för restavfall som boende på samma fastighet, får också lämna förpackningar i samma behållare som de boende, efter anmälan till kommunen.

1.7 Avgift vid uppehåll i hämtning

Om bostaden inte kommer att användas kan uppehåll i hämtning medges efter ansökan enligt 46 § i kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering.

Under uppehållsperioden debiteras ordinarie grundavgift, men ingen rörlig avgift eller tilläggsavgift.

1.8 Avgift vid gemensam behållare

Grundavgift faktureras per hushåll, medan den rörliga avgiften delas på antalet hushåll som är med i tjänsten, enligt 45 § i kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering. Maximalt 3 hushåll får dela på gemensam behållare, enligt kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering.

1.9 Hämtningsintervall

Ordinarie hämtning från en- och tvåbostadshus med fyrfackskärl sker en gång varannan vecka för matavfall och en gång var fjärde vecka för restavfall. För en- och tvåbostadshus som ännu inte har fått fyrfackskärl sker ordinarie hämtning minst en gång varannan vecka för matavfall och restavfall.

Från flerbostadshus respektive verksamheter sker hämtning av både matavfall och restavfall minst en gång varannan vecka, eller enligt de alternativ som anges i avgiftstabellerna i denna taxa.

1.10 Hemkompostering

Efter skriftlig anmälan enligt kommunens lokala föreskrifter 41 § om avfallshantering är kompostering av matavfall tillåten i en skadedjurssäker kompostbehållare.

1.11 Rengöring av kärl

Fastighetsinnehavaren ansvarar för rengöring av kärlet. Rengöring bör ske med miljövänligt diskmedel eller såpa. Tvättvattnet ska inte hällas direkt i dagvattnet utan hälls lämpligen på egen gräsmatta eller liknande där det kan infiltreras ner i marken.

1.12 Tilläggsavgift kärl

Tilläggsavgift debiteras för hämtning med dragavstånd över 3 meter. Placeringen avtalas med Kretslopp & Vatten. Kärlet hämtas och återplaceras på överenskommen plats.

Tilläggsavgift debiteras för extra säck eller extra tömning av kärl eller annan behållare.

1.13 Felsortering

Om abonnenten inte sorterar enligt kommunens sorteringsanvisningar debiteras en avgift för felsortering. Om felsorteringen bedöms vara av

betydelse för möjligheterna att behandla avfallet har kommunen dessutom rätt att klassa om avfallet och debitera behandlingsavgift enligt klassning, eller att inte tömma avfallsbehållaren och anmoda abonnenten att vidta rättelse innan nästa tömningstillfälle.

1.14 Behållare

En- och tvåbostadshus samt fritidshus med nytt insamlingssystem

Insamlingssystemet för en- och tvåbostadshus samt fritidshus förändras under en övergångsperiod. En- och tvåbostadshus samt fritidshus ska använda fyrfackskärl från det datum Vänersborgs Kretslopp & Vatten bestämmer för aktuell gata eller bostadsområde.

Vid varje fastighet ska finnas: 2st 370 liter fyrfackskärl

Komplement erbjuds vid behov: 140 och 190 liter kärl för restavfall

En- och tvåbostadshus samt fritidshus med gamla insamlingssystemet

Nedan anges vilka kärlstorlekar som får användas.

Tabell 1 Kärlstorlekar som får användas

Typ av fastighet	Kärl för restavfall	Kärl för matavfall
En- och tvåbostadshus	140 l, 190 l, eller 370 l	140 l
Fritidshus	140 l eller 190 l	140 l

Flerbostadshus och verksamheter

Nedan anges vilka typer av behållare och vilka storlekar som får användas vid flerbostadshus, affärer, kontor, industrier och andra verksamheter.

Tabell 2 Vilka typer av behållare och vilka storlekar som får användas för restavfall respektive för matavfall.

Typ av behållare	För restavfall	För matavfall
Kärl	140 l, 190 l, 240 l, 370 l eller 660 l	140 l, 190 l, 240 l eller 370 l
Bottentömmande behållare	upp till 5 000 l	upp till 800 l
Container	8 000 l	

Tabell 3 Vilka typer av behållare och vilka storlekar som får användas för förpackningar och returpapper.

Tjänst	Typ av behållare och storlek
Förpackningar av kartong eller plast	Kärl 240 l, 370 l eller 660 l Container eller bottentömmande behållare

Förpackningar av metall	Kärl 240 l, 370 l eller 660 l Container eller bottentömmande behållare
Förpackningar av färgat eller ofärgat glas	Kärl 240 eller 370 l Igloo 800 l
Returpapper	Kärl 240 l, 370 l eller 660 l Container eller bottentömmande behållare

För grovavfall, trädgårdsavfall, bygg- och rivningsavfall samt latrin anges de behållare som kommunen erbjuder tömning av, i tabellerna med avgifter för respektive typ av avfall.

2 Grundavgift

Tabell 4 En- och tvåbostadshus samt fritidshus, kr per bostad och år

Typ av fastighet	Avgift
Fritidshus	350
En- och tvåbostadshus	710

Tabell 5 Flerfamiljshus samt verksamheter, kr per år

Typ av fastighet eller tjänst	Avgift
Flerbostadshus, avgift per lägenhet	390
Affärer, kontor, industrier och andra verksamheter, avgift per organisation och hämtställe	630
Specialbostäder, äldreboende/särskilt boende med biståndsbeslut från kommunen, studentkorridorboenden och liknande, avgift per lägenhet	630

3 Rörlig avgift, hämtning och behandling

3.1 En- och tvåbostadhus, året runt

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16.

Tabell 6 Avgifter för abonnemang med hämtning och behandling av mat-, rest- och förpackningsavfall samt returpapper från en- och tvåbostadsfastigheter, kr per år

Abonnemang	Hämtningsintervall	Avgift
Fyrfackskärl, kärl 1 och kärl 2	Kärl 1 varannan vecka Kärl 2 var fjärde vecka	1354
Extrakärl för restavfall, 140 l	Var fjärde vecka	932
Extrakärl för restavfall, 190 l	Var fjärde vecka	1265

Tabell 7 Avgifter för abonnemang med hemkompostering av matavfall, kr per år.

Abonnemang	Hämtningsintervall	Avgift
Fyrfackskärl, kärl 1 och kärl 2	Kärl 1 varannan vecka Kärl 2 var fjärde vecka	1354
Fyrfackskärl, kärl 1 och kärl 2	Kärl 1 var fjärde vecka Kärl 2 var fjärde vecka	932

3.2 Fritidshus

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16.

Tabell 8 Avgift för abonnemang sommartid vecka 18/19 till 38/39 (11 hämtningar av kärl 1, 6 hämtningar av kärl 2), kr per säsong.

Abonnemang	Hämtningsintervall	Avgift
Fyrfackskärl, kärl 1 och kärl 2	Kärl 1 varannan vecka Kärl 2 var fjärde vecka	600
Extrakärl för restavfall, 140 l	Var fjärde vecka	400

3.3 Flerbostadshus, gemensamhetslösningar och verksamheter

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillslag enligt Tabell 16.

Om botten tömmande behållare används för matavfall debiteras avgift enligt Tabell 10. Om matavfall behöver hämtas oftare än restavfallet ska abonnemang för matavfall enligt Tabell 11 beställas.

Tabell 9 Abonnemang för flerbostadshus, gemensamhetslösningar, affärer, institutioner och andra verksamheter, kr per restavfallsbehållare och år

Behållare för restavfall	Hämtningsintervall	Avgift
140 l kärl	Varannan vecka	1237
140 l kärl	Varje vecka	2564
140 l kärl	2 ggr/vecka	5945
140 l kärl	3 ggr/vecka	9325
190 l kärl	Varannan vecka	1584
190 l kärl	Varje vecka	3283
190 l kärl	2ggr/vecka	7611
190 l kärl	3 ggr/vecka	11939
240 L kärl	Varannan vecka	1760
240 l kärl	Varje vecka	3649
240 l kärl	2ggr/vecka	8460
240 l kärl	3 ggr/vecka	13271
370 l kärl	Varannan vecka	2467
370 l kärl	Varje vecka	5114
370 l kärl	2 ggr/vecka	11857
370 l kärl	3 ggr/vecka	18599
660 l kärl	Varannan vecka	3850
660 l kärl	Varje vecka	7982
660 l kärl	2 ggr/vecka	18506
660 l kärl	3 ggr/vecka	29030
container	Var fjärde vecka	16097
container	Varannan vecka	36939
container	Varje vecka	76588
Bottentömmande	Var fjärde vecka	12890

Bottentömmande	Varannan vecka	29579
Bottentömmande	Varje vecka	61329

Tabell 10 Abonnemang med bottentömmande behållare för matavfall, kr per behållare och år

Behållare för matavfall	Hämtningsintervall	Avgift
Bottentömmande	Varannan vecka	4733
Bottentömmande	Varje vecka	9813

3.4 Matavfall

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16.

Tabell 11 Abonnemang för de kunder som endast har matavfall, kr per kärl och år

Kärlstorlek	Hämtningsintervall	Avgift
140 l	Varannan vecka	1052
140 l	Varje vecka	2180
140 l	2 ggr/vecka	5287
140 l	3 ggr/vecka	7930
190 l	Varannan vecka	1347
190 l	Varje vecka	2792
190 l	2 ggr/vecka	6472
190 l	3 ggr/vecka	10152
240 l	Varannan vecka	1497
240 l	Varje vecka	3103
240 l	2 ggr/vecka	7194
240 l	3 ggr/vecka	11285
370 l	Varannan vecka	2098
370 l	Varje vecka	4349
370 l	2 ggr/vecka	10082
370 l	3 ggr/vecka	15816

3.5 Förpackningar

Standardabonnemang för förpackningar och returpapper erbjuds utan avgift, se Tabell 12 till Tabell 14.

Angivna avgifter och avgiftsfri hämtning gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16. Avgifterna gäller när avfallet i kärnen är sorterat, i annat fall debiteras felsorteringsavgift enligt Tabell 24, utöver nedanstående ordinarie avgift.

Tabell 12 Avgift för förpackningar av kartong respektive plast, kr per kärl och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l - 660 l	Varannan vecka	0 kr
240 l - 660 l	1 gång per vecka	1378
240 l - 660 l	2 gånger per vecka	5512
240 l - 660 l	3 gånger per vecka	8268

Tabell 13 Avgift för returpapper eller förpackningar av metall, kr per kärl och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l - 660 l	Var fjärde vecka	0 kr
240 l - 660 l	Varannan vecka	689
240 l - 660 l	En gång per vecka	2756

Tabell 14 Avgift för förpackningar av färgat respektive ofärgat glas, kr per behållare och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l - 370 l	Var fjärde vecka	0 kr
240 l - 370 l	Varannan vecka	1131
240 l - 370 l	En gång per vecka	4524
Igloo 800 liter	Var fjärde vecka	1131
Igloo 800 liter	Varannan vecka	2262
Igloo 800 liter	En gång per vecka	4524

Tabell 15 Avgift för sorterade förpackningar i bottentömmande behållare eller container, kr per behållare och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
Bottentömmande	Var fjärde vecka	4563
Bottentömmande	Varannan vecka	9126
Bottentömmande	1 gång per vecka	18252
Container	Var fjärde vecka	4563
Container	Varannan vecka	9126
Container	1 gång per vecka	18252

3.6 Tilläggsavgifter; dragavstånd, extrahämtning och kärlbyte

I de fall fastighetsinnehavaren har beställt abonnemang med tillägg för dragväg hämtas kärl med längre avstånd än 3 meter, mot avgift. Avgift för dragväg debiteras per kärl, baserat på tömningsintervall och avstånd mellan kärlets placering och hämtningsfordonets uppställningsplats. Dörr eller annat hinder räknas som ett tillägg till avståndet med 5 meter.

Tabell 16 Tilläggsavgift för hämtning, med dragavstånd över 3 meter, kr per kärl och per hämtning

Kärлstorlek och hämtningsintervall	Dragavstånd 4–10 meter	Dragavstånd 11–20 meter	Dragavstånd 21–30 meter
Kärл 140 – 660 l	10	20	30

Tabell 17 Avgift för extra hämtning av mat- eller restavfall, kr per behållare och hämtning

Behållare	Avgift
Säck	39
140 l	80
190 l	107
240 l	135
370 l	207
Fyrfack	207
660 l	371
Container	1500
Bottentömmande	1500

Tabell 18 Avgift för extra hämtning av förpackningar, grovavfall eller trädgårdsavfall, kr per behållare och hämtning

Behållare	Avgift
Kärl 240 – 660 liter	115
Bottentömmande	1500
Container	1500
Trädgårdskärl	90
Igloo för glasförpackningar	1500

Tabell 19 Avgift för byte av kärl, kr per kärl och gång

Tjänst	Avgift
Byte av kärl, inkl. hemtagning och utställning	100

3.7 Trädgårdsavfall

Kommunen erbjuder hämtning av trädgårdsavfall i 370 l kärl var 14:e dag från vecka 14/15 till vecka 44/45, 16 hämtningar per säsong. Vid hämtning ska kärlet vara placerad vid tomtgräns.

Tabell 20 Avgift för hämtning och behandling av trädgårdsavfall, kr per säsong

Behållare	Avgift
Kärl 370 l	744

3.8 Grovavfall

Tabell 21 Avgift för hämtning och behandling av grovavfall, inkl. hyra av behållare, vid schemalagd hämtning, kr per behållare och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
190 l	Varje vecka	3768
190 l	Varannan vecka	1818
190 l	Var fjärde vecka	792
370 l	Varje vecka	5871
370 l	Varannan vecka	2832
370 l	Var fjärde vecka	1139
660 l	Varje vecka	9163
660 l	Varannan vecka	4419
660 l	Var fjärde vecka	1926
Container	Var fjärde vecka	16097
Container	Varannan vecka	36939

Container	Varje vecka	76588
Container	Budning	1500

3.9 Bygg- och rivningsavfall i lastväxlarflak

Hyra ingår i avgifter för utställning och tömning.

Hämtat avfall debiteras baserat på vikt och mottagningsanläggningens avgifter. Farligt avfall får inte läggas i container.

Tabell 22 Avgift tillfällig container för bygg- och rivningsavfall, kr per lastväxlarflak och tillfälle

Tjänst	Avgift
Tillfällig lastväxlarflak över helg, inklusive utställning, hemtagning med tömning och hyra	4000
Viktavgift, per ton	Enligt mottagningsanläggningens avgifter
Extra tömning under de dagar containern står ute, inklusive behandling	4000
Hyra, per dag utöver de första fyra dagarna	1000

3.10 Latrin

Vid hämtning ska latrintunnan vara placerad vid tomtgräns.

Tabell 23 Avgift för latrinhämtning

Hämtningsintervall	Avgift
26 hämtningar året runt	6695
11 hämtningar fritidshus	3201
1 hämtning	291

3.11 Avgift på återvinningscentralen

Hushåll har 8 st fria besök per år, därefter debiteras 50 kr per tillfälle.

För hjälpororganisationer med 90 - konto gäller samma regler som för hushåll.

Verksamheter/företag 300 kr per tillfälle.

3.12 Felsortering

Tabell 24 Avgift vid felsortering, kr per behållare och tömningstillfälle

Typ av behållare, avsedd för sorterat avfall, t.ex. matavfall, grovavfall, trädgårdsavfall, förpackningar, returpapper eller annat	Avgift
Kärl	500
Container, bottentömmande behållare, eller annan behållare 800 liter eller större	2000

3.13 Förpackningar och tidningar för verksamheter

Angivna avgifter och avgiftsfri hämtning gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16.

Tabell 25 Avgift för förpackningar av kartong respektive plast, kr per kärl och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l - 660 l	Varannan vecka	2262
240 l - 660 l	1 gång per vecka	4524
240 l - 660 l	2 gånger per vecka	9048
240 l - 660 l	3 gånger per vecka	13572

Tabell 26 Avgift för returpapper eller förpackningar av metall, kr per kärl och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l - 660 l	Var fjärde vecka	1131
240 l - 660 l	Varannan vecka	2262
240 l - 660 l	En gång per vecka	4524

Tabell 27 Avgift för förpackningar av färgat respektive ofärgat glas, kr per behållare och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
240 l – 370 l	Var fjärde vecka	1131
240 l – 370 l	Varannan vecka	2262
240 l – 370 l	En gång per vecka	4524
Igloo 800 liter	Var fjärde vecka	1131
Igloo 800 liter	Varannan vecka	2262
Igloo 800 liter	En gång per vecka	4524

Tabell 28 Avgift för sorterade förpackningar i bottentömmande behållare eller container, kr per behållare och år

Behållare	Hämtningsintervall	Avgift
Bottentömmande	Var fjärde vecka	4563
Bottentömmande	Varannan vecka	9126
Bottentömmande	1 gång per vecka	18252
Container	Var fjärde vecka	4563
Container	Varannan vecka	9126
Container	1 gång per vecka	18252

3.14 Slamavgifter

I Tabell 29 anges avgifter för slamsugning av slamavskiljare för WC- och/eller BDT-vatten, slutna tank och minireningsverk. Slanglängd upp till 20 meter ingår i avgiften. Vid längre slanglängd, och för stora eller tunga lock, tillkommer avgift enligt Tabell 31.

Fordrar avfallslämnaren snabbare åtgärd än inom fem arbetsdagar äger entreprenören rätt att debitera uppdraget med ordinarie pris enligt Tabell 31 plus tilläggsavgift för akut hämtning enligt Tabell 31.

Timpris, enligt Tabell 31, tillkommer när tömning tar extra tid till följd av exempelvis spolning av hårt slam i brunnen.

Tabell 29 Slamsugningsavgift

Ordinarie tömning	Avgift
Slamavskiljare mindre än 4,5 m ³	1 411
Slamavskiljare torrsugning mindre än 4,5 m ³	2 107

Slamavskiljare större än 4,5 m ³	2 395
Slamavskiljare torrsugning större än 4,5 m ³	3 092
Minireningsverk	2 107
Budad tömning	
Slamavskiljare mindre än 4,5 m ³	2 107
Slamavskiljare större än 4,5 m ³	3 092
Sluten tank upp till 3 m ³	1 201
Sluten tank mellan 3,1 m ³ och 6,0 m ³	2 256
Minireningsverk	2 107
Bomkörning	
Slamavskiljare mindre än 4,5 m ³	627
Slamavskiljare större än 4,5 m ³	1 115
Slamavskiljare mindre än 4,5 m ³ budad	976
Slamavskiljare större än 4,5 m ³ budad	1 463
Torrsugning mindre än 4,5 m ³	976
Torrsugning större än 4,5 m ³	1 463
Sluten tank mindre än 3 m ³	523
Sluten tank 3,1-6 m ³	1045

Tabell 30 Avgift för byte av filtermaterial till fosforfälla

Tjänst	Avgift
Byte av fosforfiltermaterial löst	16 725
Byte av fosforfiltermaterial säck	16 725

Tabell 31 Tilläggsavgifter, ordinarie taxa tillkommer

Tjänst	Avgift
Sugslang längre än 20 m, avgift per 10 m	209
Lock över 60 cm i diameter eller över 15 kg	1 115
Akut hämtning vardagar 06:00-18:00	2 091
Akut hämtning kväll/helg	8 363
Akut hämtning storhelg	11 150
Timpris Sugbil	1 579
Timpris Sug och spolbil	1 745
Timpris vardagar 06:00-18:00	4 482
Timpris kväll/helg	16 725
Timpris Storhelg	22 300

Bilaga 1 Avgifter under övergångsperiod - abonnemang som kommer att upphöra

Avgifterna gäller för en- och tvåbostadshus som ännu inte har fått fyrfackskärl.

I avgiften, enligt Tabell 32 och Tabell 34 ingår 140 liter kärl för matavfall med tömning med samma intervall som kärl för restavfall.

Angivna avgifter gäller när kärlet placeras vid fastighetsgräns vid farbar väg, inom 3 meter från hämtningsfordonets uppställningsplats. Vid annan placering tillämpas dragvägstillägg enligt Tabell 16.

Tabell 32 Avgifter för abonnemang året runt med hämtning och behandling av sorterat matavfall respektive restavfall från en- och tvåbostadsfastigheter, kr per år.

Kärlstorlek	Hämtningsintervall	Avgift
140 l	Varje vecka	2808
140 l	Varje vecka – extra kärl	2808
140 l	Varannan vecka	1354
140 l	Varannan vecka – extra kärl	1354
140 l	Varannan vecka – 1 året runt & 1 fritidshus delar	977
140 l	Var fjärde vecka restavfall varannan vecka matavfall	932
190 l	Varje vecka	3595
190 l	Varannan vecka	1734
190 l	Varannan vecka – extra kärl	1734
190 l	Var fjärde vecka restavfall varannan vecka matavfall	1265
370 l	Varje vecka	5601
370 l	Varannan vecka	2701

Tabell 33 Avgifter för abonnemang året runt med enbart kärl för restavfall och hemkompostering av matavfall, kr per år.

Kärlstorlek	Hämtningsintervall	Avgift
140 l	Var fjärde vecka	590
140 l	4 gånger per år	76
140 l	2 gånger per år	19
190 l	Var fjärde vecka	756

Tabell 34 Avgift för abonnemang sommartid 1 maj – 30 september (11 hämtningar).

Kärlstorlek	Hämtningsintervall	Avgift
140 l	Varannan vecka	600
140 l	Varannan vecka – extra kärl	600
140 l	Var fjärde vecka	238
140 l	Var fjärde vecka restavfall varannan vecka matavfall	400
140 l	2 gånger per säsong	20
190 l	Varannan vecka	768
190 l	Var fjärde vecka –	304
190 l	Var fjärde vecka restavfall varannan vecka matavfall	513

VA-taxa 2026

FÖRSLAG

Innehållsförteckning

Taxa.....	4
§ 1 Avgiftsskyldighet	4
§ 2 Avgiftstyper.....	4
§ 3 Fastighetstyper	4
§ 4 Avgiftsskyldighet för olika ändamål.....	5
Anläggningsavgifter (§§ 5 – 12)	7
§ 5 Småhusfastighet och övrig bostadsfastighet	7
§ 6 Annan fastighet	9
§ 7 Obebyggd fastighet	11
§ 8 Reducering av avgift	12
§ 9 Allmän platsmark	13
§ 10 Särtaxa för anläggning	13
§ 11 Betalning av avgift	13
§ 12 Särskild ersättning för extra anordningar	14
Brukningsavgifter (§§ 13–20).....	15
§ 13 Avgift för bebyggd fastighet.....	15
§ 14 Allmän platsmark	17
§ 15 Justerad avgift för spillvatten	17
§ 16 Obebyggd fastighet	18
§ 17 Avgifter för specifika åtgärder	18
§ 18 Särtaxa.....	19
§ 19 Betalning av avgift	19
§ 20 Extra åtgärd begärd av fastighetsägare	19
Taxans införande	19
§ 21 Avgiftens fastställande	19
Publicering	20

Dokumenttyp Taxa	Dokumentnamn VA-taxa 2026	Antagen 2025-06-XX	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Verksamhetschef, Kretslopp & Vatten	Reviderad Skriv ÅÅÅÅ-MM- DD och ev. § X.	Giltighet Tillsvidare	
Dokumentinformation VA-taxa	Diarienummer SBN 2025/XX	Uppföljning En gång per år		
Ämnesområde Vatten-, spill- och dagvattentjänster		Intranät ☐	Hemsida ☒	
Andra regelverk som omnämns Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Plan- och bygglagen (2010:900)				

FÖRSLAG

Taxa

För Vänersborg kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Antagen av kommunfullmäktige den 2025-06-xx, gällande för 2026. I enlighet med beslutsparagraf § xx.

Huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Vänersborgs kommun.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Vänersborgs kommun.

§ 1 Avgiftsskyldighet

För att täcka nödvändiga kostnader för Vänersborg kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 §§ lag (2006:412) om allmänna vattentjänster jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg är även den som ansvarar för allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3 Fastighetstyper

I dessa taxeföreskrifter avses med

Småhusfastighet: fastighet som är bebyggd eller avsedd att bebyggas med ett en- eller tvåfamiljshus.

Övrig bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov av ses att bebyggas för flerfamiljshus. Med bostadsfastighet jämställs fastigheten som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Lagerlokaler
Hantverk	Småindustri	Utbildning
Sjukvård		

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Exempel på sådana byggnader är:

Hamn

Virkesupplag

Idrottsplats

Obemannad bensinstation

Biltvätt med skärmtak

Kyrkogård

Återvinningsstation

Fordonsuppställningsplats

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt Plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Avgiftsskyldighet för olika ändamål

4.1

Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5

Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

4.6

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nya ägarens namn, adress och tillträdesdag. En avläsning av vattenmätaren, i samband med tillträdesdagen, krävs för att abonnemanget skall kunna flyttas från de gamla till de nya ägarna i verksamhetssystemet. Är fastighetens vattenmätare mekanisk, ligger ansvaret på de gamla ägarna att säkerställa att en mätaravläsning inkommit. Ägarbytesanmälan och mätaravläsning finns tillgänglig som E-tjänst alternativt blankett på Vänersborg kommuns hemsida.

FÖRSLAG

Anläggningsavgifter (§§ 5 – 12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5 Småhusfastighet och övrig bostadsfastighet

5.1

För småhusfastighet och övrig bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df (Servisavgift)	om 56 442 kr	om 70 553 kr
b)	en avgift för småhusfastighet avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df (Förbindelsepunktsavgift)	om 84 036 kr	om 105 045 kr
c)	en avgift för övrig bostadsfastighet avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df, där avgiften är beroende av vattenmätarens nominella kapacitet (Förbindelsepunktsavgift)		
	Qn 2,5*1	Om 96 264 kr	Om 120 330 kr
	Qn 2,5*2	Om 263 391 kr	Om 329 239 kr
	Qn 2,5*3	Om 430 522 kr	Om 538 152 kr
	Qn 2,5*4	Om 675 101 kr	Om 843 876 kr
	Qn 6,0*1	Om 263 391 kr	Om 329 239 kr
	Qn 6,0*2	Om 878 914 kr	Om 1 098 642 kr
	Qn 6,0*3	Om 1 327 307 kr	Om 1 659 134 kr
	Qn 6,0*4	Om 2 020 283 kr	Om 2 525 354 kr
	Qn 10,0*1	Om 675 101 kr	Om 843 876 kr
	Qn 10,0*2	Om 1 327 307 kr	Om 1 659 134 kr
	Qn 10,0*3	Om 2 754 020 kr	Om 3 442 525 kr
	Qn 10,0*4	Om 3 809 782 kr	Om 4 762 228 kr
	>Qn 10,0 särskild utredning och avgift enligt avtal.		

d)	En avgift per m ² tomtyta (Tomtyteavgift)	68,36 kr/m ²	85,45 kr/m ²
e)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.		
	Småhusfastighet	Om 16 804 kr	Om 21 005 kr
	Övrig bostadsfastighet	Om 37 627 kr	Om 47 034 kr

*Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a), b) och c). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a), b) och c) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 d) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a) och b) eller 5.1 a) och c) i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) eller c) och e)

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 d) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4

Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b) eller c).

5.5

Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.6

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6 Annan fastighet

6.1

För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df (Servisavgift)	om 56 442 kr	om 70 553 kr
b)	en avgift för övrig bostadsfastighet avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df, där avgiften är beroende av vattenmätarens nominella kapacitet (Förbindelsepunktsavgift)		
	Qn 2,5*1	Om 96 264 kr	Om 120 330 kr
	Qn 2,5*2	Om 263 391 kr	Om 329 239 kr
	Qn 2,5*3	Om 430 522 kr	Om 538 152 kr
	Qn 2,5*4	Om 675 101 kr	Om 843 876 kr
	Qn 6,0*1	Om 263 391 kr	Om 329 239 kr
	Qn 6,0*2	Om 878 914 kr	Om 1 098 642 kr
	Qn 6,0*3	Om 1 327 307 kr	Om 1 659 134 kr
	Qn 6,0*4	Om 2 020 283 kr	Om 2 525 354 kr
	Qn 10,0*1	Om 675 101 kr	Om 843 876 kr
	Qn 10,0*2	Om 1 327 307 kr	Om 1 659 134 kr
	Qn 10,0*3	Om 2 754 020 kr	Om 3 442 525 kr
	Qn 10,0*4	Om 3 809 782 kr	Om 4 762 228 kr
	>Qn 10,0 särskild utredning och avgift enligt avtal.		
c)	En avgift per m ² tomtyta (Tomtyteavgift)		
	Tomtyta < 5 000 m ²	68,36 kr/m ²	85,45 kr/m ²
	Tomtyta 5 000 m ² - 10 000 m ²	34,17 kr/m ²	42,71 kr/m ²
	Tomtyta 10 000 m ² - 20 000 m ²	17,03 kr/m ²	21,29 kr/m ²
	Tomtyta > 20 000 m ²	8,40 kr/m ²	10,50 kr/m ²

d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Om 37 627 kr	Om 47 037 kr
-----	---	--------------	--------------

*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Tomtyteavgift adderas för varje intervall enligt 6.1 c).

6.4

Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5

Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6

Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1

För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift för småhusfastighet per uppsättning FP	5.1 b)	100 %		
Avgift per uppsättning FP där storleken på avgiften är beroende av mätarens nominella kapacitet.*	5.1 c)	100 %	6.1 b)	
Tomtyteavgift	5.1 d)	100 %	6.1 c)	70 %
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 d) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b) eller 5.1 a) och c), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) eller c) och e), jfr 5.3 andra stycket.

* Storleken på mätaren bestäms utifrån som om fastigheten vore bebyggd enligt detaljplan.

7.2

Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 d)	*)	6.1 c)	30 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 d) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8 Reducering av avgift

8.1

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b) och c)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP*	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 d), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Om inte avgiftsskyldighet för ändamålet vatten föreligger antas fastighetens mätarstorlek i enlighet med vilken bebyggelse som gäller i fastställd detaljplan. Om avgiftsskyldighet för vatten uppstår vid ett senare tillfälle kan tilläggsavgift i enlighet med 5.1 b) och c) komma att tas ut i de fall fastighetsägaren begär en större mätare än vad som har erlagts avgift för.

8.2

Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3

För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av

avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9 Allmän platsmark

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m2 allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	Om 11,73 kr/m ²	Om 14,66 kr/m ²

§ 10 Särtaxa för anläggning

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11 Betalning av avgift

11.1

Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3

Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 11.2.

11.4

Avgiftsskyldighet enligt 5.5, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna

anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12 Särskild ersättning för extra anordningar

12.1

Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2

Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3

Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

12.4

Begär fastighetsägaren en servisledning för ändamål brandvatten, beräknas anläggningsavgiften enligt § 5.1a) (med hänsyn till § 8.1 och § 8.3) samt § 5.1 c) Qn 6,0 x 1 (med reducering enligt § 8.1). Avtal skrivs mellan fastighetsägare och huvudman gällande anslutningsförfarande, tillåtna anslutningar av anordningar, drift, skötsel och så vidare.

Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13 Avgift för bebyggd fastighet

13.1

För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en fast avgift per år för småhusfastighet	om 3 744 kr	om 4 680 kr
b)	en fast avgift per år för övrig bostadsfastighet och annan fastighet där avgiften är beroende av mätarens nominella kapacitet		
	Qn 2,5*1	om 6 737 kr	om 8 421 kr
	Qn 2,5*2	om 21 336 kr	om 26 670 kr
	Qn 2,5*3	om 43 234 kr	om 54 042 kr
	Qn 2,5*4	om 70 000 kr	om 87 500 kr
	Qn 6,0*1	om 27 709 kr	om 34 636 kr
	Qn 6,0*2	om 93 597 kr	om 116 996 kr
	Qn 6,0*3	om 149 753 kr	om 187 191 kr
	Qn 6,0*4	om 224 640 kr	om 280 800 kr
	Qn 10,0*1	om 71 141 kr	om 88 926 kr
	Qn 10,0*2	om 149 757 kr	om 187 196 kr
	Qn 10,0*3	om 374 393 kr	om 467 991 kr
	Qn 10,0*4	om 486 733 kr	om 608 416 kr
	>Qn 10,0 efter särskild utredning och avgift enligt avtal		
c)	En avgift per m ³ levererat vatten	om 31,93 kr	om 39,91 kr

13.2

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a) och b)	40 %	53 %	4 %	3 %
Avgift per m ³	13.1 c)	40 %	60 %	-	-

13.3

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 c) ut efter en antagen förbrukning om 400 m³/år.

13.4

För så kallat byggvatten skall erläggas bruksavgift inkl. moms per påbörjad månad som byggvattnet är beviljat enligt tabell nedan.

	Utan moms	Med moms
Småhusfastighet	Om 647 kronor	Om 809 kronor
Övrig bostadsfastighet och annan fastighet	Om 896 kronor	Om 1120 kronor

13.5

För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande den fasta avgiften enligt 13.1 a) eller b). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6

Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

13.7

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

Har fastighetsägaren begärt provtagning utav vattenkvaliteten och kvaliteten godkänns, så har huvudmannen rätt att kräva ersättning för undersökningskostnaderna utav fastighetsägaren i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8

För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvatten-ledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 13.1 c).

13.9

Servisledning för ändamål brandvatten debiteras enligt § 13.1 b) Qn 6,0 x 1 med reducering enligt § 13.2.

§ 14 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m2 allmän platsmark för bortledning av dagvatten	Om 5,70 kronor	Om 7,13 kronor

§ 15 Justerad avgift för spillvatten

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 a) eller b).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a) och b)	40 %	40 %	10 %	10 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 17 Avgifter för specifika åtgärder

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning och uppsättning av vattenmätare*	1167 kronor	1459 kronor
Avstängning och påsläpp av vattentillförsel	1167 kronor	1459 kronor
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	1167 kronor	1459 kronor
Byte av sönderfrusen vattenmätare	2338 kronor	2922 kronor
Undersökning av vattenmätare**	1491 kronor	1864 kronor
Provtagning vattenkvalité***	1491 kronor	1864 kronor
Förgävesbesök****	1167 kronor	1459 kronor

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

* T.ex. utanför normalt underhållsarbete

** T.ex. byte och provning av mätare på fastighetsägarens begäran.

** Provtagning på fastighetsägarens begäran. Huvudmannen har rätt att ta ut ersättning när undersökningsplikten är fullgjord.

*** T.ex. frånvaro vid inbokat mätarbyte, driftbesök vid larmande LTA-enhet som visar sig bero på fastighetens installation.

§ 18 Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13–16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19 Betalning av avgift

Avgift enligt 13.1 a) och b) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertiäl eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 c) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20 Extra åtgärd begärd av fastighetsägare

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Taxans införande

§ 21 Avgiftens fastställande

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

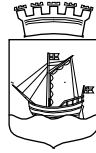
* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

Publicering

VA-taxan publiceras på kommunens hemsida under styrande dokument.

FÖRSLAG

Vänerns kommun

MÅL- OCH RESURSPLAN 2026-2028

Investeringsbudget 2026-2028

Förslag till kommunstyrelsen 2025-06-04

Politisk kommentar

En god start i livet – satsningen fortsätter

Vi i de styrande partierna är enade i en politisk inriktning som handlar om fokus på att barn och unga skall ges så goda förutsättningar som möjligt att få en bra start i livet och möjligheter till ett bra liv i vuxenålder. Därför fortsätter vi satsningen i denna MRP genom nya uppdrag.

Kommunen kan påverka barns uppväxtvillkor genom förskola, skola, socialtjänst, kultur och fritidsverksamhet. Detta kräver samverkan som utgår från en helhetssyn. Alla förvaltningar möter barn och unga i olika sammanhang och bör därför på olika sätt bidra till arbetet med god start i livet för våra unga.

Vår satsning för att stärka det förebyggande arbetet bland barn och unga kompletteras med implementering av ny socialtjänstlag

I Mål och resursplanen 2025-2027 gav vi två uppdrag kring barn och unga. Dels ett uppdrag till förvaltningen att ta fram ett "Handlingsprogram för förebyggande arbete barn och unga" dels ett "Utredningsuppdrag om ungdomsansättningar". I det första uppdraget förutsattes ett samarbete med civilsamhället. Den 1 juli föreslås en ny socialtjänstlag träda i kraft. Den nya socialtjänstlagen handlar om, förutom grupper som redan har insatser från socialtjänsten, att förebygga att behov av socialtjänstens insatser inte uppstår, dvs

arbetet ska ske inte bara på individ och gruppnivå utan också på samhällsnivå. Ska socialtjänsten lyckas i sitt nya lagstyrda uppdrag krävs att hela kommunen verkar för att förebygga att behov uppstår.

De olika nämndernas uppdrag behöver gå i takt för att lyckas. Därför lägger vi ett komplement till det redan befintliga uppdraget om handlingsprogram för förebyggande arbete barn och unga, till kommunstyrelsen att leda implementeringen av den nya socialtjänstlagen i kommunen, vad gäller barn och unga. Detta är också avgörande för våra barns framtid.

Vi lägger förutom nämnda uppdrag även andra uppdrag som gynnar utvecklingen i vår kommun.

Till sist, vi ska klara ekonomin och välfärden i en svår tid. Den ekonomiska situationen kommer att vara svår framöver. Därför måste vi både prioritera mellan utgifterna och föra en politik som tar ansvar för kommunens ekonomi och en välfärd av god kvalitet. Kvaliteten är helt beroende av medarbetare som trivs, har en bra arbetsmiljö och ges möjligheter att utvecklas i sitt arbete.

Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet

Innehållsförteckning

	Sidnr
Del I Vision och mål - Förutsättningar och beslut	
Inledning.....	Del I - 1
Vision Vänersborg	2
Vision och inriktningsmål.....	2
Ambitionsnivå för kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
Riktade uppdrag under planperioden.....	7
Ambitionsnivå för globala målen.....	9
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	10
Förutsättningar.....	12
Omvärld.....	12
Befolkning.....	14
Budgetförutsättningar.....	15
Övergripande ekonomisk inriktning	17
Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar.....	18
Driftbudget per nämnd (anslagsbindningsnivå).....	23
Finansiell analys.....	24
Resultat- kassaflödes- och balansbudget.....	29
Kommunfullmäktiges beslut 2024-06-19	31
Bilaga 1 Styrande dokument.....	32
Bilaga 2 Globala mål.....	33
Del II Mål- och resursplan - Nämnderna	
Barn- och utbildningsnämnden.....	Del II - 1
Byggnadsnämnden.....	3
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	5
Kultur- och fritidsnämnden.....	7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	9
Revisionen.....	10
Valnämnden.....	10
Samhällsbyggnadsnämnden.....	11
Socialnämnden.....	15
Överförmyndarnämnden.....	17
Del III Investerings- och exploateringsplan	
Investerings- och exploateringsplan 2026-2028.....	Del III - 1
Del IV Bolag och kommunalförbund	Del IV - 1

Inledning

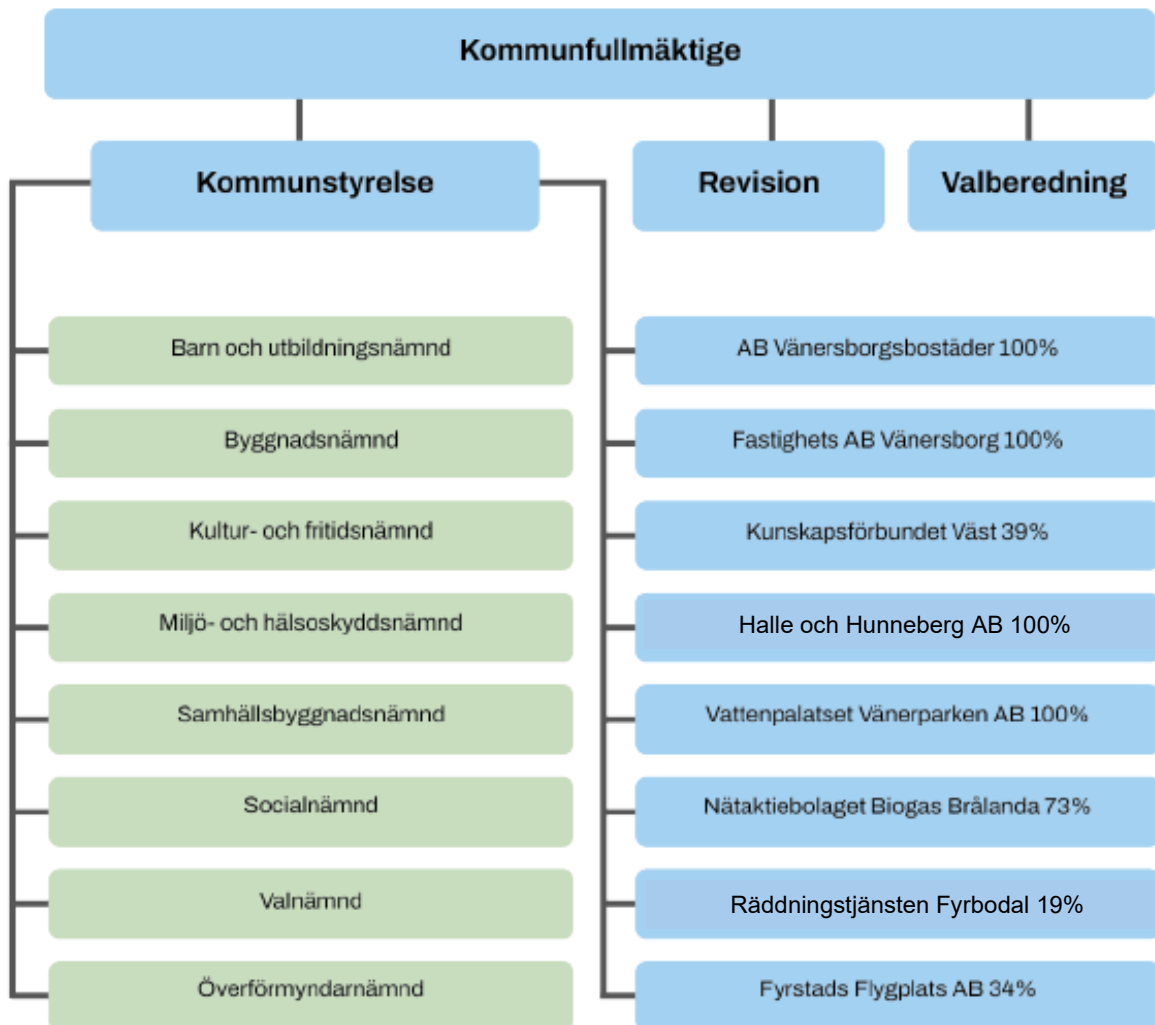
Mål- och resursplan innehåller både mål för verksamheten samt finansiella mål som är viktiga för en god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun. Mål- och resursplanen är därmed kommunens viktigaste styrdokument. Här anges skattesats, hur skattemedlen ska användas och fördelas mellan nämnderna och vilka prioriteringar kommunen väljer att göra framöver.

Mål- och resursplanen är även det yttersta styrdokumentet för kommunfullmäktige för

att ge nämnder och styrelser en övergripande politisk inriktning. Här beskrivs kommunens principer om mål- och resultatstyrning där fördelade resurser, utifrån beslutade mål, ska leda till resultat vilka ligger till grund för uppföljning, analys samt planering inför kommande år.

Styrdokumentet fastslår resursfördelning mellan nämnderna och anger inriktning för verksamheten.

Den kommunala koncernen

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun

- Attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Vision

Kommunfullmäktiges beslutade vision ”Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet” är en ledstjärna och en gemensam färdriktning för all kommunal verksamhet. Kommunfullmäktige har fastställt fem strategiska och övergripande inriktningsmål för mandatperioden. Nämnderna ansvarar gemensamt för att styra verksamheten mot inriktningsmålen med tillhörande målvärden och riktade uppdrag.

Grunden för inriktningsmålen är:

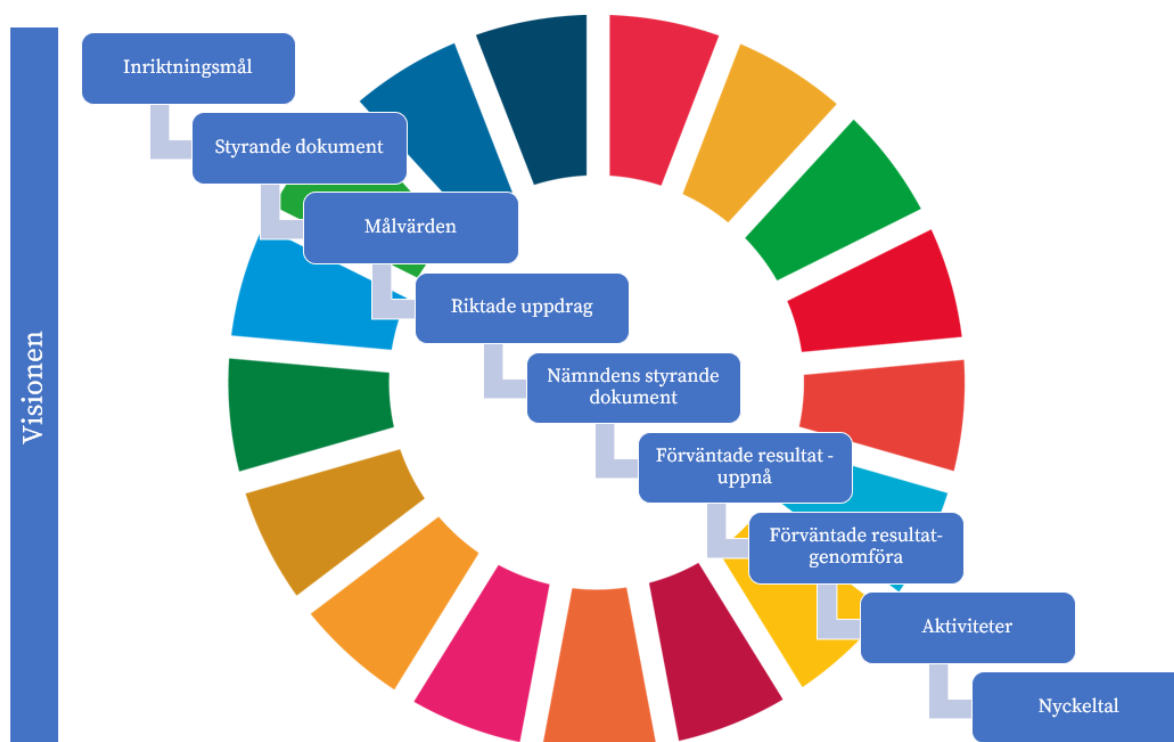
- ▶ Fullföljda studier med gymnasieexamen är grunden för att få ett arbete.
- ▶ Människor i arbete är grunden för vår gemensamma välfärd.
- ▶ Den gemensamt finansierade välfärden ska omfatta alla och öka tryggheten och livskvalitén.
- ▶ Vi lämnar över vår natur och miljö till nästa generation i ett hållbart skick.

Inriktningsmål 2026-2028

- **Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv**
- **Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier**
- **Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan**
- **Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag**
- **Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv**

Nämnderna har att förhålla sig till samtliga inriktningsmål under planperioden.

Illustration av Vänersborgs kommuns styrkedja

Vision Vänersborg

Förväntade resultat

Nämnderna preciserar fullmäktiges inriktningsmål genom sina förväntade resultat. De identifierar vilka förflyttningar inom sina respektive verksamheter som vore önskvärda under planperioden baserat på grunduppdragets nuläge och behov samt tilldelad ekonomisk ram. Dessa uttrycks i form av förväntade resultat Uppnå (mått med ambitionsnivåer) och förväntade resultat Genomföra (uppdrag). De förväntade resultaten beslutas i nämndens egen verksamhetsplan med nämndbudget och är inte en del av Mål- och resursplanen.

Utfallet av nämndens förväntade resultaten utgör tillsammans med kommunfullmäktiges fastställda målvärden/uppdrag grunden för nämndens bedömning av sin uppfyllelse av inriktningsmålen.

Riktade uppdrag under planperioden

Vi står inför ett antal samhällsekonomiska utmaningar som kräver omställning i resursplanering och resursanvändning. Kopplat till dessa och våra inriktningsmål finns det behov av att under planperioden fördjupa vissa utredningar och uppdrag. Dessa är riktade till en ansvarig nämnd eller kan inkludera flera nämnder, bolag och externa samhällsaktörer. Uppdragen specificeras vad gäller innehåll, tidplan och ev. finansiering.

Koppling mellan FN:s globala mål och det lokala perspektivet

De globala målen genomförande på lokal nivå omfattas till stor del, direkt och indirekt, av det kommunala välfärdsuppdraget. Det innebär bland annat att Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är integrerade i Vänersborgs kommuns styrning och ledning.

De globala målen har koppling till kommunfullmäktiges inriktningsmål och en önskvärd förflyttning av globala målen anges för planperioden. Till hjälp finns nyckeltalen som Sveriges kommuner och regioner har utformat inom vart och ett av de globala målen. En övergripande redovisning av kommunens förflyttning och måluppfyllelse av de globala målen görs i anslutning till årsredovisningen.

Styrande dokument

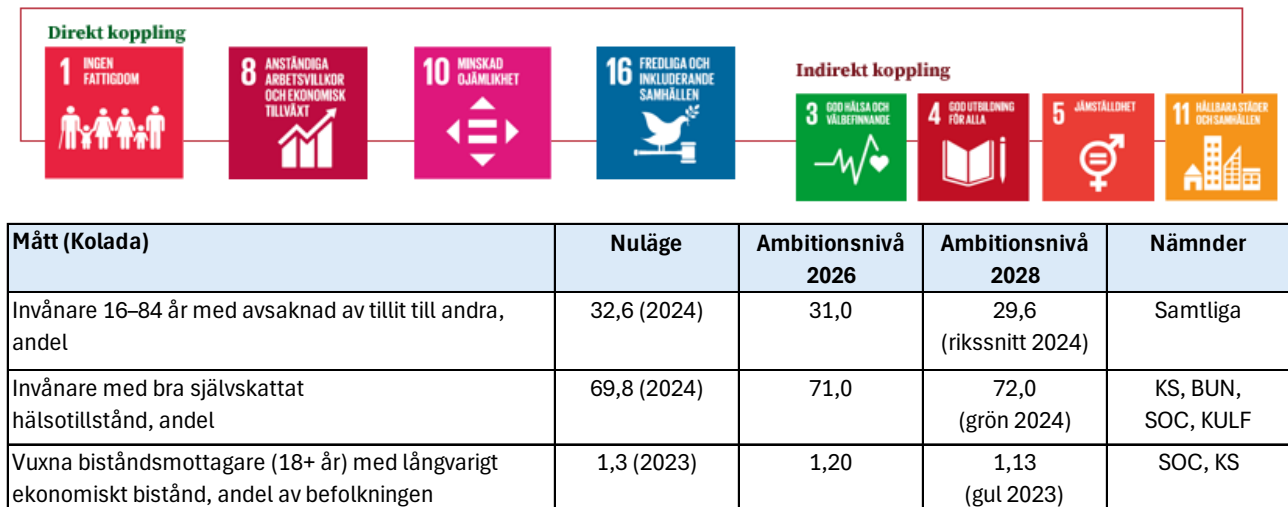
Ett antal politiska styrdokument styr kopplingen från visionen, via inriktningsmålen, till organisationen. I Bilaga 1 finns en lista på styrande dokument med bäring på inriktningsmålen.

Vision Vänersborg

Ambitionsnivå för kommunfullmäktiges inriktningsmål

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Våra invånare ges lika möjligheter att forma sin framtid, där lokala skillnader utifrån livssituation, boendepåplats och ekonomi utjämnas. Den sociala inkluderingen medför att invånarna kan påverka och delta i samhället oavsett bakgrund, där olika insatser riktas beroende på skillnader i olika boendedelar. Kommunens verksamheter arbetar i samverkan med fler organisationer, för att minska effekterna av socioekonomiska faktorer, där ett rättighetsbaserat perspektiv ger möjlighet till utbildning, bostad och arbete.

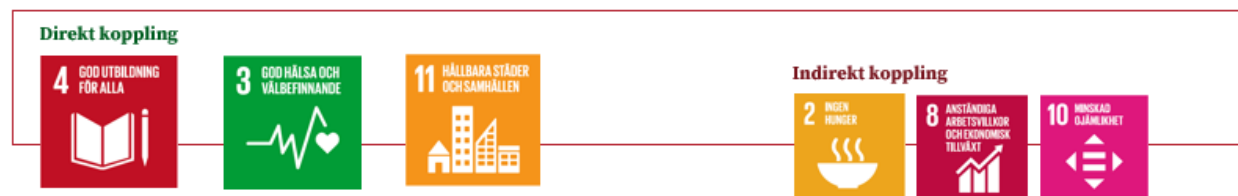

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Barn och unga ges goda framtidsmöjligheter där skolan erbjuder individuellt stöd och förebyggande insatser med början i förskolan.

Kommunens olika verksamheter arbetar för att främja faktorer som påverkar skolresultat såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år.

Fullföljda studier ökar möjligheterna att välja en sysselsättning som upplevs stimulerande och att nå egenförsörjning.

Vision Vänersborg

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028	Nämnder
Ungdomar etablerade på arbets- marknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning	83,1 (2022)	84,7 (rikssnitt 2022)	86,8 (grön 2022)	SOC, KS
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel	85,5 (2024)	86,0	86,4 (grön 2024)	BUN
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel	69,2 (2024)	71,0	73,0 (gul 2024)	KS

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Den ekologiskt hållbara kommunen bidrar till att vårda våra resurser för nuvarande och framtida invånare. Kommunens Miljöprogram 2030 och Strategin för ett fossilfritt Vänersborg 2030 värnar om hela den geografiska kommunen, och ökad kunskap hos invånarna underlättar för klimatvänliga val. Nya klimatsmarta lösningar och teknisk innovation leder till minskad miljöpåverkan såsom fossilberoende, hållbar konsumtion, upphandling och inköp. Miljöperspektivet beaktas vid kommunens beslutsfattande och olika former av samverkan.

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028	Nämnder
Utfall på mätbara indikatorer vad gäller årliga mål för transport, el och uppvärmning i Strategi för fossilfritt Vänersborg 2030	12 av 20 indikatorer uppnådda enligt årets målvärde (2022)	Minst hälften av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med nuläge	Minst två tredjedelar av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med nuläge	KS, SBN, BN, SOC
Antal genomförda eller påbörjade klimatlöften för kommunen	22 påbörjade eller uppfyllda av 24	Samtliga antagna klimatlöften är påbörjade eller uppfyllda	Samtliga klimatlöften är uppfyllda	SBN, KS, SOC, MHN

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Företag i Vänersborgs kommun möts av ett gott bemötande och en hög tillgänglighet där kommunens verksamheter håller en god kvalitet. Det är enkelt att få kontakt med kommunen, och den digitala servicen leder till mer effektiva flöden inom och mellan olika förvaltningar. Företag i kommunen ges möjligheter att expandera, där kommunen kan bistå med tillgänglig mark och lokaler när nya och befintliga företag vill verka och etablera sig i kommunen. Våra invånare är nöjda med den välfärd vi levererar. Kvalificerad personal leder till en god kvalitet i våra verksamheter, där innovation och teknik bidrar till att effektiviteten är hög.

Vision Vänersborg

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028	Nämnder
Företagsklimat enl. (Insikt) - Totalt, Index, %	79 (2023)	75	76	MHN, BN, KS, SOC, SBN
Svenskt näringsliv: Företagsklimatet - Sammanfattande omdöme	3,36 (2024)	3,60	3,65	SAMTLIGA
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	86 (2024)	89	91 (grön)	SOC
Nöjdhet med skola (åk 8), %	63 (2023)	64	65 (grön)	BUN

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Vi ska ha en arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv. I Vänersborgs kommun ska medarbetarna vara delaktiga och ha förståelse för sina uppdrag och sina roller. För att få en engagerad personal krävs ett tryggt och stabilt ledarskap som når ut till samtliga medarbetare i vår kommun. Personalpolicyn och samverkansavtalet med de fackliga organisationerna ska vara grunden i arbetet.

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028	Nämnder
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	80 (2024)	81	82	Samtliga
Sjukfrånvaro	9,2 (2024)	8,7	8,2 (gul 2022)	Samtliga

Vision Vänersborg

Riktade uppdrag under planperioden

Nedan följer sju riktade uppdrag där de fyra första fortsätter från 2025 och de följande tre är nya från 2026. Tidsplan för genomförande av uppdraget anges med x. Status av uppdrag rapporteras i årsredovisningen och återrapportering av genomfört riktat uppdrag görs av ansvarig nämnd till kommunstyrelsen.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Genomföra Handlingsprogrammet för förebyggande arbete för barn och unga, och leda implementeringen av nya socialtjänstlagen, avseende samma målgrupp.	Kommunstyrelsen (samordning) Alla nämnder	500	x	x	x

I Mål- och resursplanen 2025-2027 har kommunstyrelsen tilldelats ett samordningsuppdrag att ta fram ett handlingsprogram för målgruppen barn och unga. Programmet ska arbetas fram nämndsövergripande samt i samarbete med civilsamhället. Syftet är att utveckla och stärka sociala insatser för barn och unga och deras föräldrar med både främjande och förebyggande arbete.

Den nya socialtjänstlagen har ett genomgående fokus på tidiga insatser i förebyggande och främjande syfte. Lagstiftarna önskar mer proaktiva insatser i stället för reaktiva insatser och ett bredare grepp som omfattar individ, grupp och även hela samhället. Intentionen i lagstiftningen sammanfaller i mångt och mycket med intentionen i pågående uppdrag om Handlingsprogrammet för barn och unga. Av den anledningen görs ett tillägg att också leda och samordna implementeringen av nya socialtjänstlagen i de delar den riktar sig mot målgruppen barn och unga.

För arbetet avsätts 9 800 tkr till olika insatser. Samordningsresurs finansieras under 2026 med 500 tkr inom anslag för ”socialt inkluderande och trygghetsskapande åtgärder” och uppdraget vidgas till samtliga nämnder.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Bättre utnyttjande av lokaler och anläggningar	Alla nämnder	Inom ram	x		

Uppdraget gavs i Mål- och resursplan 2025-2027 och bedöms vara klart 2026. Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokal-kostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt.

Uppdraget till nämnderna är att inventera verksamheternas lokaler för att identifiera möjligheter till uthyrning.

Vision Vänersborg

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Genomföra Kompetensutvecklingsprogram	Kommunstyrelsen	Inom ram	x	x	

I Mål- och resursplan 2025-2027 gavs uppdraget att ta fram ett kompetensutvecklingsprogram för ledare och medarbetare. Demografiska utmaningar, den digitala utvecklingen och nya arbetssätt kräver ett utvecklat och tydligt ledar- och medarbetarskap i hela organisationen. Programmet, som lägger fokus på kulturbärande delar ur kommunens riktlinjer för styrning och ledning, startas upp hösten 2025 och beräknas ha genomförts i hela organisationen till 2027. Fortsatt arbete med friskfaktorer och möjliggörande med ökad flexibilitet i arbetslivet ska tas tillvara så att fler klarar av ett helt arbetsliv. Uppdraget finansieras inom kommunstyrelsens ram.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Digitalisering först	Alla nämnder	Inom ram	x	x	x

I 2025 års budget omprioriterades medel inom kommunstyrelsens ram för digitalisering. Uppdraget växlas upp från och med 2026 och avser samtliga nämnder. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka omställningstakten för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar. Digitaliseringen ska erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage. Uppdraget finansieras inom ram av respektive nämnd där nytta uppstår i verksamheten.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Genomföra Landsbygdsprogram	Kommunstyrelsen (samordning) Alla nämnder	Inom ram	x	x	

Landsbygdsutveckling

I mål- och resursplan 2025-2027 gavs uppdraget att ta fram ett Landsbygdsprogram. Arbetet går vidare i genomförandefas och ska vara infört under 2027. Våra landsbygdsområden ska vara livskraftiga med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd. Behovet av att tillgoda trygga och bra boendemöjligheter är en självklar del i allmännyttans uppdrag även i kommunens tätorter. Infrastrukturen är avgörande för att binda ihop alla kommundelar för att få en livskraftig kommun där möjligheten till fiber, mobiltäckning och kommunalt vatten och avlopp ses som en del i att utveckla Vänersborgs kommun.

Landsbygden bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft i en utveckling mot en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi och till ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt till att relevanta miljökvalitetsmål uppfylls. Medel avsattes som ett tillfälligt anslag 2025 för framtagande av handlingsprogrammet. Genomförandestart sker 2026 inom befintlig ram och eventuell ändrad ambitionsnivå kommande år hanteras i budgetprocessen inför år 2027.

Vision Vänersborg

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Sysselsättningsåtgärd med fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning	Kommunstyrelsen (samordning) Socialnämnden	500	x	X	x

Initiativet syftar till att öka möjligheterna för denna målgrupp att komma in eller tillbaka till arbetsmarknaden och vi behöver bli bättre på att identifiera potentialen i vad vi som arbetsgivare kan erbjuda. I kommunens ”Strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning” är en prioritering att kommunen som arbetsgivare ska spegla den variation som finns i samhället i stort.

Uppdraget innebär att genomföra en kartläggning av vilka kommunala verksamheter som kan bli potentiella arbetsgivare samt att utveckla och erbjuda utbildnings- och stödprogram för att underlätta anställning av personer med en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell förmåga som är så omfattande att det behövs specifik handledning/anpassning.

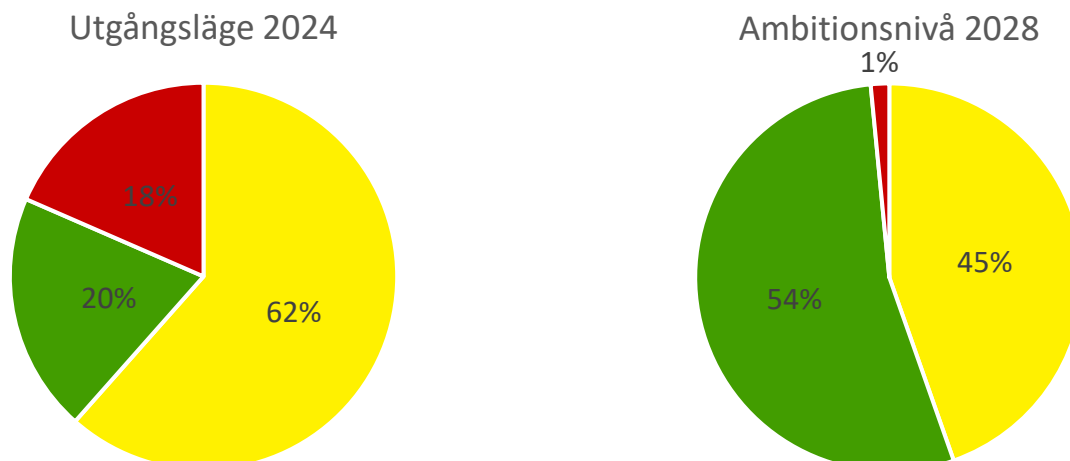
Målet är att öka målgruppens anställningsbarhet och inkludering på arbetsmarknaden med förhoppning att en anställning eller praktik hos oss kan bana väg. Medel för handledning kan sökas ur anslaget till ”socialt inkluderande och trygghetsskapande åtgärder”.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2026	2027	2028
Utreda fler etableringar av sociala företag och arbetsintegrerade sociala företag	Kommunstyrelsen	Inom ram	x		

Sociala företag och arbetsintegrerade sociala företag bidrar till samhällsnytta genom att skapa arbetstillfällen, främja social inkludering och lösa samhällsutmaningar. Vi behöver förbättra samverkan mellan kommun, näringsliv och civilsamhället för att identifiera potentiella områden för nya etableringar. Uppdraget handlar om att utreda vad som krävs för att fler företag etableras. Målet är fler sociala företag och arbetsintegrerade sociala företag samt att känslan av samhörighet ökar för initiativtagarna.

Ambitionsnivå för globala målen

Kommuners uppföljning av de globala målen sker genom ett antal indikatorer där Sveriges kommuner indelas i de 25% främsta, de 50% mittersta och de 25% sämsta genom färgkategorisering i grönt, gult och rött. Kommunens ambitionsnivå anges för år 2028. I Bilaga 2 återfinns samtliga ingående indikatorer.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Här följer en redovisning om god ekonomisk hushållning. Dels vad lagen säger, dels kommunens tolkning och fastställda mål och riktlinjer.

Lagen/balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

God ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga mål uppnås, samt att riktlinjerna följs.

I kommunens Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper

för Vänersborgs kommun framgår kommunens tolkning av god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten bör vara minst 50 procent.
- Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 procent årligen under mandatperioden.
- Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 7 procent av skatter och generella statsbidrag.

Resultatet

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader. Det krävs avsättningar för framtida pensioner. Tillgångar bör värdesäkras och investeringar bör egenfinansieras. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet. Målet om 2 procent kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt säkra att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av nya förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera underhållsinvesteringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på nya förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna och oförutsedda händelser inom verksamheterna.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Kassalikviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mnkr) bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder (exklusive långfristig upplåning som förfaller till betalning inom ett år). Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Soliditet

Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. En högre soliditet ger en långsiktig finansiell handlingsberedskap.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur (fler barn och äldre) att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Investeringar

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.

Omvärld

Turbulent omvärld - förlängd lågkonjunktur

Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver i sin rapport från april 2025 att en turbulent omvärld ger förlängd lågkonjunktur. Återhämtningen avstannar, lågkonjunkturen blir mer utdragen och arbetsmarknaden blir svag i år och nästa år. Skatteunderlaget växer i genomsnittlig takt 2025–2026.

Även Konjunkturinstitutet (KI) skriver i sin rapport från mars 2025 att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur där hög inflation och osäkerhet om den framtida ekonomiska utvecklingen håller tillbaka både konsumtion och investeringar.

Internationell konjunktur

Världsekonomin utveckling har varit splittad de senaste åren, med stark tillväxt i USA, stagnation i euroområdet och avtagande tillväxt i Kina. Över lag är omvärldens tillväxt något dämpad i nuläget och USA:s handelspolitik ger ytterligare motvind framöver.

Inflationen har sjunkit tydligt de senaste två åren i västvärlden och de flesta centralbanker fortsätter därför att sänka sina räntor. Detta bidrar till att tillväxten bland Sveriges viktigaste handelspartners sammantaget blir högre nästa år, vilket gör att den svenska exportmarknaden växer något snabbare.

Sammantaget bedöms konsekvenserna av USA:s tullar bli begränsade både på inflation och tillväxt i såväl Sverige som EU som helhet, medan effekterna för USA förväntas bli större. De försvarssatsningar som har aviserats i många europeiska länder antas inte heller få någon större påverkan på den ekonomiska utvecklingen i år och nästa år, dels på grund av att de tar tid att genomföra, dels på grund av ett högt importinnehåll.

Svensk ekonomi

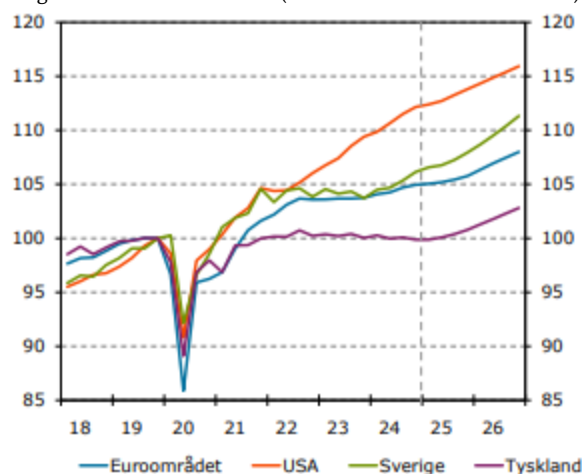
SKR rapporterar om en eskalerande global handelskonflikt som gör att hela den internationella ekonomiska spelplanen plötsligt är i gungning. Den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i omvärlden dämpas i närtid.

Lågkonjunkturen kommer därmed att bestå ytterligare en tid.

SKR anger vidare att turbulensen i omvärlden inte främst beror på de faktiska tullarna. Det beror snarare på den kraftigt förhöjda osäkerheten, vilken bland annat gett svallvågor in i de finansiella marknaderna globalt. Stora börsfall och ökad finansiell volatilitet/rörelser påverkar hushållens tillgångar och framtidstro negativt. Trots en något expansiv finans- och penningpolitik i Sverige i år medför osäkerheten att hushållen blir mer avvaktande och den privata konsumtionen dämpas. Även företagen blir avvaktande, vilket dämpar investeringarna. Motverkande effekter är stora satsningar inom grön omställning och militär upprustning i Sverige och EU.

Svagare aktivitet även i vår omvärld dämpar den svenska exporten i närtid. Utvecklingen vi nu ser leder sammantaget till en relativt svag BNP-tillväxt i år som tar bättre fart först nästa år.

Diagram: BNP i valda länder (Källa: Nationella källor och KI)

En svagare konjunktur i år har en dämpande effekt även på sysselsättningen. Bedömningen är att denna osäkerhet blir kortvarig och ebbar ut under 2025. Företagen väntas därför i stor utsträckning behålla sina anställda. Sysselsättningen, och arbetade timmar, ökar svagt i år men tar mer fart nästa år. Arbetslösheten bedöms stiga till 8,6 procent i år innan den vänder ner under 2026.

Omvärld

Inflationen har överraskat och kommer vara något över inflationsmålet på 2 procent i år. Men den svaga konjunkturen ger inget pristryck uppåt och SKR bedömer att KPIF-inflationen (KPI-inflation med fast ränta) minskar till 1,8 procent nästa år. Det ger den samlade bedömningen att Riksbanken kommer att sänka styrräntan ytterligare i år för att mildra lågkonjunkturen.

Tabell: Nyckeltal för svensk ekonomi Källa SKR 2025-04-29

Nyckeltal %	2024	2025	2026	2027	2028
BNP	1,0	1,8	2,4	2,5	2,0
Arbetade timmar	-0,3	0,3	0,9	1,1	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,4	8,6	8,3	7,8	7,6
Befolkning, 15-74 år	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2
Inflation, KPIF	1,9	2,6	1,8	1,9	2,0

I KI:s scenario för svensk ekonomi 2026-2028 normaliseras resursutnyttjandet i den svenska ekonomin efter konjunkturåterhämtningen 2025 och 2026. Arbetslösheten sjunker i takt med att konjunkturen stärks och ligger från och med 2028 i linje med jämviktsarbetslösheten. Riksbanken håller styrräntan oförändrad fram till 2028, då den höjs något för att stabilisera inflationen.

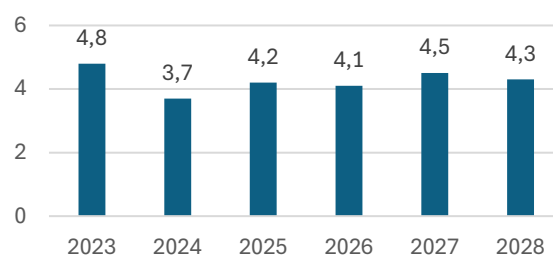
Kommunsektorns ekonomi

Avmattningen på arbetsmarknaden med fallande sysselsättning höll tillbaka skatteunderlagstillväxten i 2024. SKR bedömer skatteunderlagstillväxten för helåret till svaga 3,7 procent. Det är lägre än den historiska genomsnittliga ökningen på 4,2 procent per år under den föregående tioårsperioden 2014-2023.

Återhämtningen på arbetsmarknaden uteblir i år, men antalet arbetade timmar vänder ändå med svag övertygelse upp. Detta, liksom en relativt hög ökning av timlönen, bidrar till att stärka skatteunderlagstillväxten. Till detta kommer att inflationen har sjunkit tillbaka till klart lägre nivåer än de föregående två åren. Sammantaget bedömer vi att skatteunderlaget växer i år med 4,2 procent, motsvarande en ökningstakt i linje med det historiska genomsnittet.

Konjunkturuppgången väntas bli mer påtaglig 2026 och antalet arbetade timmar ökar starkare än i år. Återhämtningen fortsätter åren därefter, delvis driven av finanspolitisk stimulans i och med försvarsupprustningen. Som genomsnitt under perioden 2025-2028 beräknas skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år, vilket är i linje med den genomsnittliga årliga ökningen under tioårsperioden 2015-2024.

Diagram: Utveckling av kommunsektorns skatteunderlag i procent 2023-2028, Källa SKR 2025-04-29

Osäkerheterna i de ekonomiska prognoserna är stora och kommunsektorn står fortsatt inför stora utmaningar inför kommande planperiod. Här följer ett antal exempel:

- Demografin
- Osäkerhet kring svensk ekonomi
- Finansiering av stora planerade investeringar och exploateringsprojekt
- Säkerhetsläget både internationellt och i Sverige
- Energiomställning
- Kompetensförsörjning – rekryteringsbehov
- Integration – inkludering
- Digitalisering

Befolkning

Under våren 2025 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram en ny befolkningsprognos. Den grundar sig bland annat på planerat bostadsbyggandet i kommunen, vilket förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett

växande invånarantal. Prognosen är nedräknad sen tidigare prognos då även SCB:s Sverige-prognos räknats ned. Prognosen sträcker sig över tio år.

Tabell: Befolkningsförändringar i olika åldersintervall

Alder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Förändring
0-5	2 608	2 554	2 488	2 447	2 400	2 397	2 415	2 426	2 444	2 461	2 475	-5%
6-12	3 207	3 222	3 200	3 167	3 166	3 165	3 110	3 065	3 032	2 990	2 967	-7%
13-15	1 494	1 455	1 431	1 405	1 428	1 369	1 355	1 361	1 388	1 393	1 379	-8%
16-18	1 471	1 444	1 456	1 486	1 450	1 430	1 411	1 430	1 378	1 368	1 375	-7%
19-29	4 439	4 421	4 447	4 428	4 425	4 454	4 485	4 456	4 481	4 496	4 494	1%
30-39	5 221	5 231	5 176	5 165	5 109	5 035	4 968	4 941	4 895	4 856	4 841	-7%
40-49	4 354	4 395	4 485	4 532	4 655	4 809	4 918	4 999	5 111	5 203	5 254	21%
50-59	5 202	5 091	4 958	4 855	4 757	4 692	4 658	4 650	4 589	4 572	4 585	-12%
60-69	4 822	4 949	5 095	5 158	5 255	5 301	5 319	5 343	5 408	5 373	5 325	10%
70-79	4 278	4 190	4 152	4 182	4 133	4 169	4 203	4 231	4 264	4 363	4 448	4%
80-89	2 463	2 613	2 711	2 790	2 892	2 906	2 943	2 956	2 945	2 942	2 942	19%
90-w	482	491	495	518	527	566	595	616	656	690	723	50%
Summa	40 041	40 057	40 092	40 134	40 199	40 292	40 383	40 473	40 591	40 708	40 808	2%

År 2024 visar det faktiska invånarantalet. 2025-2034 visar prognostiserat antal invånare utifrån befolkningsprognosen från våren 2025.

Sammanfattning befolkning

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen 767 personer från 2024 till 2034 eller 0,2 procent per år. Det är en lägre ökningstakt jämfört med de senaste åren.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna 0 - 15 år minskar med 488 personer.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 720 personer fram till år 2034.

Budgetförutsättningar 2026-2028

I 2024 års bokslut redovisas en förbättring av eget kapital med 69 mnkr, vilket är 68 mnkr bättre än budget.

I 2025 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +31 mnkr. För att uppnå 2-procentmålet ska resultatet vara minst 63 mnkr.

Kommunstyrelsens budgetanvisningar

Kommunstyrelsen beslutade 2025-02-26 om ramar och anvisningar avseende budgetarbetet för år 2026. Budgetramarna byggde bland annat på följande förutsättningar:

- Skatteintäkternas uppräknings mellan åren baserade sig på prognos från SKR, 2024-12-12.
- 1,8 procent inflationskompensation utgick till nämnderna.
- Löneutvecklingen beräknades till 160 mnkr för åren 2025 och 2026.
- Personalomkostnadspålägget är oförändrat 40,24 procent.
- Årets pensionskostnader beräknades utifrån den s.k. blandmodellen baserat på prognos från kommunens pensionsförvaltare.
- Internräntan är oförändrad 2,5 procent. Men i beslutet angavs att internräntan kommer att ses över i samband med mål- och resursplanen vilket den har gjorts och höjts till 2,75 procent.

En mer detaljerad beskrivning av nämndernas tillskott i ramsättningen finns på sidan 17 och framåt.

Anslagsbindningsnivåer respektive redovisningsnivåer

För 2026 är anslagsbindningsnivån knuten till respektive nämnd. Men inom vissa nämnder ska budget, uppföljningar och bokslut redovisas i anslagsredovisningsnivåer. Respektive nämnd beslutar om fördelning av budget per anslagsredovisningsnivå.

Anvisningar inför budgetarbetet

I samband med kommunstyrelsens beslut om anvisningar och ramar gavs ett antal direktiv sammanfattade enligt följande:

- Nämndernas budgetförslag ska presenteras inom ram med beskrivning av åtgärder och konsekvenser.
- Mot bakgrund av den höga investeringsnivån uppmanades nämnderna att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet med nya investeringsprojekt.
- Nämnderna har i uppdrag att beskriva konsekvenserna som investeringarna får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.
- Förhyrande nämnd ansvarar för att ta upp förslag om fastighetsinvesteringar. De lämnas till samhällsbyggnadsnämnden. Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska preciseras ytterligare i tiden, d.v.s. vilken månad under året investeringen beräknas påbörjas och vilken månad den avslutas. Detta gäller investeringsobjekt över 1 mnkr, men det gäller inte inventarier.

Övriga direktiv

- Nämnderna anvisas att budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag budgeteras på både intäktssidan och kostnadssidan.
- Nämnderna ansvarar för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av sina investeringar.
- Respektive nämnd ansvarar för att bevaka vilka specialdestinerade statsbidrag som finns att söka.

Prisjusteringar för interna tjänster ska utgå från den löne- och priskompensation som fastställs i budgetförutsättningarna samt övriga generella förutsättningar så som internränta och personalomkostnadspålägg.

Med ny modell för kostverksamheten, som köpare och säljare är överens om, kan reglering förekomma mot köparna om avvikelse uppstår under året. I övrigt hänvisas till de av kommunstyrelsen beslutade riktlinjerna kring

Budgetförutsättningar 2026-2028

intern försäljning. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

Vänersborgs kommuns budgetprocess

Vänersborgs kommun har en tidig budgetprocess, vilket innebär att diskussioner om mål och resurser förs under januari till maj och kommunfullmäktige fastställer mål- och resursplanen i juni inför kommande år. En tidig process gör det möjligt för nämnderna att anpassa sin verksamhet efter beslutade mål och resurser.

Arbetet med MRP 2026

Kommunstyrelsens budgetberedning består av de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom har gruppledarna i

partierna KD, L, Mbp, MP och V varsin insynsplats. Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2025. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas budgetförslag. Ekonomiavdelningen har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) över skatte- och statsbidragsintäkter, samt uppdaterat bedömningar över löneutveckling, räntekostnader och pensionskostnader.

Budgetberedningen hade presidieöverläggningar med nämnderna under våren 2025 om deras budgetförslag för 2026-2028. Även nämndernas arbete med mål, verksamhets- och rampassning under 2025 följdes upp. Kommunfullmäktige fastställde mål- och resursplan 2026-2028 i juni 2025.

Övergripande ekonomisk inriktning

Nämnderna har i budgetarbetet redovisat stora ekonomiska utmaningar mot bakgrund av bland annat höga kostnader för insatser för barn och unga, driftkostnader till följd av investeringar, den generella kostnadsutvecklingen de senaste åren samt behov av åtgärder för ökad IT-säkerhet.

Budgetberedningen konstaterar att nämnderna har redovisat åtgärder för budgetbalans enligt beslutade anvisningar, men betonar samtidigt vikten av att konsekvenser utreds och analyseras ordentligt ihop med samtliga berörda nämnder innan dessa verkställs.

Mot bakgrund av ett fortsatt ansträngt ekonomiskt läget, där de finansiella målen inte uppnås fullt ut under planperioden, så uppmanas nämnderna till fortsatt arbete med effektiviseringar och åtgärder för att anpassa verksamheten till beslutad budgetnivå.

Vid väsentligt försämrade ekonomiska förutsättningar kan det bli nödvändigt att använda resultatutjämningsreserven eller resultatreserven. Kommunstyrelsen har då att lyfta frågan till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

Budgeten bygger på en oförändrad skattenivå.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om nämndernas driftbudgetramar för år 2026:

KOMMUNÖVERGRIPANDE

I anvisningarna fastställdes **internräntan** till 2,5 procent.

Nämndernas budgetramar för 2026 är baserade på 2024 års **lönekostnadsnivå**.

I kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan justeras **personalomkostnadspålägget (PO)** upp från 40,24 % till 40,66 % enligt rekommendation från SKR mot bakgrund av ökade kostnader för avtalspensioner. Det innebär att nämndernas kostnader för arbetsgivaravgifter ökar och budgeten justeras upp motsvarande.

Även internräntan justeras upp från 2,5 % till 2,75 % enligt rekommendation från SKR. Det innebär att nämndernas kostnader för internränta och internhyror ökar och budgeten justeras upp motsvarande.

Nedan beskrivs justeringar av nämndernas budgetramar i samband med **anvisningarna** enligt kommunstyrelsens beslut i februari 2026. Vidare redogörs för **nämndernas förslag** till mål- och resursplan. Slutligen redovisas **kommunfullmäktiges beslut** till mål- och resursplan 2026.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2026 till 1 022 101 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 5 910 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 6 231 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 1 772 tkr. Ramen utökas med 552 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa. Det tillfälliga anslaget om 1 000 tkr till kvalitetshöjande arbete för att uppnå gymnasiebehörighet tas bort.

Barn- och utbildningsnämndens förslag

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Då barn- och elevantal förväntas minska de kommande åren, behöver förskol- och grundskolororganisationen behöva ses över. Det är för att kunna leverera en utbildning av hög kvalitet med goda kunskapsresultat, och samtidigt hålla en budget i balans. Den starkare statliga styrningen inom utbildningsområdet ställer också krav på att anpassa organisationen till den mängd av reformer som förväntas de kommande åren, inte minst när det handlar om nya delar gällande säkerhet och beredskap.

Volymminskningarna frigör medel som kan användas för att genomföra en satsning på tidiga insatser i förskolan, att utöka vistelsetiden från 15 till 25 timmar för barn 3-5 år i allmän förskola och göra insatskoordinatortill en permanent resurs inom förskolan.

Resurser kommer att frigöras på grund av volymminskningarna vid oförändrad kommunal barn- och elevpeng. Det innebär att samma medel per barn och elev delas ut 2026 som 2025. Det blir färre barn och elever på enheterna vilket i sin tur innebär att enheterna får en lägre budget. Därmed behöver kostnaderna minskas, alltså måste personalstyrkan minskas på enheterna.

Volymminskningarna innebär också att det är möjligt att säga upp moduler och andra externa lokaler och att dra ner på centrala tjänster. Dessa åtgärder är samtidigt nödvändiga för att kunna möta högre kostnader för tjänstekatalog (IT) och därmed hålla budgetramen.

Kommunfullmäktiges beslut

Barn- och utbildningsnämnden budgetram 2026 utökas med sammanlagt 5 008 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 2 276 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 2 910 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 177 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2026 till 1 027 109 tkr.

BYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2026 till 19 754 tkr. Inflationsuppräknigen minskar ramen med 135 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 224 tkr.

Byggnadsnämndens förslag

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden kommer eventuellt att besluta om indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2026, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut

Byggnadsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 120 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 82 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 44 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 6 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2026 till 19 873 tkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2026 till 2 669 tkr. Inflationsuppräknigen tillförde ramen 13 tkr.

Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 669 tkr i budget 2026.

KOMMUNSTYRELSEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2026 till 492 544 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar

gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 7 043 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 705 tkr. Ramen tillförs 149 tkr för utökade verksamheter inom Kunskapsförbundets ansvarsområde, till följd av statens justeringar i de generella statsbidragen/statsbidragspåsen. Till kommunstyrelsen avsätts 10 000 tkr för driftkostnader som följer av framtida investeringar.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsens budgetförslag ligger inom ram. Arbetet med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och beslut.

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till MRP 2026-2028 som omfattar kommunstyrelsens totala ansvarsområde enligt anvisad mall för MRP. I en fördjupad bilaga redovisas förslag på effektiviseringsåtgärder och förslag på utvecklingsinsatser för att svara mot utmaningar som förvaltningen står inför. Konsekvensbeskrivningen avser kommunstyrelseförvaltningens egen verksamhet, dvs ca 21 % av kommunstyrelsens budget.

Konsekvensbeskrivningen lyfter fram fyra koncerngemensamma samlade utmaningar: - Otrygghet, ohälsa och utanförskap, - Civil beredskap och säkerhet, - Kompetensförsörjning och omställning samt - Digitalisering och teknisk utveckling.

Kommunstyrelsens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 23 487 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 253 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 194 tkr.

Till kommunstyrelsen avsätts ytterligare 10 000 tkr, utöver tillskottet i anvisningarna, för driftkostnader som följer av framtida investeringar. För kommungemensamma satsningar på barn och unga tillförs 9 800 tkr.

Till förstärkt central upphandlingsfunktion avseende avtalsuppföljning och stöd för direktupphandling avsätts 1 650 tkr. Budgetramen

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

utökas med 450 tkr till tjänst för utveckling av stadskärnan. Budgeten för flygplatsen utökas med 1 000 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 210 tkr.

Kommunstyrelsens anslag till oförutsett utökas med 350 tkr och omfattar därmed 9 594 tkr. I anslaget ingår finansiering av Krickan med ca 1 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2026 till 516 031 tkr.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 150 013 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 1 575 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 533 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 359 tkr. Ramen utökas med 50 tkr för kapitalkostnader som följer av investering i konstnärlig gestaltning.

Kultur- och fritidsnämndens förslag

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden ser utmaningar i antagandet av friluftstrategin då nämnden inte tilldelats anslag i budgeten till denna. Kostnader för IT och hyror förväntas öka och därmed behöver löpande effektiviseringar göras.

Kommunfullmäktiges beslut

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 2 476 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 195 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 1 031 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 49 tkr.

Enligt KF beslut 2024-12-11 § 203 Antagande av *Friluftstrategi* omfördelas 300 tkr från samhällsbyggnadsnämnden från och med 2025.

Från 2026 utökas ramen för driftskostnader för genomförande av friluftstrategin med 1 000 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 152 490 tkr.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 till 11 767 tkr. Jämfört med budget 2025 har ramen minskats med 50 tkr för inflationsuppräknings. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 120 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden kommer eventuellt besluta om indexhöjning av timtaxan i slutet av året för att täcka upp för generella kostnadsökningar.

Nämnden har tagit fram en behovsutredning som identifierar behov inom naturvård, avlopp och miljöskydd inklusive förorenad mark. För att nå full finansiering inom de områdena skulle ramen 2026 behöva utökas med 4 030 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 61 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 44 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 21 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 3 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 till 11 828 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

REVISIONEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2026 till 1 934 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 24 tkr. Förslaget har beretts av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2026 till 1 934 tkr.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 till 107 410 tkr.

Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 420 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 723 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 70 tkr. Gatuheten tillförs 700 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen. Ettårsanslaget i budget 2025 om 1 000 tkr till exploateringskostnader av södra Sanden tas bort. Ettårsanslaget i budget 2025 för tomhyra av Norra skolan om 1 900 tkr kvarstår även under 2026.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram med undantag för driftkostnader som följer av näringspolitiska skäl. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Av näringspolitiska skäl föreslår nämnden 12 700 tkr i tillfälligt driftanslag under 2026 till exploateringsområdet Sanden Södra samt 5 100 tkr i ramökning avseende projektorganisation för Sanden Södra. Nämnden föreslår 500 tkr i ramhöjning avseende kapitalkostnader för VA-anslutning och fiberdragning till Bergagården.

Nämnden bifogar rapporterna Underhållsöversikt 2025-2034 för Vänersborgs

kommuns fastigheter samt Ny stadsdel på Södra Sanden – information, investering och risker inför MRP 2026-2028.

Taxejusteringar:

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att VA-taxan höjs med 8 % vad avser brukningsavgiften och 5 % för anläggningsavgiften inför 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att höja avfallstaxan.

Kommunfullmäktiges beslut

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 justeras upp med sammanlagt 8 251 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med -37 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 2 933 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 845 tkr.

Enligt KF beslut 2024-12-11 § 203 *Antagande av Friluftsstrategi* omfördelas 300 tkr till kultur- och fritidsnämnden från och med 2025.

Ett tillfälligt driftanslag om 5 000 tkr tillförs nämnden under 2026. Det avser saneringskostnader för exploateringsområdet Sanden Södra. För den planerade projektorganisationen för arbetet med Sanden Södra får nämnden ett tillfälligt anslag om 1 000 tkr under 2026.

För kapitalkostnader som följer av investering i VA-anslutning och fiberdragning till Bergagården tillförs 500 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 till 115 661 tkr.

SOCIALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2026 till 1 215 046 tkr.

Inflationskompensationen ökar ramen med 4 382 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 8 096 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 49 tkr. Ramen utökas

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

med 3 042 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa.

Socialnämndens förslag

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Socialnämnden redovisar behov av sammanlagt 48 900 tkr. Det avser 36 400 tkr inom individ- och familjeomsorgen (försörjningsstöd 12 900 tkr och placeringar barn och unga 23 500 tkr). Inom personligt stöd och omsorg är behovet 9 200 tkr för externa placeringar vuxna LSS och SoL. Inom nämnd och administration 3 300 tkr till följd av ökade kostnader för tjänstekatalogen 2026.

Utöver dessa behov begär socialnämnden ramökning 2026 om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för ”skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna”.

För att klara verksamhet inom anvisad budgetram föreslås följande åtgärder: Vakanshållning av 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr, åtgärder för att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr samt vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000 tkr.

Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslås också att avbryta lokalplanering/projektering av boende för personer med sammansatta behov samt serviceboende LSS.

Som ytterligare åtgärd, för att minska behovet och kostnaderna för placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg, föreslås att förvaltningen fortsätter och utvecklar arbetet för att minska antalet placeringar av barn och unga, till förmån för andra insatser i egen regi. För att möjliggöra utveckling av arbetet med att minska behovet och kostnaderna för placeringar begär socialnämnden ramökning om 9 800 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Socialnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 11 004 tkr. Då personalomkostnadspåslägget höjs justeras budgetramen upp med 2 957 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 509 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 361 tkr.

Ramen utökas med 1 200 tkr, som är en del i det generella statsbidraget, och avser skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna. Till arbetsskor tillförs 700 tkr.

Socialnämndens budgetram utökas med ytterligare 6 000 tkr till nämndens förfogande.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2026 till 1 226 050 tkr.

VALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2026 till 3 563 tkr. Valnämnden får ett tillfälligt anslag om 2 800 tkr då 2026 är ett valår. Statsbidraget om 1 000 tkr budgeteras på finanssen, generella statsbidrag. Inflationskompensationen ökar ramen med 11 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2026 till 3 563 tkr.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2026 till 6 009 tkr. Inflationskompensationen ökar ramen med 10 tkr. Då personalomkostnadspåslägget sänks justeras ramen ned med 44 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden beskriver osäkerheter om kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta en hållbar arbetsbelastning för medarbetare. Nämnden ser behov av ytterligare en årsarbetare för att nå antagna och uppsatta mål för verksamheten. I konsekvensbeskrivningen framgår att nämnden rymmer 50% tjänst inom befintlig budgetram och

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

därmed önskar ett tillskott i budget om resterande 50% tjänst.

Kommunfullmäktiges beslut

Överförmyndarnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 19 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 16 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 3 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2026 till 6 028 tkr.

Driftbudget per nämnd (anslagsbindningsnivå)

Budget per nämnd, netto tkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Barn- och utbildningsnämnden	1 027 109	1 021 097	1 030 819
Byggnadsnämnden	19 873	20 113	18 783
Kommunfullmäktige	2 669	2 656	2 206
Kommunstyrelsen	516 031	476 057	443 827
Kultur- och fritidsnämnden	152 490	148 563	141 223
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11 828	11 937	11 828
Revisionen	1 934	1 910	1 466
Samhällsbyggnadsnämnden	115 661	107 943	98 327
Socialnämnden	1 226 050	1 215 669	1 256 783
Valnämnden	3 563	752	2 816
Överförmyndarnämnden	6 028	6 043	5 440
Summa nämnderna	3 083 236	3 012 739	3 013 518

Finansiell analys 2026-2028

Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta ur ett finansiellt perspektiv:

Resultat: Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Kapacitet: Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt?

Risk: Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Kontroll: Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer? En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

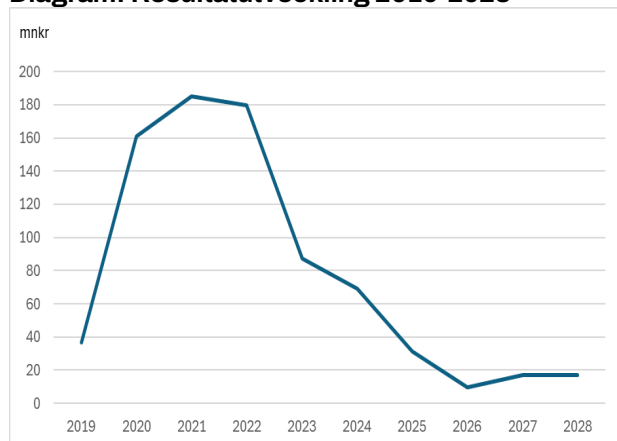
Syftet med analysen är att försöka identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

1. Resultat och kapacitet

1.1 Årets resultat

Budgeterat resultat, med tidigare redovisade justeringar av nämndernas budgetramar, uppgår till 10 mnkr år 2026. Åren 2027 och 2028 är resultaten budgeterade till 17 mnkr respektive år.

Diagram: Resultatutveckling 2019-2028

Resultatutvecklingen var positiv under perioden 2019-2023 med rekordstora resultat åren 2020-2022 (161 mnkr-respektive 185 mnkr). Åren 2025-2028 budgeteras positiva resultat.

Finansiellt mål:

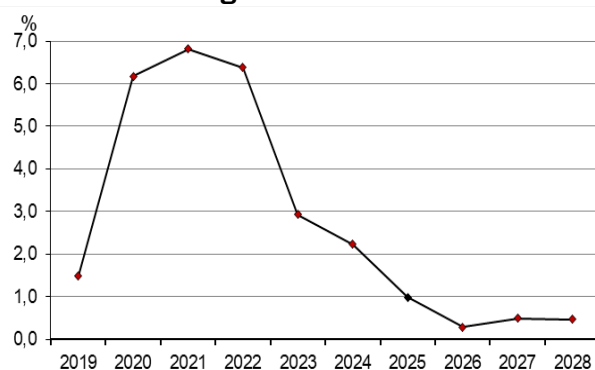
Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Resultatmålet uppnås inte. Det budgeterade resultatet år 2026 motsvarar 0,3 procent

2 procent av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca 66 mnkr. I bokslut 2024 motsvarade resultatet om 69 mnkr drygt 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Från och med 2019 har resultatmålet höjts från 1 procent till 2 procent efter införande av komponentredovisning i budget.

Diagram: Årets resultat; andel av skatter och generella statsbidrag 2019-2028

1.2 Balanskravet

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna redovisar ekonomisk balans. Det innebär bland annat att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravet uppnås samtliga åren.

1.3 Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Finansiell analys 2026-2028

Utveckling av:	2026	2027	2028
-skatter och statsbidrag	3,8%	3,6%	3,4%
-nettokostnader	4,8%	3,1%	3,3%

Prognosen för utvecklingen av skatteintäkterna följer SKR:s prognos.

Utvecklingen av skatter och statsbidrag är högre än verksamhetens nettokostnader år 2026. Utvecklingen under 2026 är i första hand kopplat till ett lågt budgeterat resultat 2026. Utvecklingen under 2027 och 2028 ger förutsättningar för en mer hållbar utveckling av kommunens ekonomi.

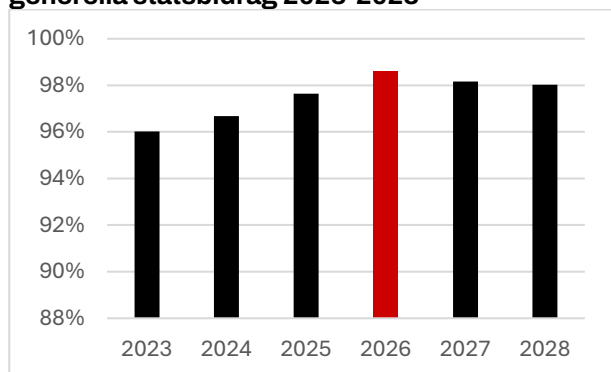
De finansiella kostnaderna ökar till följd av en hög investeringsnivå och kräver allt större andel av skatter och generella statsbidrag.

1.4 Verksamhetens nettodriftkostnader

Verksamhetens driftbudgetramar baserar sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och den budgetberedning som genomförts under 2025. Personalkostnaderna är budgeterade i 2024 års lönenivå. Inför 2026 har 161 mnkr avsatts centralt för att täcka ökade kostnader avseende 2025 och 2026 års löneavtal.

Nettokostnader, som andel av skatter och generella statsbidrag, är ett mått som visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande driftverksamhet.

Diagram: Nettokostnader i procent av skatt och generella statsbidrag 2023-2028

Åren 2026-2028 uppgår nettokostnaderna till ca 98 procent av skatter och generella statsbidrag. Skillnaden upp till 100 procent är det utrymme som kan användas till att finansiera

räntor (en post som ökar kraftigt under planperioden), amorteringar och för att direktfinansiera investeringar. Det utrymme är alltså lågt under planperioden.

1.5 Skatteintäkter och utdebiteringar

Det nuvarande skatteutbetalningssystemet innebär att skatteintäkterna kommer att utbetalas i verksamhetsårets pris- och lönenivå. Utbetalning av kommunalskatt och utjämningsbidrag grundas på det senast kända taxeringsutfallet, dvs. för 2023, och räknas sedan upp med tre års uppräkningsfaktorer till 2026 års nivå. Kommunalskattemedel som fås är därmed preliminära.

Utbetalning, alternativt återbetalning, av mellanskillnaden mellan den preliminära beräkningen och respektive avräkningstillfälle av kommunalskatt och utjämningsbidrag sker i januari, t.ex. 2025 för inkomståret 2023.

Beräkningen av skatteintäkter baserar sig på prognos från SKR, 2024-04-29. Utdebiteringen är oförändrad, 22:21 kronor, per skattekrona.

Tabell: Budget skatter och generella statsbidrag

Budget skatter & gen statsbidrag	2026	2027	2028
Skatteintäkter			
Skatteunderlag 2023 mnkr	9 317		
Prognos uppräkning 2024	3,68%		
Prognos uppräkning 2025	4,20%		
Prognos uppräkning 2026-2028	4,07%	4,52%	4,31%
S:a uppräknat skatteunderlag, mnkr	10 475	10 949	11 421
Utdebiteringar	22,21%	22,21%	22,21%
S:a skatteinkomst före utjämning, mnkr	2 327	2 432	2 537
Kommunalekonomisk utjämning			
Inkomstutjämning, mnkr	595	630	658
Kostnadsutjämning, mnkr	91	92	92
Regleringsbidrag/avgift, mnkr	93	70	54
Strukturbidrag	0	0	0
S:a generella statsbidrag, mnkr	779	793	804
LSS-utjämning	67	68	68
Fastighetsavgiften	105	105	105
S:a skatter & bidrag, mnkr	3 279	3 397	3 514

1.6 Investeringar

Investeringsbudgeten omfattar 3 år, 2026-2028, och innehåller sammanlagt 1 253 mnkr. Det första året planeras investeringar för

Finansiell analys 2026-2028

527 mnkr. I den reviderade investeringsbudgeten för 2025 finns 616 mnkr avsatt till investeringar. Under 2024 investerades 312 mnkr.

Då resultatnivån 2026 är budgeterad till 10 mnkr kan skattefinansieringsnivån (summan av avskrivningar och årets resultat) beräknas till 165 mnkr.

Under planperiodens första år 2026 uppgår investeringsvolymen till 527 mnkr, vilket överstiger skattefinansieringsnivån med 362 mnkr. Det kan jämföras med de senaste årens bokslut, 2024 och 2023, då kommunen investerade för 312 mnkr respektive 491 mnkr. År 2027 planerar kommunen att investera för 391 mnkr och 2028 för 334 mnkr, vilket också är mycket höga nivåer.

Vänersborgs kommun måste ta nya lån för att finansiera investeringsvolymen. I 2026 års kassaflödesbudget planerar kommunen att låna 400 mnkr. Resten finansieras av resultatet och av avskrivningar samt genom en minskning av rörelsekapitalet. Planerade investeringar 2027 och 2028 beräknas inte heller kunna hanteras inom ramen för skattefinansieringsnivån. I planen för 2028 uppgår kommunens långfristiga lån till 2 029 mnkr. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år i planen. Investeringsnivåerna i planen utgör totalram för kommande års investeringsbudgetar.

Tabell: Sammanfattning av investeringsbudgeten

Sammanfattning, mnkr	2026	2027	2028	Summa
Totalt	527	391	334	1 253
Fördelning per nämnd				
Barn- och utbildningsnämnden	12	10	12	33
Byggnadsnämnden	1	1	1	2
Kommunstyrelsen	15	14	6	35
Kultur- och fritidsnämnden	4	4	4	13
Samhällsbyggnadsnämnden	489	357	306	1 151
varav fastighetsinvesteringar	148	152	144	444
varav exploatering	75	97	69	241
Socialnämnden	6	6	6	19

Jämfört med nämndernas förslag har följande justeringar gjorts: Budgeten för cykelväg Tegelbruksvägen har strukits, anslaget till gatuenhetens fordon och maskiner har minskats. Budgeten till Vänersborgs hamn har flyttats fram två år. Anslaget till Brätte ridskola

utreds vidare. Del av budgeten till Brålandabadet tidigareläggs ett år. Enligt socialnämndens förslag till mål- och resursplan 2026-2028 skjuts fastighetsinvesteringar avseende LSS och personer med sammansatta behov fram utanför planperioden. Exploateringen av Sanden Södra flyttas delvis fram i tiden. Exploateringsbudgeten för Norra Sanden minskas.

Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2026-2028 innehåller fastighetsinvesteringar för 444 mnkr, varav 155 mnkr till förskolor och skolor, 27 mnkr i LSS-boenden, 154 mnkr till idrottsanläggningar och 72 mnkr till fastighetsunderhåll. Det blir ett snitt på 148 mnkr per år. Det kan jämföras med boksluten 2023 och 2024 då kommunen investerade 230 mnkr respektive 79 mnkr i fastigheter.

VA-investeringar

VA-investeringar uppgår till totalt 289 mnkr under planperioden, vilket är en mycket hög ambitionsnivå. Skräcklans vattenverk ingår med 56 mnkr och reservoarer i Brålanda med 31 mnkr respektive på Skräcklan med 16 mnkr. För sanering enligt Blåplan (utbyte av gamla rör) budgeteras 120 mnkr.

Exploateringsbudget

Exploateringsbudgeten omfattar 241 mnkr. På Skavenområdet planeras en ny väg och en personbilstunnel men en budget om 65 mnkr under perioden. För exploatering av Sanden Södra avsätts 78 mnkr och till Sanden Norra 24 mnkr under perioden. Till nytt industriområde vid Grunnebo budgeteras 16 mnkr. En samhällsmast planeras på platåbergen för 13 mnkr. Till strategiska markinköp budgeteras 10 mnkr per år.

Finansiellt mål:

Årets investeringar (exkl VA/renhållning) ska maximalt motsvara 7 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

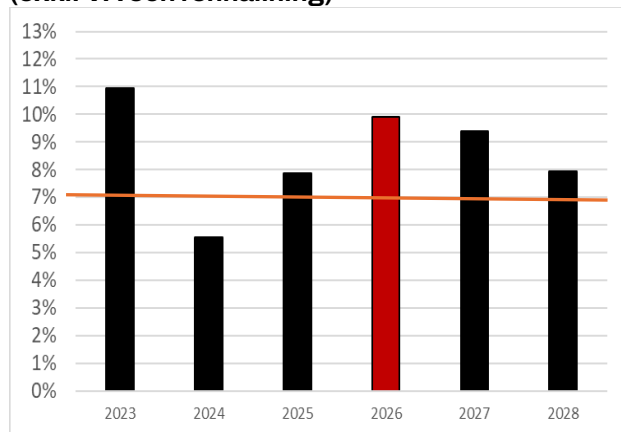
Målet om max 7 procent uppnås inte.

I bokslut 2024 motsvarar investeringarna 6 procent av skatter och generella statsbidrag.

Finansiell analys 2026-2028

I budget 2025 är motsvarande siffra 8 procent. 2026 ökar värdet till 10 procent. I planen för 2027 och 2028 motsvarar investeringarna 9 respektive 8 procent.

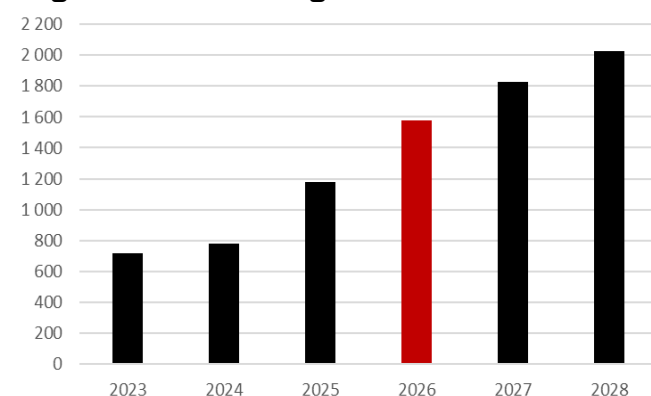
Diagram: Investeringsbudgetens andel av skatter och generella statsbidrag 2023-2028 (exkl. VA och renhållning)

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållning. Om nyckeltalet är lägre än 7 procent har målet uppnåtts.

Den höga investeringsnivån, i kombination med för låga resultat, gör att nya lån behöver tas för att kunna finansiera de planerade investeringarna för åren 2026-2028.

Diagram: Låneutveckling 2023-2028

1.7 Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel.

Finansiellt mål:

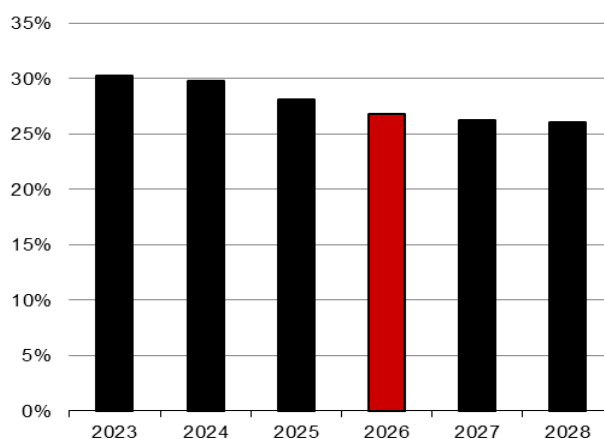
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 procent årligen under mandatperioden.

Målavstämning:

Målet om förbättrad soliditet med i genomsnitt 1 procent årligen uppnås inte.

I bokslut 2024 var soliditeten 30 procent. I budget 2025 sjunker soliditeten till 28 procent. År 2026 och 2027 sjunker soliditeten till 27 respektive 26 procent. 2028 är soliditeten oförändrad 26 procent. Mycket höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

Diagram: Soliditet 2023-2028

2. Risk och kontroll

2.1 Likviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mnkr) bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder, exklusive den del av kortfristig skuld som avser upplåning mot Kommuninvest. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Finansiell analys 2026-2028

Finansiellt mål:

Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 procent.

Målavstämning:

Målet uppnås under planperioden genom ökad upplåning.

Den höga investeringsnivån 2026-2028 kommer att sätta press på kommunens likviditet och förutsätter en omfattande nyupplåning för att en godtagbar betalningsberedskap ska kunna upprättas.

2.2 Skulder och förpliktelse

Kommunens låneskuld ökar under planperioden. I budgeten finns upptaget sammanlagt 850 mnkr i nya lån under 2026-2028. Det innebär att år 2028 har kommunen sammanlagt långfristiga lån om 2 029 mnkr.

2.3 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna redovisas efter den s.k. blandmodellen och innefattar förutom pensionsskuldens ökning, även utbetalda pensioner. Beräkningen av pensionskostnaderna baserar sig på prognos från kommunens pensionsförvaltare och inkluderar löneskatt om 24,26 procent.

Under den kommande 20-årsperioden kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt. Av kommunens totala pensionsåtagande på 1 099 mnkr i 2026 års budget är endast 413 mnkr avsatta som en skuld i balansräkningen.

Pensionsprognos 2026-2028 mnkr

	2026	2027	2028
Skuldförändring under året	-10	-9	-9
Avgiftsbestämd ålderspension	126	133	139
Pensionsutbetalningar	83	83	84
S:a verksamhetskostnad	200	207	215
Finansiell skuldökning	8	13	14
S:a totalt	207	220	229

2.4 Känslighetsanalys

Budgeten för 2026-2028 bygger på några antaganden om utveckling av löner, priser och räntor. De största riskerna ligger i att konjunkturen sjunker och att utvecklingen på arbetsmarknaden blir sämre. Nedan görs en känslighetsanalys som visar hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi 2026.

Förändring mnkr	2026
Priser/löner 1 procent	42 mnkr
Räntor 1 procent	14 mnkr
Skatteintäkter 1 procent	23 mnkr
Utdebitering 10 öre	10 mnkr

3. Sammanfattning målavstämning

Avstämning finansiella mål	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	■	■	■	■
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.	●	●	●	●	●
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 % årligen under mandatperioden	■	■	■	■	■
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 7 % av skatter och generella statsbidrag.	●	■	■	■	■

För att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. I mål- och resursplanen 2026-2028 uppnås endast ett av fyra

finansiella mål, kassalikviditeten. Med denna målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv, inte kommer bedrivas med god ekonomisk hushållning under perioden 2026-2028.

Resultat- kassaflödes- och balansbudget 2026-2028

Resultatbudget, mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetens nettodriftkostnader	-2 865	-2 944	-3 079	-3 175	-3 280
Avskrivningar	-133	-141	-155	-160	-165
Verksamhetens nettokostnader	-2 998	-3 085	-3 235	-3 335	-3 445
Skatteintäkter	2 133	2 236	2 327	2 432	2 537
Generella statsbidrag och utjämning	969	924	953	965	977
Verksamhetens resultat	103	74	45	62	69
Finansiella intäkter	21	4	10	10	10
Fin. Uppräkning av pensionsskuld	-25	-13	-6	-10	-11
Övriga finansiella kostnader	-30	-34	-39	-45	-51
Finansiella kostnader	-55	-47	-45	-55	-62
Resultat före extraordinära poster	69	31	10	17	17
Extraordinära poster					
Årets resultat	69	31	10	17	17

Kassaflödesbudget, mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	69	31	10	17	17
Justering för övriga ej likviditespåverkande poster	231				
S:a medel från verk. före förändr av rörelsekap	300	171	165	180	187
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL	333				
S:a medel från den löpande verksamheten	333	171	165	180	187
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i anläggningstillgångar	-313	-507	-527	-391	-334
Försäljning av anläggningstillgångar	21				
Anläggnings- och investeringsbidrag	46				
S:a medel från investeringsverksamhet	-245	-507	-527	-391	-334
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	60	400	400	250	200
S:a medel från finansieringsverks.	60	400	400	250	200
Årets kassaflöde	147	64	38	39	53

Resultat- kassaflödes och balansbudget 2025-2027

Balansbudget, mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Anläggningstillgångar	3 401	3 767	4 139	4 370	4 539
Bidrag till statlig infrastruktur	9	9	8	7	7
Omsättningstillgångar	700	764	801	840	893
S:a tillgångar	4 111	4 540	4 950	5 220	5 442
Ingående eget kapital	1 901	1 970	2 002	2 012	2 028
Årets resultat	69	31	10	17	17
S:a eget kapital	1 970	2 002	2 012	2 028	2 045
Avsättningar, pensioner	405	413	413	416	421
Övriga avsättningar	10	0	0	0	
S:a avsättningar	415	413	413	416	421
Långfristiga lån	779	1 179	1 579	1 829	2 029
Övriga långfristiga skulder	203	203	203	203	203
Kortfristiga skulder	743	743	743	743	743
S:a skulder	1 726	2 125	2 525	2 775	2 975
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 111	4 540	4 950	5 220	5 442
Ansvarförbindelse, pensionskund	744	726	686	657	628

Kommunfullmäktiges beslut

2025-06-18 §

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2026 till 22:21 per skattekrona. Nivån är oförändrad jämfört med 2025.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och finansiella mål enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan 2026-2028.
4. För budgettäckning av löneavtal 2025 och 2026 avsätts sammanlagt 161 mnkr till kommunstyrelsens förfogande.
5. Anslagsbindningsnivå för driftbudgeten är nämnd. Anslagsredovisning för uppföljning på nämndnivå sker enligt kommunstyrelsens anvisningar.
6. Anslagsbindningen för investerings- och exploateringsplanen är på projektnivå.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2026, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlas i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Långfristig upplåning kan ske inom fastställd låneram på 1 579 mnkr för 2026 utifrån gällande finanspolicy och inom ramen för av kommunstyrelsen fastställda riktlinjer och befogenheter inom finansverksamheten.

Med bäring på inriktningsmålen

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Policy för invånardialog Strategi för full delaktighet Program för arbete med kultur för barn och unga Vägledning för att stärka barnets rättigheter i Vänersborgs kommun	Policy för IT-utveckling och digitalisering Strategi – Det goda livet i Dalsland Riktlinje för Vänersborgs kommuns arbete gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk
--	---

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Policy för invånardialog Biblioteksplan Måltidspolicy Vägledning för att stärka barnets rättigheter Strategisk integrationssamverkan Cykelstrategi Friluftstrategi	Program för arbete med kultur för barn och unga Program för fortsatt utveckling av sportcentrum Personalpolicy Riktlinjer arbetsmiljö Vägledning för att stärka barnets rättigheter i Vänersborgs kommun
--	--

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Miljöstrategi Strategi för laddinfrastruktur Naturvårdsstrategi Måltidspolicy Parkeringspolicy Kommunikationspolicy Översiktsplan Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland Hållbar bygnadsstrategi Planeringsstrategi 2024-2028 Avfallsplan	Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025-2030 Riktlinje för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal Policy för invånardialog Fossilfri strategi Skogspolicy Riktlinjer för kommunal skogshantering Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – transporter, el och uppvärmning Riktlinje för hållbar hushållning av jordbruksmark Fastighetspolicy
---	---

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Strategi för full delaktighet Näringslivsstrategi Policy för IT-utveckling och digitalisering Kommunikationspolicy Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland Riktlinjer för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal Policy för uthyrning av kommunala lokaler som uppbar kommunalt stöd Fastighetspolicy Friluftstrategi Planeringsstrategi 2024-2028 Cykelplan	Program rörande privata utförare Policy för socialt företagande Parkeringspolicy Personalpolicy Policy mot korruption, mutor och jäv Riktlinjer för Vänersborgs kommuns styrning och ledning Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper Fiberstrategi Finanspolicy Lokalförsörjningspolicy Riktlinjer för lokalförsörjning
---	---

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Anvisning för visseblåsning Personalpolicy Strategi för full delaktighet Riktlinje för arbetsmiljö Pensionspolicy	Kommunikationspolicy Policy för IT-utveckling och digitalisering Friluftstrategi
---	--

Nyckeltal	Resultat		Ambitionsnivå	
	2024	2026	2028	
Mål 1 Ingen fattigdom				
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	22*			
Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	14*			
Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	10*			
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	17.5			
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,32*			

Nyckeltal	Resultat		Ambitionsnivå	
	2024	2026	2028	
Mål 2 Ingen hunger				
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%)	58.1			
BMI lägre än 22 i särskilt boende, andel (%) (-2022)	38,0*			

Nyckeltal	Resultat		Ambitionsnivå	
	2024	2026	2028	
Mål 3 Hälsa och välbefinnande				
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	69.8			
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	84.9			
Medellivslängd kvinnor, år	84.4			
Medellivslängd män, år	80.4			
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)	69.2			
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)	47.2			
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%)	69.5			
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	28,6*			
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad	15.7			
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv	254.9			
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv	2429*			

Nyckeltal	Resultat		Ambitionsnivå	
	2024	2026	2028	
Mål 4 God utbildning för alla				
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	89.5			
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	69			
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	77.5			
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	85.5			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	69.2			
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år	13.8			
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	41.6			
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	**			

Globala mål

Mål 5 Jämställdhet

	2024	2026	2028
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	73		
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	29.0		
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	38.0		
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	81,8*		
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	84,4*		
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/100 000 inv	154.8		
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	38.5		

Mål 6 Rent vatten och sanitet

	2024	2026	2028
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%) (-2022)	**		
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	0,0*		
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	5,6*		
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100,0*		

Mål 7 Hållbar energi för alla

	2024	2026	2028
Nettoproduktion av el inom det geografiska området, MWh/inv	-12,8*		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	49*		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh			
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	100*		
Elavbrott, genomsnittlig avbrottsid per kund (SAIDI), minuter/kund	71*		

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

	2024	2026	2028
Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare	327,1*		
Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%)	80,56*		
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) (-2021)			
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	6,2*		
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%)	3.8		
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta	10*		

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

	2024	2026	2028
Tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	96.3		
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index (gammal definition, 6 områden)	73		
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	80,8*		
Elbilsladdpunkter, totalt antal	136		

Mål 10 Minskad ojämlikhet

	2024	2026	2028
Förvärvsarbetande eller studerande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) (-2021)	70,3*		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%)	82		
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	50,8*		
Utrikes födda bland förtroendevalda kommunpolitiker, andel (%)	8.1		

Globala mål

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

	2024	2026	2028
Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, procent	1.1		
Demografisk försörjningskvot	0.88		
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafknära läge, andel (%)	95,5*		
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	4.1		
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	373 747*		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	104 89*		
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	32		
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	15.1		

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

	2024	2026	2028
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	414*		
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	44*		
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	19*		
Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande	42*		

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

	2024	2026	2028
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	7,9*		
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv	315 294*		
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	20,3*		
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	76,4*		
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	673,4*		

Mål 14 Hav och marina resurser

	2024	2026	2028
Skyddad natur hav, andel (%)	**		
Havsstrandlinje påverkad av bebyggelse, andel (%)	**		

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

	2024	2026	2028
Skyddad natur land, andel (%)	9,0*		
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	5,8*		
Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)	21,0*		
Betesmark, andel (%)	1.58		
Slåtteräng, andel (%)	0.08		

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

	2024	2026	2028
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	82.0		
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	867		
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	32.6		

* Värde för innevarande år saknas vid statistikuttaget den 2025-05-08. Värdet från föregående år har angetts.

** Data saknas i Kolada.

I de fall nyckeltalet inte värderas i färger i Kolada lämnas fältet vitt.

De indikatorer som redovisas följer urvalet som görs av rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Dessa är under ständig utveckling och kan därför variera från år till år.

Barn- och utbildningsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Verksamheten omfattar förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola.

Nyckeltalen visar antalet placerade barn och elever. Inom förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem beräknas dessa utifrån nyttjandegraden/andelen barn och elever som bor i Vänersborg och nyttjar verksamheten.

Nyckeltal

	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Antal barn och elever			
Förskola och pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 021	2 118	2 119
varav andel i enskild regi %	11	11	11
Nyttjandegrad %	94	94	94
Fritidshem och pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar barn 6-13 år	1 658	1 646	1 738
varav andel i enskild regi %	14	14	14
Nyttjandegrad %	52	51	52
Grundskola F-9			
Totalt antal elever	4 605	4 766	4 701
varav andel i enskild regi %	13	13	13
Anpassad grundskola			
Totalt antal elever	101	76	87

Antal placerade barn och elever är ett genomsnitt för året utifrån befolkningsprognosen, kompletterat med de barn och elever som vistas i kommunen med tillfälligt uppehållstillstånd.

Då befolkningsprognosen visar volymminskningar i både förskola (1-5 år) samt grundskolans verksamheter (6-15 år) föreslås en omfördelning av budget till en ökad ambitionsnivå.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och

utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

Inviqning av Holmängens förskola och grundskola

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

Barn- och utbildningsnämndens budgetram 2026 fastställs till 1 022 101 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 5 910 tkr. Då personalomkostnadspåslaget sänks justeras ramen ned med 6 231 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 1 772 tkr. Ramen utökas med 552 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa. Det tillfälliga anslaget om 1 000 tkr till kvalitetshöjande arbete för att uppnå gymnasiebehörighet tas bort.

Barn- och utbildningsnämndens förslag

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Barn- och utbildningsnämnden

Då barn- och elevantal förväntas minska de kommande åren, behöver förskol- och grundskolororganisationen behövas ses över. Det är för att kunna leverera en utbildning av hög kvalitet med goda kunskapsresultat, och samtidigt hålla en budget i balans. Den starkare statliga styrningen inom utbildningsområdet ställer också krav på att anpassa organisationen till den mängd av reformer som förväntas de kommande åren, inte minst när det handlar om nya delar gällande säkerhet och beredskap.

Volymminskningarna frigör medel som kan användas för att genomföra en satsning på tidiga insatser i förskolan, att utöka vistelsetiden från 15 till 25 timmar för barn 3-5 år i allmän förskola och göra insatskoordinatortill en permanent resurs inom förskolan.

Resurser kommer att frigöras på grund av volymminskningarna vid oförändrad kommunal barn- och elevpeng. Det innebär att samma medel per barn och elev delas ut 2026 som 2025. Det blir färre barn och elever på enheterna vilket i sin tur innebär att enheterna får en lägre budget. Därmed behöver kostnaderna minskas, alltså måste personalstyrkan minskas på enheterna.

Volymminskningarna innebär också att det är möjligt att säga upp moduler och andra externa lokaler och att dra ner på centrala tjänster. Dessa åtgärder är samtidigt nödvändiga för att kunna möta högre kostnader för tjänstekatalog (IT) och därmed hålla budgetramen.

Kommunfullmäktiges beslut

Barn- och utbildningsnämnden budgetram 2026 utökas med sammanlagt 5 008 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 2 276 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 2 910 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 177 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2026 till 1 027 109 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	88,9	88,9	87,9
Övriga intäkter	45,2	46,1	44,9
Summa intäkter	134,1	135,0	132,8
Personalkostnader	692,3	697,6	718,9
Omkostnader	459,1	445,4	439,4
Ränta och avskrivningar	9,8	7,3	5,3
Summa kostnader	1 161,2	1 150,3	1 163,6
Nettokostnader	1 027,1	1 015,3	1 030,8

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisningsnivå mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd/nämndsadm.	6,4	0,0	6,4
Förskola	310,0	47,0	357,0
Grundskola	656,6	83,6	740,2
Anpassad grundskola	54,1	1,3	55,4
Summa	1027,1	131,9	1 159,0

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringsbudget för inventarier avser till största delen inköp av möbler och utrustning för att ersätta utslitna inventarier samt inköp av elevdatorer.

Investeringsnivån är något högre jämfört med tidigare år. Det beror på förändringar i samhällsbyggnadsförvaltningens underhållsplan för kommunens fastigheter samt att elevdatorer köps som investering och inte leasas som tidigare.

För planperioden 2026-2028 har barn- och utbildningsnämnden behov av medel för investeringar i inventarier enligt följande: år 2026; 11,9 mnkr, år 2027; 9,6 mnkr och för år 2028: 11,9 mnkr. Finansiering av påföljande kapitalkostnader sker inom budgetram.

Byggnadsnämnd

1. Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden är kommunens myndighet med ansvar för plan och bygglovslagstiftningen. Nämnden tar bland annat beslut om bygglov, detaljplaner och adresser samt utför tillsyn. Dispenser och tillsyn utifrån strandskyddslagstiftningen i miljöbalken ingår också i uppdraget. Byggnadsnämnden ansvarar för mätning och kartframställning samt har ett övergripande ansvar för verksamheten vid den kommunala lantmäterimyndigheten. Nämndens myndighetsfunktioner styrs av ett antal lagar, främst Plan- och bygglagen, med syfte att kommunen ska ha en god stads- och landskapsmiljö. Nämnden följer den allmänna utvecklingen inom kommunen och tar initiativ i frågor om planläggning och fastighetsbildning. Nämndens ärenden bereds i huvudsak av Plan och bygglov.

Nyckeltal

Bygglov	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Handläggningstid	28 dagar	36 dagar	26 dagar

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram:

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2026 till 19 754 tkr. Inflationssuppräkningen minskar ramen med 135 tkr. Då personalomkostnadspåslägget sänks justeras ramen ned med 224 tkr

Byggnadsnämndens förslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden kommer eventuellt att besluta om indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2026, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut

Byggnadsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 120 tkr. Då personalomkostnadspåslägget höjs justeras budgetramen upp med 82 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 44 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 6 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2026 till 19 873 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	13,0	13,6	14,6
Summa intäkter	13,0	13,6	14,6
Personalkostnader	26,7	27,4	26,3
Omkostnader	5,7	5,6	6,6
Avskrivningar/internränta	0,5	0,5	0,5
Summa kostnader	32,9	33,5	33,4
Nettokostnader	19,9	19,9	18,8

3.2 Investeringsbudget

Byggnadsnämndens investeringar avser inventarier och finansieras inom ram.

Kommunfullmäktige

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är kommunens beslutande organ. Fullmäktige fastställer budget och övriga övergripande program för den kommunala verksamheten och beslutar även i övriga ärenden av större vikt.

Under kommunfullmäktige finns valberedningen som förbereder fullmäktiges val. Där finns också demokratiberedningen som arbetar med former för medborgarnas delaktighet, utvecklar det politiska ledarskapet och förnyelse av den kommunala demokratin.

2. Ekonomiska resurser

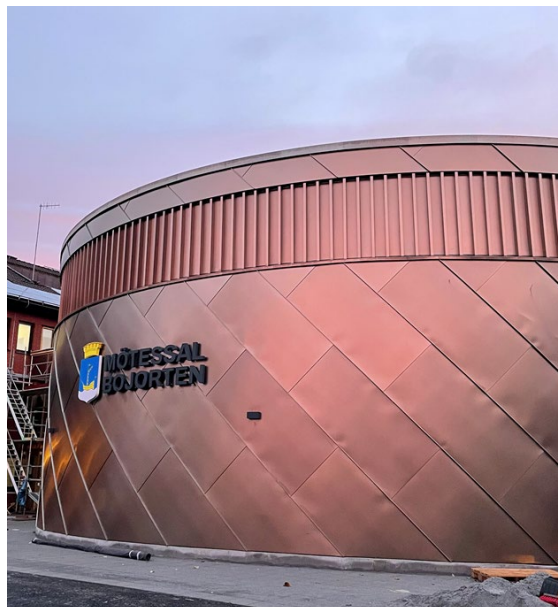
Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2026 till 2 669 tkr. Inflationsuppräkningsramen tillförde ramen 13 tkr.

Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 669 tkr i budget 2026.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Personalkostnader	2,0	2,0	1,6
Omkostnader	0,7	0,7	0,6
Summa kostnader	2,7	2,7	2,2
Nettokostnader	2,7	2,7	2,2

Mandatfördelning under perioderna:	2011/2014	2015/2018	2019/2022	2023/2026
Socialdemokraterna	12	14	14	15
Sverigedemokraterna	2	6	9	10
Moderaterna	13	10	9	9
Vänsterpartiet	8	6	5	4
Centerpartiet	3	4	4	4
Kristdemokraterna	2	2	3	3
Medborgarpartiet	2	2	2	3
Liberalerna	5	3	3	2
Miljöpartiet de gröna	4	4	2	1
TOTALT	51	51	51	51

Kommunstyrelsen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, planerar och samordnar kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunstyrelsen har tillsyn över nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Budgeten innefattar förutom kommunstyrelseförvaltningens egen verksamhet, bland annat förbundsbidrag till Kunskapsförbundet Väst och Räddningstjänsten Fyrbodals samt verksamhetsbidrag till Vattenpalatset Vänerparken AB och Fyrstad Flygplats AB.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram:

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2026 till 492 544 tkr.

Jämfört med budget 2025 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 7 043 tkr. Ramen tillfördes 149 tkr för utökade verksamheter inom Kunskapsförbundets ansvarsområde, till följd av statens justeringar i de generella statsbidragen/statsbidragspåsen. Till Kommunstyrelsen avsätts 10 000 tkr för driftskostnader som följer av framtida investeringar.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsens budgetförslag ligger inom ram. Arbetet med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och beslut.

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till MRP 2026-2028 som omfattar kommunstyrelsens totala ansvarsområde enligt anvisad mall för MRP. I en fördjupad bilaga redovisas förslag på effektiviseringsåtgärder och förslag på utvecklingsinsatser för att svara mot utmaningar som förvaltningen står inför. Konsekvensbeskrivningen avser kommunstyrelseförvaltningens egen verksamhet, dvs ca 21 % av kommunstyrelsens budget.

Konsekvensbeskrivningen lyfter fram fyra koncerngemensamma samlade utmaningar: - Otrygghet, ohälsa och utanförskap, - Civil beredskap och säkerhet, - Kompetensförsörjning och omställning samt - Digitalisering och teknisk utveckling.

Kommunstyrelsens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 23 487 tkr. Då personalomkostnadspåslaget höjs justeras budgetramen upp med 253 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 194 tkr.

Till kommunstyrelsen avsätts ytterligare 10 000 tkr, utöver tillskottet i anvisningarna, för driftkostnader som följer av framtida investeringar. För koncerngemensamma satsningar på barn och unga tillförs 9 800 tkr.

Till förstärkt central upphandlingsfunktion avseende avtalsuppföljning och stöd för direktupphandling avsätts 1 650 tkr. Budgetramen utökas med 450 tkr till tjänst för utveckling av stadskärnan. Budgeten för flygplatsen utökas med 1 000 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 210 tkr.

Kommunstyrelsens anslag till oförutsett utökas med 350 tkr och omfattar därmed 9 594 tkr. I anslaget ingår finansiering av Krickan med ca 1 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2026 till 516 031 tkr.

Kommunstyrelsen

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	6,6	6,5	9,8
Övriga intäkter	70,1	69,0	61,3
Summa intäkter	76,7	75,5	71,1
Personalkostnader	92,9	91,2	85,7
Omkostnader	496,7	453,2	412,2
Avskrivning/internränta	3,2	3,1	2,0
Summa kostnader	592,8	547,5	499,9
Nettokostnader	516,0	472,0	428,9

Anslagsredovisning, mnkr

Anslagsredovisning mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Styrelse	53,5	0,0	53,5
Kommunstyrelsens förvaltning	104,2	58,3	162,2
Räddningstjänst/Säkerhet	46,7	0,0	46,7
Gymnasieverksamhet	230,4	0,4	230,8
Vuxenutbildning	41,0	0,4	41,4
Övrig extern verksamhet	40,1	17,7	57,7
Summa	516,0	76,7	592,2

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Planerade investeringar avser inventarier. Driftskostnader som följer av investeringar, finansieras inom förvaltningens budgetram.

Investeringar inom IT verksamheten avser stärkt infrastruktur, utbyte av föråldrad utrustning samt datorer för internleasing. Genom detta stärks IT säkerheten i kommunen. Driftskostnader som uppstår här debiteras förvaltningarna inom tjänstekatalogen.

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden omfattar barn- och ungdomskultur, bidrag, stöd och stimulans till föreningar och studieförbund. Vidare ingår verksamheterna folkbibliotek, fornvård, fritidsgårdsverksamhet, huvudmannaskap för Vänersborgs museum, idrotts- och fritidsanläggningar, friluftsliv, konsthall, konstnärlig gestaltning i offentlig miljö, musik- och kulturskola, stipendier inom nämndens områden samt öppna offentliga arrangemang. Nämndens primära målgrupp är barn och unga i åldern 0-18 år. Samtlig verksamhet ska ha särskilt fokus på att nå underrepresenterade grupper och aktiviteter och utbud ska ha geografisk spridning i kommunen.

Nyckeltal

Bibliotek	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Bibliotek			
- antal utlånade media	125 000	130 000	115 335
- antal besök bibliotek	132 000	120 000	129 127

Musik- och kulturskola	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Andel deltagare 6-19 år i %*	13	13	12,5**
- varav flickor i %	69	60	70
- varav pojkar i %	31	40	30

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Antal besök ungdokumentation Timjan	3 100	3 000	2 976
Antal besök fritidsgårdar	25 000	25 000	20 347

* avser andel deltagare av total åldersgrupp 6-19 år i kommunen.

** avser 2023, eftersläpning pga. publicering

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 150 013 tkr. Jämfört med budget 2025 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 575 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 359 tkr. Ramen utökades med 50 tkr för kapitalkostnader som följer av investering i konstnärlig gestaltning. Då personalomkostnadspåslaget sänks justeras ramen ned med 533 tkr.

Kultur- och fritidsnämndens förslag

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden ser utmaningar i antagandet av friluftsstrategin då nämnden inte tilldelats anslag i budgeten till denna. Kostnader för IT och hyror förväntas öka och därmed behöver löpande effektiviseringar göras.

Kommunfullmäktiges beslut

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 2 476 tkr. Då personalomkostnadspåslaget höjs justeras budgetramen upp med 195 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 1 031 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 49 tkr.

Enligt KF beslut 2024-12-11 § 203 Antagande av Friluftstrategi omfördelas 300 tkr från samhällsbyggnadsnämnden från och med 2025. Från 2026 utökas ramen för driftkostnader för genomförande av friluftstrategin med 1 000 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 till 152 490 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	1,3	1,3	4,3
Övriga intäkter	15,9	15,6	15,0
Summa intäkter	17,1	16,8	19,3
Personalkostnader	60,7	61,1	60,4
Omkostnader	106,7	102,2	98,1
Avskrivning/Internränta	2,2	2,1	2,1
Summa kostnader	169,6	165,4	160,6
Nettokostnader	152,5	148,6	141,2

Anslagsredovisning, mnkr

Anslagsredovisningsnivå mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd och administration	13,2	0,5	13,7
Kultur	62,5	4,1	66,6
Fritid	76,9	12,5	89,4
Summa	152,5	17,1	169,7

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringar avser inventarier, maskiner och verksamhetsanpassningar samt konstnärlig gestaltning. Investeringsbudget för konstnärlig gestaltning ska enligt fastställda riktlinjer uppgå till 1% av budget för fastighetsinvesteringar exkl. underhåll.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har kommunens uppdrag att arbeta för efterlevnad av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, strålskydd, animaliska biprodukter och naturvård. Miljö- och hälsoskyddsnämndens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser. I nämndens verksamhet ingår också deltagande i utvecklingsarbete och framtagande av översikt- och detaljplaner, program och andra övergripande dokument. Nämnden driver och deltar i olika projekt som ofta är nämndsöverskridande.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 till 11 767 tkr. Jämfört med budget 2025 har ramen minskats med 50 tkr för inflationsuppräknings. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 120 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgetram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Nämnden kommer eventuellt besluta om indexhöjning av timtaxan i slutet av året för att täcka upp för generella kostnadsökningar.

Nämnden har tagit fram en behovsutredning som identifierar behov inom naturvård, avlopp och miljöskydd inklusive förorenad mark. För att nå full finansiering inom de områdena skulle ramen 2026 behöva utökas med 4 030 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 61 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 44 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 21 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 3 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2026 till 11 828 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	0,0	0,0	0,2
Övriga intäkter	5,4	5,3	4,4
Summa intäkter	5,4	5,3	4,6
Personalkostnader	14,7	14,6	13,7
Omkostnader	2,4	2,4	2,6
Avskrivningar/internränta	0,1	0,1	0,1
Summa kostnader	17,3	17,1	16,4
Nettokostnader	11,8	11,8	11,8

Revision och Valnämnd

Revisionen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt kommunalagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska pröva om verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De ska granska om räkenskaperna är rättvisande och om nämndernas kontroll är tillräcklig. Revisorerna har i uppgift att följa om kommunstyrelsens och nämnders beslut överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

2. Ekonomiska resurser

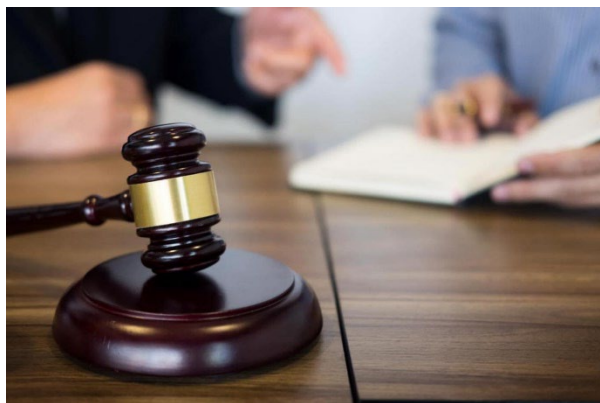
Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2026 till 1 934 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 24 tkr. Förslaget har beretts av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2026 till 1 934 tkr.

Resultaträkning revisionen, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Personalkostnader	0,6	0,6	0,4
Omkostnader	1,3	1,3	1,1
Summa kostnader	1,9	1,9	1,5
Nettokostnader	1,9	1,9	1,5

Valnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden har tre ledamöter och tre ersättare. Nämnden ansvarar för genomförandet av allmänna val.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2026 till 3 563 tkr. Valnämnden får ett tillfälligt anslag om 2 800 tkr då 2026 är ett valår. Statsbidraget om 1 000 tkr budgeteras på finansens, generella statsbidrag. Inflationskompensationen ökar ramen med 11 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2026 till 3 563 tkr.

Resultaträkning valnämnden, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Personalkostnader	2,8	0,1	2,2
Omkostnader	0,8	0,6	0,6
Summa kostnader	3,6	0,8	2,8
Nettokostnader	3,6	0,8	2,8

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens tekniska förvaltning och består av gatuenhet, fastighet och serviceenhet, enhet för projektering och utförande av anläggningsarbeten, va-verk samt renhållningsverk. Förutom detta finns intern service, måltidsproduktion till skolor, förskolor och socialförvaltningens boenden. Vidare handhas lokalvård, vaktmästeri, reception, konferensservice och bilpool.

Nyckeltal

Nyckeltal	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Fastigheter och lokaler*			
Totalt fastighetsbestånd, yta kvm	243 996	246 852	247 932
Outhyrda kvm, andel (%)	6,1	8,0	6,9
Totalt fastighetsunderhåll, kr/kvm	142	257	179
Gator och utemiljö			
Driftkostnad kommunala bil- och cykelvägar, kr/m**	80,6	77,2	93,2
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 845	1 845	***
Städyta 1000-tal kvm per dag	184	184	185
Vatten och avfall			
Odebiterat renvatten, andel (%)	19	23	18,8
Insamlat kommunalt matavfall, kg/inv	50	60	****
Insamlat kommunalt restavfall, kg/inv	90	100	****

*Nyckeltalen för fastigheter och lokaler har reviderats för MRP 2025 och Bokslut 2024 då verksamheten upptäckt felaktiga uppgifter över ytan för det totala fastighetsbeståndet. Den felaktiga uppgiften påverkar de två övriga nyckeltalen och därför har nya uppgifter beräknats även för outhyrda kvm, andel (%) och totalt fastighetsunderhåll kr/kvm.

**Tidigare benämning på nyckeltalet var gatuunderhåll kr/m. Definitionen är densamma.

***Bokslut 2024 saknar uppgift då kostenheten från och med 2025 har ny definition av antal måltider. MRP 2025 har räknats om per ny definition.

****Nyckeltalen är nya och därför saknas uppgift för bokslut 2024. MRP 2025 har uppskattats.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgettram 2026 till 107 410 tkr. Jämfört med budget 2025 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 420 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 723 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 70 tkr. Gatuenheten tillförs 700 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen. Ettårs-anslaget i budget 2025 om 1 000 tkr till exploateringskostnader av södra Sanden tas bort. Ettårs-anslaget i budget 2025 för tomhyra av Norra skolan om 1 900 tkr kvarstår även under 2026.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram med undantag för driftkostnader som följer av näringspolitiska skäl. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Av näringspolitiska skäl föreslår nämnden 12 700 tkr i tillfälligt driftanslag under 2026 till exploateringsområdet Sanden Södra samt 5 100 tkr i ramökning avseende projektorganisation för Sanden Södra. Nämnden föreslår 500 tkr i ramhöjning avseende kapitalkostnader för VA-anslutning och fiberdragning till Bergagården.

Nämnden bifogar rapporterna Underhållsöversikt 2025-2034 för Vänersborgs kommuns fastigheter samt Ny stadsdel på Södra Sanden – information, investering och risker inför MRP 2026-2028.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att VA-taxan höjs med 8 % vad avser brukningsavgiften och 5 % för anläggningsavgiften inför 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att höja avfallstaxan.

Kommunfullmäktiges beslut

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 justeras upp med sammanlagt 8 251 tkr. Då personalomkostnadspåslaget höjs justeras budgetramen upp med -37 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 2 933 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 845 tkr.

Enligt KF beslut 2024-12-11 § 203 Antagande av *Friluftsstrategi* omfördelas 300 tkr till kultur- och fritidsnämnden från och med 2025.

Ett tillfälligt driftanslag om 5 000 tkr tillförs nämnden under 2026. Det avser saneringskostnader för exploateringsområdet Sanden Södra. För den planerade projektorganisationen för arbetet med Sanden Södra får nämnden ett tillfälligt anslag om 1 000 tkr under 2026.

För kapitalkostnader som följer av investering i VA-anslutning och fiberdragning till Bergagården tillförs 500 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 till 115 661 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	6,5	6,3	7,3
Övriga intäkter	493,8	481,2	484,3
Summa intäkter	505,8	487,5	491,6
Personalkostnader	187,0	186,7	182,6
Omkostnader	256,2	253,6	262,0
Ränta	76,7	53,2	48,6
Avskrivningar	107,1	104,0	96,1
Summa kostnader	631,5	597,4	589,3
Nettokostnader	115,7	109,9	97,7

Resultaträkning, mnkr

Taxefinansierad verksamhet Renhållningsverk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Summa intäkter	51,4	45,6	44,8
Personalkostnader	16,0	14,3	12,5
Omkostnader	22,9	22,7	25,2
Ränta	3,5	1,7	1,5
Avskrivningar	9,0	6,9	4,1
Summa kostnader	51,4	45,6	43,3
Nettokostnader	0,0	0,0	1,5

Resultaträkning, mnkr

Taxefinansierad verksamhet Va-verk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Summa intäkter	118,0	110,3	93,5
Personalkostnader	16,1	15,7	15,6
Omkostnader	48,3	46,1	39,4
Ränta	25,5	21,9	19,6
Avskrivningar	28,1	26,6	21,0
Summa kostnader	118,0	110,3	95,6
Nettokostnader	0,0	0,0	-2,1

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisning Mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd och administration	15,0	2,4	17,3
Gator och vägar/park/tekniska	82,4	64,5	146,9
Fastighetsenhet	17,6	256,3	273,9
Kost-/serviceenheter	0,8	188,2	189,0
S:a skattefinansierad verks	115,7	511,3	627,0
Renhållningsverk	0,0	51,4	51,4
VA-verksamhet	0,0	118,0	118,0
S:a taxefinansierad verks	0,0	169,4	169,4
Summa	115,7	680,7	796,4

Samhällsbyggnadsnämnden

3.2 Investeringsbudget

Ambitionen har varit att anpassa investeringsvolymen till det rådande finansiella målet, men på grund av fördröjningar och fördyringar i flera större projekt har förslaget på investeringsplan ökat i jämförelse med den nuvarande beslutade planen för 2025-2027. Flera av de större investeringarna är initierade av näringspolitiska skäl som exempelvis Sanden Södra och Norra, bro över Hamnkanalen och samhällsmast på platåbergen. Det finns även stora underhållsinvesteringar av brådskande karaktär som redan har fördröjts utifrån ordinarie tidsplan, som exempelvis renovering av Residensbron och bropelare på Dalbobron, anläggningar som har stor påverkan på stadskärnan i Vänersborg.

Nedan följer en beskrivning av större/strategiska investeringsprojekt som berörs i investeringsplan 2026-2028.

Utifrån det finansiella investeringsmålet kan fastighetsinvesteringarna beräknas till 159 mnkr för 2026. Lokalförsörjningsunderlaget har använts som ett stödjande underlag vid upprättande av förslaget till investeringsplanen.

Behovet av investeringar beror både på fördyringar och fördröjningar av projekt. Utbyggnad av Öxnereds förskola har enligt KF 2025-02-19 §17 tilldelats tilläggsbudget med 20 mnkr för år 2026. För att anpassa till angiven ram för fastighetsinvesteringar har projekt för Mariedalsskolan, idrottshall/specialsalar samt projekt Mötesplats Unga, Torpa flyttats fram några månader. Utifrån dessa åtgärder blir det möjligt att kunna flytta medel från 2026 till 2027. Projekt Brålandabadet har flyttats fram till 2027, Kultur- och fritid kommer att genomföra ett underhåll av bassängen under 2025 vilket gör det möjligt att

flytta på projekt Brålandabadet ett år. Förändringarna är samberedda i lokalförsörjningsgruppen.

Exempel på större fastighetsinvesteringar under planperioden är Mariedalsskolan idrottshall/specialsalar, 47,6 mnkr, som pågår under 2025 till 2027, renovering av B-huset vid Sportcentrum, 81 mnkr, som väntas pågå fram till och med 2027 samt projektet mötesplats för unga, 54 mnkr, som påbörjas under 2025 och enligt plan pågår till och med 2027.

VA-verksamheten har de senaste åren haft flera stora pågående investeringsprojekt. Skräcklans vattenverk återstår att färdigställa under 2026. Entreprenören för projektet har aviserat kostnadsökningar, vilket ökar projektets slutprognos från 255 mnkr till 272 mnkr. VA-investeringarna har utökats med reservoarer för Skräcklan om totalt 32 mnkr i investeringsplanen 2026-2028. Investeringen är nödvändig på grund av framtida kapacitetskrav samt att de befintliga reservoarerna är gamla, mellan 70 och 140 år, och behöver bytas ut. Även Lågreservoar i Brålanda har uppskattade kostnadsökningar till följd av tillkommande reservkraftverk och nya pumphar. Det totala anslaget har reviderats från 25 mnkr till 36,5 mnkr i förslag till investeringsplanen.

Renhållningsverksamhetens investeringsvolym är högre än normalt då nytt direktiv innebär att kommunen från den 1 januari 2024 ansvarar för insamling av allt förpackningsmaterial från hushåll. Kommunen ska ordna fastighetsnära insamling för alla hushåll innan 2027. Pågående projekt för omställningen förväntas färdigställas under 2026 med ett totalt anslag om 65 mnkr. Parallellt pågår arbete med fastighetsnära insamling för hushåll på landsbygden i egen regi. Det totala anslaget för projektet har ökat från 5 mnkr till 10 mnkr till följd av att utredning visat behov av ytterligare ett fordon för att

Samhällsbyggnadsnämnden

klara omställningen. I förslag till planen har även det totala anslaget för utbyggnation av Kretsloppsparken ökat från 12 till 15 mnkr. Investeringen avser utbyggnad för kontorsplatser, omklädningsrum och garage till följd av den förändrade avfallshanteringen.

Renovering av Dalbobrons bropelare och åtgärder på Residensbron utgör en stor del av gatuenhetens investeringar. Projektet är planerat under 2025 men prognostiseras fördröjas och fördyras. Det totala anslaget har reviderats från 25 till 40 mnkr i förslag till investeringsplanen, varav 15 mnkr prognostiseras förbrukas under 2025 och resterande 25 mnkr år 2026. Bro över hamnkanalen planeras att genomföras under 2026. Statsbidrag för projektet är budgeterat med 5,5 mnkr under förutsättning att föreslagna motprestationer beviljas av Trafikverket. Projektets totala anslag har fördyrats från 11,5 mnkr till 14,5 mnkr till följd av att utredning har visat på behov av förstärkningar.

Sanden, Södra, är ett exploateringsprojekt för en helt ny stadsdel i Vänersborgs kommun. Om projektet startar enligt nuvarande prognostiserat scenario är det mycket omfattande och kommer att pågå under en längre tid. Projektet kommer att innebära stora kommunala kostnader både under och efter genomförandet. Utöver själva investeringen uppstår också stora driftkostnader.

Projektet Sanden, Norra avser anläggande av ställplatser samt ny marina och gästhamn med tillhörande service.

Projekt för Brättevägen, 41 mnkr, har fördröjts på grund av utredning och väntan på beslut av vägsträcka. Prognos är att beslut kan inkomma under 2025 och att projektet kommer pågå fram till 2028. Projekt för personbilstunnel Skaven/Öxnereds totala anslag har räknats upp med 5,5 mnkr till följd av

avisering från Trafikverket och uppgår totalt till 32,5 mnkr.

Exploatering av nytt industriområde i Grunnebo skulle ha påbörjats 2025 men har fördröjts. Scenariot för projektet har förändrats senast beslutad MRP och de 16,5 mnkr som är avsatta för 2026 avser utbyggnad av VA.

Samhällsmast på platåbergen är inplanerat med 13,3 mnkr för 2026 enligt beslut från KF 2025-02-19 §16. Syftet är att förbättra mobiltäckningen i området, särskilt på Halle- och Hunneberg.

Utöver de investeringar som ingår i förslag till investeringsplan 2026-2028 finns ytterligare behov. Främst handlar det om stora underhållsinvesteringar inom fastigheter, gator, vägar och belysning. Fastighet har tagit fram en underhållsöversikt över Vänersborgs kommuns fastigheter 2025-2034 som beskriver ett utökat behov både inom investering och drift.

Socialnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och ska förhålla sig till flertalet lagrum, bl.a. Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso och sjukvårdslagen (HSL).

Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Äldreboende platser	362	362	362
Korttidsplatser	26	26	26
Antal vårdtagare hemtjänst	776	730	731
Hemtjänst timmar	275 000	257 000	252 723
Antal inskrivna i hemsjukvård	1 100	1 090	1 063
Vård dagar med betalans var	50	70	47

Personligt stöd och omsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Boendeplatser LSS/SoL	188	188	188
Antal boendebeslut enl LSS/SoL	193	191	189
Antal boendestödsbeslut enl SOL	115	120	115
Köpta externa platser LSS/SoL	13	15	15
Personer med personlig assistans, SFB och LSS	62	62	63

Individ- och familjeomsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Vård dagar, HVB 0-21 år	7 220	6 540	7 219
Vård dagar, familjehem 0-21 år	27 700	24 500	26 149
Antal vård dagar, HVB vuxna	660	630	697
Bidragshushåll, försörjningsstöd	700	700	691
Försörjningsstöd, mnkr netto	54	49	49
Ensamkommande flyktingbarn	3	3	3

Arbete, sysselsättning och integration	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Antal mottagna flyktingar	25	20	72
Antal beslut dagl.verks. LSS	220	220	198
Antal anvisade personer	620	650	619

Nyckeltalen som avser MRP 2026 är den bedömning förvaltningen gör att volymerna ska uppgå till.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgettram:

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgettram 2026 till 1 215 046 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 4 382 tkr. Då personalomkostnadspåslaget sänks justeras ramen ned med 8 096 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 49 tkr. Ramen utökas med 3 042 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens arbete med effektiviseringar, åtgärder och konsekvenser för att nå balans mot anvisad budgettram, redovisas i separat skrivelse och i nämndens beslut.

Socialnämnden redovisar behov av sammanlagt 48 900 tkr. Det avser 36 400 tkr inom individ- och familjeomsorgen (försörjningsstöd 12 900 tkr och placeringar barn och unga 23 500 tkr). Inom personligt stöd och omsorg är behovet 9 200 tkr för externa placeringar vuxna LSS och SoL. Inom nämnd och administration 3 300 tkr till följd av ökade kostnader för tjänstekatalogen 2026.

Utöver dessa behov begär socialnämnden ramökning 2026 om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för ”skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna”.

För att klara verksamhet inom anvisad budgettram föreslås följande åtgärder: Vakanshållning av 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr, åtgärder för att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr samt vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000 tkr.

Socialnämnden

Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslås också att avbryta lokalplanering/projektering av boende för personer med sammansatta behov samt serviceboende LSS.

Som ytterligare åtgärd, för att minska behovet och kostnaderna för placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg, föreslås att förvaltningen fortsätter och utvecklar arbetet för att minska antalet placeringar av barn och unga, till förmån för andra insatser i egen regi. För att möjliggöra utveckling av arbetet med att minska behovet och kostnaderna för placeringar begär socialnämnden ramökning om 9 800 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Socialnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 11 004 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 2 957 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 509 tkr. Utifrån ambition om effektivare inköp justeras ramen ned med 361 tkr.

Ramen utökas med 1 200 tkr, som är en del i det generella statsbidraget, och avser skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna. Till arbetsskor tillförs 700 tkr.

Socialnämndens budgetram utökas med ytterligare 6 000 tkr till nämndens förfogande.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2026 till 1 226 050 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	50,3	50,3	106,3
Övriga intäkter	262,9	262,9	270,4
Summa intäkter	313,2	313,2	376,7
Personalkostnader	968,3	967,1	1004,6
Omkostnader	567,4	574,6	625,3
Avskrivningar/internränta	3,5	3,4	3,6
Summa kostnader	1539,3	1 545,1	1 633,5
Nettokostnader	1226,1	1 231,9	1 256,8

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisning mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd och administration	83,5	2,3	85,8
Äldreomsorg	593,8	250,7	844,5
Individ- och familjeomsorg	205,7	6,8	212,5
Personligt stöd och omsorg	264,8	39,1	303,9
Arbete, sysselsättning och integration	72,3	14,3	86,6
Justering enl. fullmäktiges beslut	6,0	0,0	6,0
Summa	1 226,1	313,2	1 539,3

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Socialnämnden har behov av återinvesteringar i möbler, hjälpmedel och andra inventarier. Driftskostnader för detta täcks inom ram.

Fastighetsinvesteringar

Fastighetsinvesteringarna innefattar verksamhetsanpassning på Snödroppsvägens Gruppboende år 2026 för 2,2 mnkr, ökad hyra beräknas rymmas inom befintlig budgetram.

År 2028 har nämnden behov av nytt psykiatriboende med 8 platser, kostnad 25,0 mnkr. Projektering är beräknad till 2026.

Utöver dessa behov ser förvaltningen behov av nytt äldreboende med 40 platser 2027. Planering, projektering samt byggnation av detta sker i samarbete med ABVB.

Socialnämnden

Sedan tidigare finns det ett beslut om att bygga ett nytt boende med 5 platser för personer med sammansatta behov. År 2028 behöver nämnden också ett nytt serviceboende LSS med 10 platser. Kostnaderna för drift och hyra för de nya boendena ryms inte inom nuvarande budget. På grund av socialnämndens ekonomiska situation är en del av åtgärderna i MRP 2026-2028 att avbryta planeringen och projekteringen av lokalerna. Dessa behov kommer att tas upp i framtida års MRP.

Överförmyndarnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av en mängd lagar och bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna om hur tillsynen ska utövas finns i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen, äktenskapsbalken, ärvdabalken, lag om verkan av avtal som slutits under påverkan av psykisk störning och lag om god man för ensamkommande barn. Staten har genom Länsstyrelsen till uppgift att utöva tillsyn över överförmyndarnämndens verksamhet.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2026 till 6 009 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 10 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden beskriver osäkerheter om kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta en hållbar arbetsbelastning för medarbetare. Nämnden ser behov av ytterligare en årsarbetare för att nå antagna och uppsatta mål för verksamheten. I konsekvensbeskrivningen framgår att nämnden rymmer 50% tjänst inom befintlig budgetram och därmed önskar ett tillskott i budget om resterande 50% tjänst.

Kommunfullmäktiges beslut

Överförmyndarnämndens budgetram 2026 utökas med sammanlagt 19 tkr. Då personalomkostnadspålägget höjs justeras budgetramen upp med 16 tkr. Även internräntan höjs vilket tillför nämnden 3 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2026 till 6 028 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	0,0	0,0	0,1
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,0	0,1
Personalkostnader	5,4	5,4	5,4
Omkostnader	0,6	0,6	0,1
Summa kostnader	6,0	6,0	5,5
Nettokostnader	6,0	6,0	5,4

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

1. Investerings- och exploateringsbudget 2026-2028

I Del III redovisas kommunfullmäktiges beslut om investerings- och exploateringsbudget 2026-2028. Sammanlagt planerar kommunen att investera för 1 253 mnkr under perioden. Det är en väldigt hög ambitionsnivå.

Investeringarna är fördelade per nämnd, per år och per projekt. Budgeten sträcker sig över tre år. Exploateringsbudgeten sträcker sig också över tre år och redovisas per projekt på sidan 9.

Investeringar för tågstopp i Brålanda ska prioriteras, då statliga och regionala beslut är på plats.

2. Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2026-2028 innehåller fastighetsinvesteringar för 444 mnkr, varav 155 mnkr till förskolor och skolor, 27 mnkr i LSS-boenden, 154 mnkr till idrottsanläggningar och 72 mnkr till fastighetsunderhåll. Det blir ett snitt på 148 mnkr per år. Det kan jämföras med boksluten 2023 och 2024 då kommunen investerade 230 mnkr respektive 79 mnkr i fastigheter.

Budgeten för fastighetsinvesteringar redovisas under samhällsbyggnadsnämnden från sidan 7. Det är samhällsbyggnadsnämnden som äger och hyr ut kommunens fastigheter till övriga nämnder. Fastighetsprojekten är uppdelade per förhyrande nämnd.

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

Sammanfattning, mnkr	2026	2027	2028	S:a
TOTALT KOMMUNEN	527,2	391,2	334,5	1 252,9

Total snittutgift, netto under perioden 2026 - 2028: 417,6 mnkr

Fördelning per nämnd, mnkr	2026	2027	2028	S:a
Barn- och utbildningsnämnden	11,9	9,6	11,9	33,4
Byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5	1,5
Kommunstyrelsen	15,2	13,9	6,0	35,1
Kultur- och fritidsnämnden	4,3	4,3	4,3	12,9
Socialnämnden	6,3	6,3	6,3	18,9
Samhällsbyggnadsnämnden	489,0	356,6	305,5	1 151,1
- Gata/park	57,5	26,0	29,0	112,5
- Fastigheter	148,5	151,7	144,3	444,5
- VA	169,2	68,6	51,0	288,8
- Renhållning	33,5	4,0	4,0	41,5
- Övrigt	5,6	5,5	5,9	17,0
- Industri och hamn	0,0	4,0	2,2	6,2
- Exploateringsbudget	74,8	96,8	69,1	240,7

Diagram: Investeringsbudget per år 2026-2028, mnkr

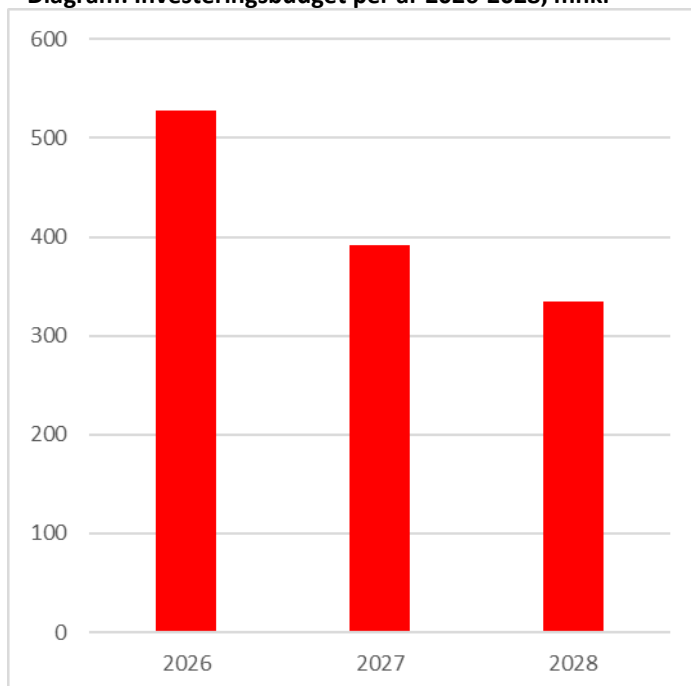
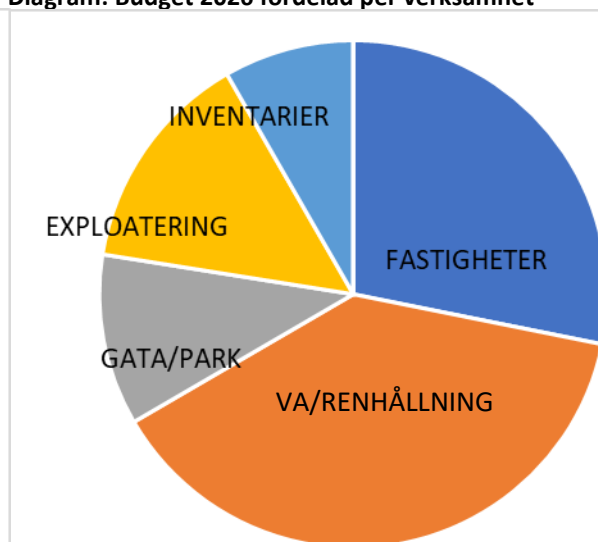

Diagram: Budget 2026 fördelad per verksamhet

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

Nämnd/Projekt, mnkr	2026	2027	2028	S:a
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN				
Inventarier förskola och grundskola	11,9	9,6	11,9	33,4
S:a Utgifter inventarier	11,9	9,6	11,9	33,4
BYGGNADSNÄMNDEN				
Inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
KOMMUNSTYRELSEN				
Inventarier	1,0	1,0	1,0	3,0
IT investering	4,0	4,0	5,0	13,0
IT investering Datleasing	10,2	8,9	0,0	19,1
S:a Utgifter inventarier	15,2	13,9	6,0	35,1
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN				
Inventarier	3,0	3,0	3,0	9,0
Konstnärlig gestaltning	1,3	1,3	1,3	3,9
S:a Utgifter inventarier	4,3	4,3	4,3	12,9
SOCIALNÄMNDEN				
Administration	0,5	0,5	0,5	1,5
Äldreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	6,3	6,3	6,3	18,9

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
Gator och vägar							
1	Belysningsprojekt	Årligt anslag		2,3	3,5	2,0	7,8
2	Gatuarbete i samband med va-sanering	Årligt anslag		3,9	4,0	4,0	11,9
3	Diverse trafikåtgärder	Årligt anslag		1,2	1,2	1,0	3,4
4	Utredning/förprojektering	Årligt anslag		0,3	0,3	0,3	0,9
5	Belägg.n.underhåll f.d. drift	Årligt anslag		11,0	11,0	11,0	33,0
6	Brounderhåll	25/01-26/12	40,0	25,0			25,0
7	Bro hamnkanalen	25/01-26/12	15,0	14,5			14,5
8	Statsbidrag Bro hamnkanalen	25/01-26/12	-5,5	-5,5			-5,5
9	Utveckling Brålanda i samband med tågstopp	28/01-30/12	32,0			4,0	4,0
10	Belysning - Kretsloppsparken - Propellerg.	26/01-26/12	0,7	0,7			0,7
11	Platsutveckling	Årligt anslag		0,5	0,5	0,5	1,5
12	Underhåll Köpmansgränd	26/01-26/12	1,5	1,5			1,5
S:a Utgifter				55,4	20,5	22,8	98,7
Not	Kommentarer till investeringar i gator och vägar						
1	Årligt anslag för belysningsprojekt						
2	Årligt anslag för gatuarbete i samband med VA-sanering						
3	Årligt anslag för diverse trafikåtgärder						
4	Årligt anslag						
5	Beläggningsunderhåll						
6	Brounderhåll i enlighet med rapport avseende brister och åtgärder, utförd av WSP, Bro- och Vattenbyggnad SBN. DNR. 2023/268. Avser renovering av Residensbron samt bropelare på Dalbobron.						
7	Nybyggnation av gång- och cykelbro. Binder ihop Sanden och Sundsgatan.						
8	Statsbidrag bro hamnkanalen, med förutsättning att motprestationer beviljas av Trafikverket						
9	GC-vägar Brålanda						
10	Trafiksäkerhetsåtgärd. Byter ut till trafiksäkrare stolpar längs Tegelbruksvägen						
11	Investering i stadskärnan. Årligt anslag.						
12	Renovering tät- och ytskikt						
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr						
Kollektivtrafikåtgärder							
13	Bhpl Korsebergsvägen vid Kappenvägen			0,6			0,6
14	Bhpl Agnesborgsvägen vid Arrendegatan				0,6		0,6
15	Bhpl Fabrikgatan vid Änggatan				0,6		0,6
16	Bhpl Marierovägen Hedmanstorget				0,3		0,3
17	Bhpl Granåsvägen vid Kyrkan					0,6	0,6
18	Bhpl Granåsvägen vid Helenebergsvägen					0,6	0,6
19	Bhpl Öxnereds station					0,3	0,3
S:a Utgifter				0,6	1,5	1,5	3,6
Not	Kommentarer till investeringar i kollektivtrafikåtgärder						
13-19	Kollektivtrafikåtgärder. Tillgänglighetsanpassning						
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr						
Cykelbefrämjande åtgärder							
21	GC Karlsbergsvägen	27/01-27/12	2,5		2,5		2,5
22	GC Granåsvägen, Stationsvägen till Kyrkan	28/01-28/12	3,2			3,2	3,2
S:a Utgifter				0,0	2,5	3,2	5,7
Not	Kommentarer till investeringar i cykelbefrämjande åtgärder						
21-22	Åtgärder för att främja cykelåkning						

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Parkverksamhet						
23	Grönytor, lekplatser, parker m.m.	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
	S:a Utgifter			1,5	1,5	1,5	4,5

Not Kommentarer till investeringar i parkverksamhet
23 Årligt anslag

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	VA-verksamhet						
24	Säkerhetsarbete enligt EU-direktiv	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
25	Skräcklans vattenverk	22/01-26/12	272,0	56,0			56,0
26	Ombyggn. på vatten- och avloppsverken	Årligt anslag		3,0	3,0	3,0	9,0
27	Lågreservoar Brålanda	23/01-26/12	36,5	31,4			31,4
28	Säkerhetsarbete avloppsrening	Årligt anslag		0,5	0,5	0,5	1,5
29	Digitala vattenmätare	Årligt anslag		1,0	1,0	1,0	3,0
30	Nya serviser	Årligt anslag		2,0	2,0	2,0	6,0
31	Dagvattenanläggningar	Årligt anslag		3,0	3,0	3,0	9,0
32	Saneringar enligt Blåplan	Årligt anslag		40,0	40,0	40,0	120,0
33	Dagvattenanläggning Nordkroken	23/01-25/12	11,8	9,3	1,6		10,9
34	Reservoarer Skräcklan	26/01-27/12	32,0	16,0	16,0		32,0
35	Gasmotor	26/01-26/12	3,5	3,5			3,5
36	Centrifug/press	26/01-26/12	2,0	2,0			2,0
	S:a Utgifter			169,2	68,6	51,0	288,8

Not Kommentarer till investeringar i VA-verksamhet

- 24 Årligt anslag
- 25 Byggnation startat i juni 2023. Arbetet beräknas pågå till och med 2026 med fördyring enligt ny kalkyl.
- 26 Årligt anslag
- 27 Ny reservoar i Brålanda. Fördyring enligt ny kalkyl och tillkommande reservkraftverk och nya pumpar.
- 28 Årligt anslag
- 29 Fjärravlästa läcksökande, larmande vattenmätare, antenner för avläsning
- 30 Årligt anslag. Avser stora kostnadskrävande serviser
- 31 Kostnader sammanhängande med ny dagvattenplan
- 32 Årligt anslag
- 33 Dagvattenanläggning Nordkroken. Lagkrav och föreläggande från länsstyrelsen.
- 34 Nya reservoarer vid Skräcklans vattenverk, för att säkerställa kapacitet som krävs för en stabil vattenförsörjning, särskilt under perioder av hög efterfrågan eller nödsituationer som torka och översvämningar
- 35 Gasmotorn på avloppsverket behöver ersättas med ny
- 36 Centrifug/press på avloppsverket behöver bytas ut

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Renhållningsverksamhet						
37	Utrustning och inventarier	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
38	Fordon/maskiner	Årligt anslag			2,5	2,5	5,0
39	Förändrad avfallshantering	24/01-26/12	65,0	14,0			14,0
40	Avfallshantering landsbygden	26/01-26/12	10,0	10,0			10,0
41	Utbyggnation Kretsloppspark	25/01-26/12	15,0	8,0			8,0
	S:a Utgifter			33,5	4,0	4,0	41,5

Not Kommentarer till investeringar i Renhållningsverksamhet

- 37 Årligt anslag
- 38 Årligt anslag. För år 2026 ingår inköp av fordon i projekt för förändrad avfallshantering
- 39 Förändrad avfallshantering enligt lag innebär inköp av sopkärl samt fordon för att hantera fastighetsnära insamling av förpackningar.
- 40 Övertag insamling av hushållsavfall på landsbygden 2026
- 41 Kontorsplatser och utökning omklädningsrum på Kretsloppspark samt utökning garage pga landsbyggsövertagande

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Gatuenheten/Tekniska						
42	Fordon och maskiner	Årligt anslag		4,1	4,1	4,1	12,3
43	Inventarier	Årligt anslag		0,1		0,4	0,5
	S:a Utgifter			4,2	4,1	4,5	12,8
Not	Kommentarer till investeringar för Gatuenheten/Tekniska						
42	Årligt anslag						
43	Leasingåtertag av mätutrustning. Återinvestering var tredje år.						
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Kostenheten						
44	Köksutrustning/kontorsmöbler	Årligt anslag		1,0	1,0	1,0	3,0
	S:a Utgifter			1,0	1,0	1,0	3,0
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Serviceenheten						
45	Maskiner, inventarier	Årligt anslag		0,4	0,4	0,4	1,2
	S:a Utgifter			0,4	0,4	0,4	1,2
	Kommentarer till investeringar för Kostenheten och Serviceenheten						
44-45	Årligt anslag för utbyte och uppgradering av utrustning						
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
	Industri och hamnverksamhet						
46	Vänersborgs hamn	26/01-27/12	37,2			2,2	2,2
47	Muddring Hamnkanalen	27/01-27/12	4,0		4,0		4,0
	S:a Utgifter			0,0	4,0	2,2	6,2
46	Renovering av pådäckskaj						
47	Muddring för återställande djup i hamnkanalen. Saneringskostnader tillkommer och redovisas som driftkostnad						

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Fastighetsinvesteringar

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
- Barnomsorg och grundskola:							
1	Mariedalsskolan, idrottshall/specialsalar	25/01-27/12	47,6	28,6	18,0		46,6
2	Förskola/skola, verksamhetsanpassning	Årligt anslag	9,0	3,0	3,0	3,0	9,0
3	Förskole- och skolgårdar	Årligt anslag	9,0	3,0	3,0	3,0	9,0
4	Brålanda utbyggnad fsk platser	27/01-29/12	60,6		1,0	27,0	28,0
5	Utökad lokalkapacitet Brålanda skola F-6	27/01-28/12	33,8		1,0	32,8	33,8
6	Utökat antal förskoleplatser Frändefors	27/01-28/12	9,0		1,0	8,0	9,0
7	Öxnereds förskola, utbyggnad, 2 avd	26/01-26/12	20,0	20,0			20,0
S:a Utgifter				54,6	27,0	73,8	155,4

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar barnomsorg och grundskola

- 1 Nybyggnation av idrottshall Mariedalsskolan
- 2 Årligt anslag för verksamhetsanpassningar
- 3 Årligt anslag för verksamhetsanpassningar
- 4 Utbyggnad fsk-platser i Brålanda då antalet barn 1-5 år prognostiseras öka i Dalsland
- 5 Utbyggnad av Brålanda skola för att få ändamålsenliga lokaler
- 6 Utbyggnad fsk-platser i Frändefors då antalet barn 1-5 år prognostiseras öka i Dalsland
- 7 Utbyggnation och renovering av Öxnereds förskola, enligt beslut från KF 2025-02-19 §17

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
- Kultur- och fritidsfastigheter:							
8	Hallevi IP	27/01-28/12	6,5		2,0	4,5	6,5
9	B-hus Sportcentrum	24/01-27/12	81,0	27,0	28,0		55,0
10	Mötesplats unga, Torpa	25/01-27-12	54,0	30,8	22,2		53,0
11	Brätte ishall	25/01-27/12	17,5		17,0		17,0
12	Vänervallen syd	25/01-26/12	4,0	1,0			1,0
13	Frendevi	27/01-27/12	3,0		3,0		3,0
14	Vänervallen Lilla Vallen, konstgräs	27/01-27/12	6,5			6,5	6,5
15	Rugbyplan	26/01-26/12	0,4	0,4			0,4
16	Sörbyvallen	27/01-27/12	4,5		4,5		4,5
17	Brätte ridskola	utreds					0,0
18	Boteredsvallen	28/01-28/12	1,0			1,0	1,0
19	Idrottshuset, läktare	27/01-27/12	1,5		1,5		1,5
20	Kulturhuset, teatern	28/01-28/12	1,5			1,5	1,5
21	Brålandabadet	27/01-27/12	3,0	1,5	1,5		3,0
S:a Utgifter				60,7	79,7	13,5	153,9

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar kultur och fritid

- 8 Hallevi IP, utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 9 Underhållsåtgärder omklädningsrum WC mm. Renovering och viss ombyggnation
- 10 Mötesplats unga, Torpa inklusive skyddsrum, fritidsbank, solceller samt utemiljö
- 11 Verksamhetsanpassning med betongpist och energioptimering.
- 12 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 13 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 14 Verksamhetsanpassning konstgräs samt kringliggande logistik
- 15 Speakerbås och läktare
- 16 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 17 Omklädningsrum, samlingslokal/cafeteria
- 18 Dränering
- 19 Verksamhetsanpassning
- 20 Renvoering av stolar i teater
- 21 Renoveringsåtgärder utomhusbassäng

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Fastighetsinvesteringar

	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
Not	- Fastigheter socialförvaltningen, omsorg om funktionshindrade:						
24	Boende socialpsykiatri, 8 platser	26/01-28/12	25,0	1,0	10,0	14,0	25,0
25	Verksamhetsanpassning Snödroppsvägen	26/01-26/12	2,2	2,2			2,2
	S:a Utgifter			3,2	10,0	14,0	27,2

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar omsorg om funktionshindrade

- 24 Boende socialpsykiatri, 8 platser
25 Verksamhetsanpassning peronalutrymmen

	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
Not	- Fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen:						
26	Investeringsunderhåll (komponentavskrivning)	Årligt anslag		19,0	23,0	30,0	72,0
27	Myndighetskrav	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
28	Brålandabadet	27/01-27/12			1,0		1,0
29	Hållbarhet och energioptimering	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
30	Verksamhetsanpassningar	Årligt anslag		3,0	3,0	3,0	9,0
	S:a Utgifter			30,0	35,0	41,0	106,0

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 26 Investeringsunderhåll som utförs enligt plan. Anslaget har reviderats efter beslut KF 2025-02-19 §17 om tidigareläggning av underhållsinvestering i Öxnereds förskola med 18 mnkr från 2026 till 2025 och 7 mnkr från 2027 till år 2027
27 Avsatta medel för tvingande åtgärder
28 Underhållsbehov av hus, omklädningsrum och säkerhet enligt lokalförsörjningsunderlaget
29 Energisparåtgärder samt övergång till mer hållbara lösningar
30 Årligt anslag för verksamhetsanpassningar

	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
Not	- Fastigheter kommunstyrelseförvaltningen:						
31	Ny räddningsstation i centrala Vänersborg	28/01-30/12	110,0			2,0	2,0
	S:a Utgifter			0,0	0,0	2,0	2,0

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 31 Nybyggnation av räddningsstation Vänersborg

S:a fastighetsinvesteringar, mnkr **148,5   151,7   144,3   444,5**

Investerings- och exploateringsplan 2026-2028

Exploateringsbudget

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2026	2027	2028	S:a
32	Brättevägen, Skaven mot Edsvägen	20/09-28/12	41,0	1,0	20,0	18,6	39,6
33	Toppbeläggning Trestad center Västra	28/01-28/12	3,5			3,5	3,5
34	GC/personbilstunnel Skaven/Öxnared	22/01-28/01	32,5	0,5	24,6		25,1
35	Sanden, Södra	24/01-40/12	utreds	17,5	30,0	30,0	77,5
36	Markinköp	Årligt anslag	30,0	10,0	10,0	10,0	30,0
37	Grunnebo industriområde	22/01-26/12	16,5	16,5			16,5
38	Sikhall	28/01-28/12	2,0			2,0	2,0
39	Norra Sanden	25/01-28/12	25,0	16,0	8,5		24,5
40	Anslutningsvägar till Tunnel Skaven/Öxnared	28/01-28/12	5,0			5,0	5,0
41	Hamngatan Kvartersmark	27/01-27/12	3,7		3,7		3,7
42	Samhällsmast på platåbergen	25/02-26/12	14,8	13,3			13,3
S:a Utgifter				74,8	96,8	69,1	240,7

Not Kommentarer till exploateringsbudgeten:

- 32 Vägen är en förutsättning för pågående och framtida exploateringar. Budget har räknats upp till följd av fördröjning och prisökningar, Indexerat 2025.
- 33 Toppbeläggning av nytt industriområde, Trestad Center
- 34 Medfinansieringsprojekt med Trafikverket. Tunnel krävs för utbyggnad av bostäder på Skaven/Öxnared. Trafikverket aviserar om kostnadsökning på 5 mnkr 2027 till följd av transporter av överskottsmassor.
- 35 Exploatering av Sanden, Södra. Preliminär prognos med uppdaterade förutsättningar och tidsram. Neddraget efter reducerat planalternativ. SBN har att stämman av mot slutlig exploateringsavtal och återkomma med förslag om ev. budgetjusteringar.
- 36 Förvärv av fastigheter för kommunens fortsatta exploatering och utveckling.
- 37 Exploatering av nytt industriområde, avser utbyggnad av VA.
- 38 Uppstart utveckling Sikhall efter detaljplan vunnit laga kraft.
- 39 Exploatering av Norra Sanden. Kostnader avser anläggande av ställplatser, ny marina och gästhamn med tillhörande service. Totalt anslag har ökat 4 mnkr för brygga.
- 40 Byggnation av anslutningsvägar efter trafikverkets arbete. Projektering är utförda i tidigare projekt.
- 41 Ombyggnation av kvartersmark i ny detaljplan för Hamngatan.
- 42 Beslut om ny samhällsmast enligt KF 2025-02-19 §16

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN sammanfattning

Verksamhet/Projekt	2026	2027	2028	S:a
Summa utgifter gata och park	57,5	26,0	29,0	112,5
Summa utgifter VA	169,2	68,6	51,0	288,8
Summa utgifter renhållning	33,5	4,0	4,0	41,5
Summa utgifter övrigt	5,6	5,5	5,9	17,0
Summa industri och hamn	0,0	4,0	2,2	6,2
Summa fastighetsinvesteringar	148,5	151,7	144,3	444,5
Summa exploateringsbudget	74,8	96,8	69,1	240,7
SUMMA	489,0	356,6	305,5	1 151,1

Bolag och kommunalförbund 2026

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Håkan Falk (S)

Vice ordförande: Dan Åberg (M)

VD: Gunnar Johansson

AB Vänersborgsbostäder	Bokslut	Prognos	Prognos
Mkr	2024	2025	2026
Intäkter	342	366	377
Kostnader	-328	-361	-364
Resultat	14	5	13
Investeringar	94	75	130
Tillgångar	2 335	2 340	2 403
Skulder	2 035	2 035	2 085
Eget kapital	300	305	318
Soliditet	12,8%	13,0%	13,2%

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder är ett kommunalt bostadsaktiebolag som ska främja bostadsförsörjningen i Vänersborgs kommun och skapa ett attraktivt boende i kommunens tätorter. Bolaget har 3 566 lägenheter varav 497 lägenheter i särskilda boendeformer som blockförhys av Vänersborgs kommun. Förvaltningen bedrivs till största del i egen regi. Antalet anställda var per den 31 december 2024 66 personer.

Resultat och resultatutveckling

Räntekostnaden har sedan 2022 stigit kraftigt i bolaget och ökningen kommer fortsätta de närmaste åren. Styrelsen antog i december 2024 en budget för 2025 som understiger den eftersträlvade avkastningen om 4% av eget kapital. Detta gjordes för att möjliggöra fortsatt gott underhåll av bolagets fastigheter även vid ökade räntekostnader. Under 2026 prognostiseras bolaget åter nå den eftersträlvade avkastningen.

Investeringar

Inga nyproduktionsprojekt under 2024 och inte heller några planerade under 2025. Först 2026 räknar bolaget med att det investeras i nyproduktionsprojektet för fastigheten Kalkonen. Utöver nyproduktion kommer bolagets investeringar bestå av upprustning av befintligt fastighetsbestånd. Främst genom stambyten och takbyten enligt tidigare fastlagd underhållsplan men även genom fortsatt satsning på energibesparande investeringar.

Soliditet och soliditetsutveckling

Kommande upprustningsinvesteringar bedöms kunna göras med bolagets kassaflöde. Nybyggnadsprojektet 2026 däremot kommer kräva viss upplåning. Soliditeten beräknas öka marginellt under prognosperioden.

Bolag och kommunalförbund 2026

Fastighets AB Vänersborg

Ordförande: Mats Andersson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Gunnar Johansson

Fastighets AB Vänersborg			
Mkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	11	11	12
Kostnader	-12	-11	-12
Resultat	-1	0	0
Investeringar	6	21	5
Tillgångar	75	91	91
Skulder	46	62	62
Eget kapital	29	29	29
Soliditet	38,7%	31,9%	31,9%

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är ett kommunalt fastighetsbolag med inriktning mot att köpa, sälja, bygga, förvalta och hyra ut näringslivsfastigheter inom Vänersborgs kommun. Målsättningen är att skapa förutsättningar för etablering av nya företag och därmed bidra till ökad sysselsättning. Bolaget äger för närvarande nio fastigheter. Verksamheten sköts från och med den 1 september 2023 av personal från AB Vänersborgsbostäder.

Resultat och resultatutveckling

Resultatet varierar över åren beroende på om det utförs större underhållsåtgärder eller inte. För att utjämna resultatet mellan åren och inte drabbas av onödigt skattebelastning används avsättningar och upplösningar till periodiseringsfonder. Resultatutvecklingen bedöms vara stabil under prognosperioden.

Investeringar

Investeringsbehoven styrs av underhållsplånen samt hyresgästernas önskemål om utveckling. För 2025 och 2026 beräknas investeringar göras i fastigheterna Hunneberg 1:4, Hunneberg 1:7. Bolaget kommer även vara involverade i utvecklingen av hamnområdet på Sanden men då omfattningen ännu är oklar tas detta inte med i prognossiffrorna.

Soliditet och soliditetsutveckling

De kommande investeringarna under 2025 behöver finansieras till viss del med nyupplåning. Detta gör att soliditeten i bolaget beräknas sjunka under 2025. Utvecklingen under 2026 är i stor grad avhängig bolagets roll i utvecklingen av hamnområdet på Sanden.

Bolag och kommunalförbund 2026

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Mikael Arvemark (C)

Vice ordförande: Madelaine Carlsson (S)

2:e vice ordförande: Maud Bengtsson (S)

Förbundsdirektör: Maria Hildefors

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	786	789	800
Kostnader	783	789	810
Resultat	-3	0	-10
Investeringar	5	5	5
Tillgångar	325	328	325
Skulder	294	297	303
Eget kapital	31	31	21
Soliditet	10%	10%	7%

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet Väst är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen som bedrivs i Trollhättan och Vänersborg.

Resultat och resultatutveckling

2024 var ett tufft år och förbundet har gjort neddragningar för att nå budget i balans under 2025. Under 2026 förväntas en försämrad resultatutveckling och förbundets prognos visar underskott.

Behovet av Sfi-utbildning har under flera år varit större än vad som avtalats mellan Kunskapsförbundet och medlemskommunerna. Behovet har lett till att uppdragsavtalen under 2025 utökats med 7 700 tkr men det finns inga beslut om finansieringen 2026.

Politiska förändrings- och reformförslag kommer i en jämn ström. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen har flera utredningar utmynnat i reformer som helt eller delvis ska genomföras under de närmaste åren och nya utredningar kommer att vara klara under 2025. Det är troligt att de olika förändringarna kommer att påverka förbundets verksamhet och ekonomi men det är osäkert i vilken omfattning och hur de ska finansieras.

Här beskrivs ett exempel på konsekvenser vid förändringar. Inför 2025 har Skollagen förändrats och nu ska arbetsmarknadens behov vägas in vid planering och dimensionering av utbildning. Idag är det stor brist på arbetskraft inom många branscher och i framtiden borde det bli fler elever som går yrkesprogram. Redan under hösten 2024 syntes en ökning och den ser ut att fortsätta under 2025. Det leder till att den genomsnittliga kostnaden för alla gymnasieelever ökar eftersom det behövs fler lärare, större lokalytor och dyrare läromedel på yrkesprogrammen. Hur detta ska finansieras är idag oklart.

Det har varit och är utmanande att under flera år i rad anpassa kostnaderna till den tilldelade budgeten och verksamheterna har nu kommit till en nivå där det är mycket svårt att fortsätta göra neddragningar utan att kvaliteten försämras, särskilt som Kunskapsförbundet sedan tidigare har en låg lärartäthet på gymnasiet jämfört med rikssnittet för kommunal verksamhet. De senaste årens höga inflation har också påverkat verksamheternas övriga kostnader, till exempel lokalkostnader, skolmat och läromedel.

Investeringar

Kunskapsförbundets investeringar består främst av möbler, läromedel och utrustning till gymnasieskolorna och vuxenutbildningen.

Soliditet och soliditetsutveckling

Soliditeten kommer minska under 2026 på grund av det förväntade underskottet.

Bolag och kommunalförbund 2026

Halle och Hunneberg

Ordförande: Annalena Levin (C)

Vice ordförande: Ann-Helen Selander (M)

VD/chef: Robert Stenberg

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	7,4	6,9	7,3
Kostnader	7,0	7,6	8,3
Resultat	0,4	-0,7	-1
Investeringar	0,9	0	3
Tillgångar	3,8	3,2	5,2
Skulder	1,2	1,3	4,2
Eget kapital	2,6	1,9	1,0
Soliditet	68%	59%	19%

Verksamhetsbeskrivning

Halle och Hunneberg AB ska verka för en gemensam organisation mot en exportmogen destination och en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet.

Resultat och resultatutveckling

Under 2025 erhöll bolaget uppstartsbidrag från Vänersborgs kommun (500 tkr) samt från Stiftelsen Bergagården (500 tkr) och lyckades därutöver öka intäkterna med hjälp av bl a nybyggda konferenslokaler.

Även 2025 räknar bolaget med att öka försäljningen genom ökat antal aktiviteter riktade främst mot företag. Bolaget räknar även med en positiv synergieffekt då restaurangen på samma gård öppnar under sommaren och lockar fler gäster. Dock minskar intäkterna i det café som bolaget har haft, som nu delvis tas bort för att inte konkurrera med restaurangen.

Bolaget har tydligt visat på ökade intäkter men grundbidraget till det tidigare bolaget har inte höjts sedan 2016, och har inte heller följt KPI. Detta behöver höjas över tid och avtal med Trollhättan och Grästorp behöver revideras.

Investeringar

Under året ska Trollskogen byggas om, med hjälp av medel från Leader/Jordbruksverket.

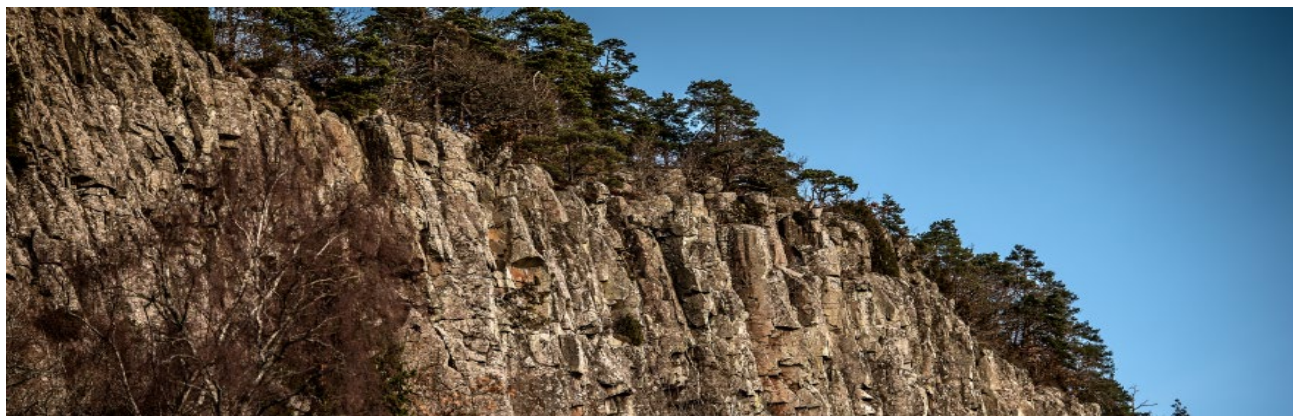
Utöver detta ska pågå en utredning gällande ombyggnation av butik och infocenter i ett led att skapa ett nytt besöksmål för att öka antalet besökare.

Fastighetsägaren tittar på byggnation av ställplatser för att öka tillgänglighet och servicenivå för besökare på berget.

Soliditet och soliditetsutveckling

Prognosen för 2024 visade sig stämma väl med utgången. Prognosen för 2025 visar på att bolaget går med underskott och behöver ta av eget kapital och därmed minskar soliditeten.

Om inte bolaget beviljas extra medel till ombyggnation av butik och infocenter har ett lån tagits upp i balansräkningen. 2026 års beräknade underskott tär då ytterligare på soliditeten. Det är tydligt att verksamheten behöver öka sin grundfinansiering. Dock ökar bolagets intäkter etappvis men de första åren är en nystart och en omställningsfas med saker som måste genomföras för att hålla över tid.

Bolag och kommunalförbund

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Håkan Falk (S)

Vice ordförande: Filip Milén (M)

VD/chef: Carolina Svanström

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	20,0	20,0	20,5
Kostnader	-20,0	-20,0	-20,5
Resultat	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0	0,1	0
Tillgångar	13,3	13,2	13,2
Skulder	5,0	4,9	4,9
Eget kapital	8,3	8,3	8,3
Soliditet	62%	63%	63%

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva bad och simhallsrörelse. Bolaget erbjuder äventyrsbad och motionsim samt simkolor. Därtill erbjuds bad i varmbad. I badet bedrivs även caféverksamhet.

Resultat och resultatutveckling

Bolagets nettoomsättning har minskat med ca 160 tkr i jämförelse med året innan. Den största nedgången ses i antalet badande i äventyrsbadet med minskade cafeteriaintäkter till följd, men man har i stället ökat intäkterna gällande simskola och motionssim.

Kostnaderna har ökat med ca 1,3 mkr, där den största ökningen är på personalsidan (700 tkr) samt hyra och vattenförbrukning (480 tkr).

Ökning av personalkostnader var en direkt följd av ändrad schemaläggning med överlappande arbetstider mellan skift och kasserande av ensamarbete för att bättre uppfylla en god arbetsmiljö.

Bolaget fick under året ett extra bidrag från Vänersborgs kommun på 430 tkr för att täcka ett underhållsbehov. Vid avstämning i augusti märkte man en tendens i att omsättningen inte höll budgeterat mått, varför man pausade en stor del av de satsningar på reparation och underhåll man planerat.

Den största och mest osäkra kostnadsposten är el, värme och vatten där bolaget arbetar kontinuerligt med att sänka sin förbrukning.

Under 2025 satsas ännu mer på marknadsföring samt utökade simskolor.

Investeringar

Under 2025 ska ett nytt pooltäckes införskaffas. En utökning av café kommer att göras under 2025 som innebär en investering i cafémöbler.

Fastighetsägaren ska isolera innertaket så att ytterligare energibesparingar kan erhållas.

Soliditet och soliditetsutveckling

Då intäkterna föregående verksamhetsår blev lägre än budgeterat ökade inte soliditeten. Bolaget hoppas kunna stärka soliditeten under 2025.

Bolag och kommunalförbund

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB.

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Ingemar Johansson

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	0,4	0,4	0,4
Kostnader	-0,4	-0,4	-0,4
Resultat	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Tillgångar	5,0	4,8	4,6
Skulder	2,3	2,2	2,1
Eget kapital	2,6	2,6	2,6
Soliditet	51,7	54,1	56,5

Kortfattad verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Resultat och resultatutveckling

Resultatet de senaste åren har varit några tusen kronor per år. 2024 var vinst 20 tkr och 2023 var vinsten 9 tkr. Vår nettoomsättning 2024 var 378 tkr. Vi har endast en kund och det är AB Biogas Brålanda.

Investeringar

Under senaste tio åren har vi inte haft några investeringskostnader.

Soliditet och soliditetsutveckling

2024	2023	2022
51%	49%	44%

Eftersom vi inte gör några investeringar ökar soliditet något.

Bolag och kommunalförbund

Räddningstjänsten Fyrbodal

Ordförande: Jerker Lundin (KD)

1:e vice ordförande: Pia Fogelberg (M)

2:e vice ordförande: Dan Nyberg (S)

3:e vice ordförande: Terje Skaarnes (SD)

Förbundsdirektör: Markus Green

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	243	255	264
Kostnader	-254	-254	-264
Resultat	-11	1	1
Investeringar	27	24	29
Tillgångar	178	157	178
Skulder	130	111	112
Eget kapital	48	47	67
Soliditet	27,1%	29,6%	37,3%

Kommentar till Nyckeltal

I bokslut 2024 redovisas tidigare NÄRF och tidigare RMB tillsammans. 2025 är första driftåret för Räddningstjänsten Fyrbodal som visar vilken nivå den ordinarie driften har utifrån lagkrav.

Verksamhetsbeskrivning

Räddningstjänsten Fyrbodal bildades vid årsskiftet 2024/2025 genom sammanslagning av Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF). Genom sammanslagningen skapas bättre möjligheter att säkerställa fungerande och robust räddningstjänst.

Det finns behov av en stark utveckling i många delar av förbundet. Det behövs utbildningsinsatser, det pågår olika tillsynsprocesser på verksamheten och lagstiftningen ställer nya krav. Under 2025 kommer olika verksamhetsområden att slås ihop och processer bedrivs leder till att viss effektivisering kan uppnås.

Resultat och resultatutveckling

Prognosen för 2025 är den samma som budget 2025 då förbundet är i uppstartsfasen och någon prognos inte har gjorts i dagsläget. 2026 blir första "normalåret" för förbundet. Medlemsavgiften har räknats upp med PKV för 2026 med 2025 år som bas.

Investeringar

Under kommande år behöver investeringstakten öka utifrån för låg takt i tidigare organisationer. Förbundet har arbetat fram en investeringsplan över åren 2026-2028. Under 2025 kommer en långsiktig investeringsplan att arbetas fram. Därför är behovet av investeringsvolym från 2028 och framåt inte säkerställt.

Soliditet och soliditetsutveckling

Soliditeten beräknas förbättras från 27,1% i bokslut 2024 till 37,3% i prognos för 2026. Soliditeten har förstärkts i det nya sammanslagna förbundet jämfört med nivån i tidigare NÄRF.

Bolag och kommunalförbund 2026

Fyrstads Flygplats AB

Ordförande: Peter Eriksson (M)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Josef Khan

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Intäkter	42,0	50,8	52,0
Kostnader	-44,3	-48,8	-52,0
Resultat	-2,3	2,0	0
Investeringar	1,7	24,1	13,0
Tillgångar	28,1	48,5	56,8
Skulder	28,1	48,5	56,8
Eget kapital	10,4	10,4	10,4
Soliditet	37%	21%	18%

Verksamhetsbeskrivning

Fyrstads Flygplats AB driver Göteborg Stallbacka Airport (f.d. Trollhättan-Vänersborgs flygplats) och ägs av kommunerna Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Lysekil. Flygplatsen ansvarar för drift av säkerhetsgodkänd instrumentflygtrafik för både samhällsviktig och kommersiell flygtrafik. Flygplatsen är av staten utpekad som beredskapsflygplats för ambulansflyg, polis, SAR och annan samhällsviktig flygtrafik, samt erbjuder reguljärtrafik till Stockholm och säsongslinjer. Flygplatsen är också en viktig bas för fraktflyg, allmänflyg och utbildning, och fungerar som ett komplement till övrig infrastruktur i regionen.

Resultat och resultatutveckling

Bolagets resultat påverkas av trafikintäkter, externa intäkter, investeringar samt stöd från ägare och stat. För 2024 förväntas ett underskott som en följd av ökade kostnader och minskade intäkter. Budgeten för 2025 visar ett överskott, men utvecklingen är osäker och resultatet för 2026 bedöms hamna nära noll. För att säkerställa bolagets samhällsviktiga funktion kan ägarstöd och extern finansiering fortsätta vara nödvändiga.

Investeringar

Bolagets investeringar styrs av verksamhetsplanen och omfattar både nyinvesteringar och underhåll av befintliga anläggningar och utrustning. Större kommande investeringar inkluderar uppgraderingar av ILS, DME, NDB, ljusanläggning och hangarbyggnad, samt hållbara lösningar som solceller och batterilager. Finansieringen kan komma från nyupplåning eller investeringsstöd, beroende på bolagets ekonomiska situation.

Soliditet och soliditetsutveckling

Soliditeten påverkas av både investeringar, resultat och behovet av extern finansiering. För de kommande åren bedöms soliditeten minska, främst till följd av de planerade investeringarna och osäkerheter kring intäkterna. Nyupplåning kan behövas för att säkerställa fortsatt stabil finansiering. Ägarstöd och externa finansieringslösningar bedöms fortsatt vara avgörande för att trygga bolagets långsiktiga stabilitet.

Från: [Benny Augustsson](#)
Till: [Johan Högmark](#)
Ärende: En ändring i vårt förslag till budget 2026 och MRP 2026-2028
Datum: den 18 juni 2025 07:47:46

Vi gör en ändring i vårt förslag till budget 2026.
500 tkr förs från kommunstyrelsens konto för oförutsett till Kultur- och fritidsnämnden för utökat föreningsbidrag med fokus på barn och unga.
Det förändrar inte resultatet. Det förändrar budgetramen för kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden med motsvarande belopp.

Med vänlig hälsning
Benny Augustsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande
Vänersborgs kommun
Telefon +46 521 72 23 84
Mobil +46 72 085 80 32
E-post benny.augustsson@vanersborg.se

Bilaga 8

11. Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028

MRP; Vänsterpartiets förslag mot Medborgarpartiets

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)			1	
Ola Wesley (SD)			1	
Piotr Gabrys (M)			1	
Madelaine Karlsson (S)			1	
Stefan Kärving (V)	1			
Mathias Olsson (SD)			1	
Mats Andersson (C)			1	
Dan Nyberg (S)			1	
Lena Eckerbom Wendel (M)			1	
Magnus Ekström (KD)			1	
Anneli Guillothe (S)			1	
Göran Svensson (MBP)		1		
Robin Danielsson (M)			1	
Joakim Sjöling (S)			1	
Bibbi Henriksson (L)			1	
Gunilla Cederbom (V)	1			
Anders Strand (SD)			1	
Ann-Marie Jonasson (S)			1	
Ann-Helen Selander (M)			1	
Annalena Levin (C)			1	
Anders Gunn (S)			1	
Göran Nilsson (SD)			1	
Jonas Sjöblom (MP)			1	
Christin Slättmyr (S)			1	
Henrik Josten (M)			1	
Elisabeth Johansson (KD)			1	
Torbjörn Moqvist (SD)			1	
Kenneth Borgmalm (S)			1	
Ida Hildingsson (V)	1			
Thomas Larsson (MBP)		1		
Dan Åberg (M)			1	
Ann-Sofie Olsson (S)			1	
Kalle Lundgren (SD)			1	
Bo Carlsson (C)			1	
Reidar Eriksson (S)			1	
Tor Wendel (M)			1	
Hans-Peter Norén (S)			1	
Gunnar Henriksson (L)			1	
Lutz Rininsland (V)	1			
Benny Jonasson (S)			1	
Margareta Olsson (M)			1	
Hans-Peter Nielsen (KD)			1	
Sandra Stegeröd (S)			1	
Johan Andersson (C)			1	
Robin Skenhede (M)			1	
Malin Tell (S)			1	
Bengt Rydholm (MBP)		1		
Resultat	4	3	40	0

11. Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028

MRP; Sverigedemokraternas förslag mot Vänsterpartiets

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)				1
Ola Wesley (SD)		1		
Piotr Gabrys (M)				1
Madelaine Karlsson (S)				1
Stefan Kärving (V)	1			
Mathias Olsson (SD)		1		
Mats Andersson (C)				1
Dan Nyberg (S)				1
Lena Eckerbom Wendel (M)				1
Magnus Ekström (KD)				1
Anneli Guillothe (S)				1
Göran Svensson (MBP)				1
Robin Danielsson (M)				1
Joakim Sjöling (S)				1
Bibbi Henriksson (L)				1
Gunilla Cederbom (V)	1			
Anders Strand (SD)		1		
Ann-Marie Jonasson (S)				1
Ann-Helen Selander (M)				1
Annalena Levin (C)				1
Anders Gunn (S)				1
Göran Nilsson (SD)		1		
Jonas Sjöblom (MP)				1
Christin Slättmyr (S)				1
Henrik Josten (M)				1
Elisabeth Johansson (KD)				1
Torbjörn Moqvist (SD)		1		
Kenneth Borgmalm (S)				1
Ida Hildingsson (V)	1			
Thomas Larsson (MBP)				1
Dan Åberg (M)				1
Ann-Sofie Olsson (S)				1
Kalle Lundgren (SD)		1		
Bo Carlsson (C)				1
Reidar Eriksson (S)				1
Tor Wendel (M)				1
Hans-Peter Norén (S)				1
Gunnar Henriksson (L)				1
Lutz Rininsland (V)	1			
Benny Jonasson (S)				1
Margareta Olsson (M)				1
Hans-Peter Nielsen (KD)				1
Sandra Stegeröd (S)				1
Johan Andersson (C)				1
Robin Skenhede (M)				1
Malin Tell (S)				1
Bengt Rydholm (MBP)				1
Resultat	4	6	37	0

11. Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028

MRP; Moderaterna och Liberalernas förslag mot Sverigedemokraternas

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)			1	
Ola Wesley (SD)	1			
Piotr Gabrys (M)		1		
Madelaine Karlsson (S)			1	
Stefan Kärving (V)			1	
Mathias Olsson (SD)	1			
Mats Andersson (C)			1	
Dan Nyberg (S)			1	
Lena Eckerbom Wendel (M)		1		
Magnus Ekström (KD)			1	
Anneli Guillothe (S)			1	
Göran Svensson (MBP)			1	
Robin Danielsson (M)		1		
Joakim Sjöling (S)			1	
Bibbi Henriksson (L)		1		
Gunilla Cederbom (V)			1	
Anders Strand (SD)	1			
Ann-Marie Jonasson (S)			1	
Ann-Helen Selander (M)		1		
Annalena Levin (C)			1	
Anders Gunn (S)			1	
Göran Nilsson (SD)	1			
Jonas Sjöblom (MP)			1	
Christin Slättmyr (S)			1	
Henrik Josten (M)		1		
Elisabeth Johansson (KD)			1	
Torbjörn Moqvist (SD)	1			
Kenneth Borgmalm (S)			1	
Ida Hildingsson (V)			1	
Thomas Larsson (MBP)			1	
Dan Åberg (M)		1		
Ann-Sofie Olsson (S)			1	
Kalle Lundgren (SD)	1			
Bo Carlsson (C)			1	
Reidar Eriksson (S)			1	
Tor Wendel (M)		1		
Hans-Peter Norén (S)			1	
Gunnar Henriksson (L)		1		
Lutz Rininsland (V)			1	
Benny Jonasson (S)			1	
Margareta Olsson (M)		1		
Hans-Peter Nielsen (KD)			1	
Sandra Stegeröd (S)			1	
Johan Andersson (C)			1	
Robin Skenhede (M)		1		
Malin Tell (S)			1	
Bengt Rydholm (MBP)			1	
Resultat	6	11	30	0

11. Förslag till Mål- och resursplan 2026-2028

MRP; S, C, KD och MP förslag mot Moderaterna och Liberalernas

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)	1			
Ola Wesley (SD)			1	
Piotr Gabrys (M)		1		
Madelaine Karlsson (S)	1			
Stefan Kärving (V)			1	
Mathias Olsson (SD)			1	
Mats Andersson (C)	1			
Dan Nyberg (S)	1			
Lena Eckerbom Wendel (M)		1		
Magnus Ekström (KD)	1			
Anneli Guillothe (S)	1			
Göran Svensson (MBP)			1	
Robin Danielsson (M)		1		
Joakim Sjöling (S)	1			
Bibbi Henriksson (L)		1		
Gunilla Cederbom (V)			1	
Anders Strand (SD)			1	
Ann-Marie Jonasson (S)	1			
Ann-Helen Selander (M)		1		
Annalena Levin (C)	1			
Anders Gunn (S)	1			
Göran Nilsson (SD)			1	
Jonas Sjöblom (MP)	1			
Christin Slättmyr (S)	1			
Henrik Josten (M)		1		
Elisabeth Johansson (KD)	1			
Torbjörn Moqvist (SD)			1	
Kenneth Borgmalm (S)	1			
Ida Hildingsson (V)			1	
Thomas Larsson (MBP)			1	
Dan Åberg (M)		1		
Ann-Sofie Olsson (S)	1			
Kalle Lundgren (SD)			1	
Bo Carlsson (C)	1			
Reidar Eriksson (S)	1			
Tor Wendel (M)		1		
Hans-Peter Norén (S)	1			
Gunnar Henriksson (L)		1		
Lutz Rininsland (V)			1	
Benny Jonasson (S)	1			
Margareta Olsson (M)		1		
Hans-Peter Nielsen (KD)	1			
Sandra Stegeröd (S)	1			
Johan Andersson (C)	1			
Robin Skenhede (M)		1		
Malin Tell (S)	1			
Bengt Rydholm (MBP)			1	
Resultat	23	11	13	0

19. Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare och belysning för fotboll i Frändefors

Göran Svenssons (MBP) förslag mot Lena Eckerbom Wendels förslag.

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)			1	
Ola Wesley (SD)		1		
Piotr Gabrys (M)		1		
Madelaine Karlsson (S)			1	
Stefan Kärving (V)			1	
Mathias Olsson (SD)		1		
Mats Andersson (C)			1	
Dan Nyberg (S)			1	
Lena Eckerbom Wendel (M)		1		
Magnus Ekström (KD)			1	
Anneli Guilotte (S)			1	
Göran Svensson (MBP)	1			
Robin Danielsson (M)		1		
Joakim Sjöling (S)			1	
Bibbi Henriksson (L)		1		
Gunilla Cederbom (V)			1	
Anders Strand (SD)		1		
Ann-Marie Jonasson (S)			1	
Ann-Helen Selander (M)		1		
Annalena Levin (C)			1	
Anders Gunn (S)			1	
Göran Nilsson (SD)		1		
Jonas Sjöblom (MP)			1	
Christin Slättmyr (S)			1	
Henrik Josten (M)		1		
Elisabeth Johansson (KD)			1	
Torbjörn Moqvist (SD)		1		
Kenneth Borgmalm (S)			1	
Ida Hildingsson (V)			1	
Thomas Larsson (MBP)	1			
Dan Åberg (M)		1		
Ann-Sofie Olsson (S)			1	
Kalle Lundgren (SD)		1		
Bo Carlsson (C)			1	
Reidar Eriksson (S)			1	
Tor Wendel (M)		1		
Hans-Peter Norén (S)			1	
Gunnar Henriksson (L)		1		
Lutz Rininsland (V)			1	
Benny Jonasson (S)			1	
Margareta Olsson (M)		1		
Hans-Peter Nielsen (KD)			1	
Sandra Stegeröd (S)			1	
Johan Andersson (C)			1	
Robin Skenhede (M)		1		
Roland Stegeröd (S)			1	
Bengt Rydholm (MBP)	1			
Resultat	3	17	27	0

19. Svar på medborgarförslag om konstgräs, läktare och belysning för fotboll i Frändefors

Gunilla Cederboms (V) förslag mot Lena Eckerbom Wendels (M) förslag

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Benny Augustsson (S)	1			
Ola Wesley (SD)		1		
Piotr Gabrys (M)		1		
Madelaine Karlsson (S)	1			
Stefan Kärvling (V)	1			
Mathias Olsson (SD)		1		
Mats Andersson (C)	1			
Dan Nyberg (S)	1			
Lena Eckerbom Wendel (M)		1		
Magnus Ekström (KD)	1			
Anneli Guilotte (S)	1			
Göran Svensson (MBP)			1	
Robin Danielsson (M)		1		
Joakim Sjöling (S)	1			
Bibbi Henriksson (L)		1		
Gunilla Cederbom (V)	1			
Anders Strand (SD)		1		
Ann-Marie Jonasson (S)	1			
Ann-Helen Selander (M)		1		
Annalena Levin (C)	1			
Anders Gunn (S)	1			
Göran Nilsson (SD)		1		
Jonas Sjöblom (MP)	1			
Christin Slättmyr (S)	1			
Henrik Josten (M)		1		
Elisabeth Johansson (KD)	1			
Torbjörn Moqvist (SD)		1		
Kenneth Borgmalm (S)	1			
Ida Hildingsson (V)	1			
Thomas Larsson (MBP)			1	
Dan Åberg (M)		1		
Ann-Sofie Olsson (S)	1			
Kalle Lundgren (SD)		1		
Bo Carlsson (C)	1			
Reidar Eriksson (S)	1			
Tor Wendel (M)		1		
Hans-Peter Norén (S)	1			
Gunnar Henriksson (L)		1		
Lutz Rininsland (V)	1			
Benny Jonasson (S)	1			
Margareta Olsson (M)		1		
Hans-Peter Nielsen (KD)	1			
Sandra Stegeröd (S)	1			
Johan Andersson (C)	1			
Robin Skenhede (M)		1		
Roland Stegeröd (S)	1			
Bengt Rydholm (MBP)			1	
Resultat	27	17	3	0

25. Säkerställande av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstad Flygplats AB

Säkerställande av långsiktigt kapitalbehov för Fyrstad Flygplats AB

Namn	Ja	Nej	Avstår	Saknas
Annika Larsson Lindlöf (S)	1			
Ola Wesley (SD)	1			
Piotr Gabrys (M)	1			
Madelaine Karlsson (S)	1			
Stefan Kärving (V)		1		
Mathias Olsson (SD)	1			
Mats Andersson (C)	1			
Dan Nyberg (S)	1			
Lena Eckerbom Wendel (M)	1			
Magnus Ekström (KD)	1			
Anneli Guilotte (S)	1			
Göran Svensson (MBP)		1		
Robin Danielsson (M)	1			
Joakim Sjöling (S)	1			
Bibbi Henriksson (L)	1			
Gunilla Cederbom (V)		1		
Anders Strand (SD)	1			
Ann-Marie Jonasson (S)	1			
Ann-Helen Selander (M)	1			
Annalena Levin (C)	1			
Anders Gunn (S)	1			
Göran Nilsson (SD)	1			
Jonas Sjöblom (MP)		1		
Christin Slättmyr (S)		1		
Henrik Josten (M)	1			
Elisabeth Johansson (KD)	1			
Torbjörn Moqvist (SD)	1			
Kenneth Borgmalm (S)	1			
Ida Hildingsson (V)		1		
Thomas Larsson (MBP)		1		
Dan Åberg (M)	1			
Ann-Sofie Olsson (S)	1			
Kalle Lundgren (SD)	1			
Bo Carlsson (C)	1			
Reidar Eriksson (S)	1			
Tor Wendel (M)	1			
Hans-Peter Norén (S)	1			
Gunnar Henriksson (L)	1			
Lutz Rininsland (V)		1		
Benny Jonasson (S)	1			
Margareta Olsson (M)	1			
Hans-Peter Nielsen (KD)	1			
Sandra Stegeröd (S)	1			
Johan Andersson (C)	1			
Robin Skenhede (M)	1			
Roland Stegeröd (S)	1			
Bengt Rydholm (MBP)		1		
Resultat	38	9	0	0

Vänerns kommun

Reglemente

Med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer

Innehållsförteckning

Allmänt	1
Nämndernas sammansättning.....	1
Ersättarnas tjänstgöring.....	1
Inkallande av ersättare	1
Ersättare för ordföranden	2
Ordföranden	2
Nämndens presidium	2
Tidpunkt för sammanträden.....	3
Kallelse till sammanträden.....	3
Offentliga sammanträden	3
Närvarorätt för övriga.....	4
Justering av protokollet.....	4
Yrkanden.....	4
Deltagande i beslut.....	4
Reservation.....	5
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	5
Delgivning	5
Undertecknande av handlingar.....	5
Utskott.....	5

Dokumentinformation Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer		Dokumentansvarig Kanslichef	
Antagen 2017-11-22, § 176	Antagen av	Reviderad Ange beslutsdatum och § för senaste revidering	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad Ange datumet för dokumentets senaste aktualisering	Diarienummer Nämnd Diariennr	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (2017:725), respektive nämnds reglemente.			

Allmänt

1 §

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen och övriga nämnder i kommunallagen och i de särskilda reglementena för varje nämnd gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Nämndernas sammansättning

2 §

Bestämmelser om antalet ledamöter och ersättare samt om ordförande och vice ordförande/ordföranden finns i de särskilda reglementena för varje nämnd.

För samtliga nämnder är mandattiden fyra år och räknas från den 1 januari året efter det år val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet.

Ordförande och vice ordförande/ordföranden utses för samma mandattid.

Ersättarnas tjänstgöring

3 §

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna därigenom påverkas får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in istället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet behandlats.

En ledamot som har avbrutit sin tjänstgöring en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv får endast inträda i tjänst igen om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

Inkallande av ersättare

4 §

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid nämndens kansli som kallar ersättare. Den ersättare som står i tur att tjänstgöra och inte redan kallats in kallas då till tjänstgöring.

De ledamöter och ersättare som inte tjänstgör får närvara vid sammanträdet och har rätt att delta i överläggningen. Närvarande, men inte tjänstgörande, ledamöter och ersättare har däremot inte rätt att ställa yrkanden eller få sin mening antecknad till protokollet.

Ersättare för ordföranden

5 §

För varje nämnd finns en ordförande. För nämnden finns också en eller två vice ordförande, detta finns stadgat i det nämnds specifika reglementet.

1:e vice ordförande utses från de styrande partierna i de fall då 2:e vice ordförande utses. I andra fall utses vice ordförande av oppositionspartierna. Om förhinder att fullgöra uppdraget under en längre tid föreligger för ordföranden fullgör ersättaren ordförandens samtliga uppgifter.

Om ingen av ordföranden kan delta i sammanträdet eller i del av sammanträdet ska den som varit ledamot i nämnden längst tid inom majoritetspartiet/partierna fullgöra ordförandens uppgifter. Om flera ledamöter inom majoritetspartiet/partierna har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Ordföranden

6 §

Ordföranden ansvarar för att:

1. leda nämndens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,
4. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,
5. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Nämndens presidium

7 §

Nämndens ordförande, förste vice ordförande och i förekommande fall andre vice ordförande utgör nämndens presidium.

Presidiet ska bereda de ärenden som ska hanteras av nämnden samt i övrigt delta i de överläggningar, eller motsvarande, som är av betydelse för nämndens ansvarsområde.

Har nämnden tillsatt ett utskott för beredning av ärende är det utskottet som ska besluta om beslutsförslag till nämnden.

Nämnden får uppdra åt presidiet att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Tidpunkt för sammanträden

8 §

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Nämnden ska också sammanträda om ordförande anser det nödvändigt eller minst en tredjedel av ledamöterna begär det.

En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Kommunstyrelsen och nämnder får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Varje lokal varifrån sammanträdet hålls ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 dagar i förväg anmäla detta till ordföranden och sekreteraren. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Kallelse till sammanträden

9 §

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska även innehålla följande: ”Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.”

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt skickas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdet.

Kallelsen ska skickas elektroniskt.

Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordförande bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och även på annat sätt. Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den inom majoritetspartiet/partierna som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta.

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten inom majoritetspartiet/partierna kalla till sammanträde.

Offentliga sammanträden

10 §

Nämnden får besluta om offentliga sammanträden enligt ”Regler för öppna sammanträden” antagna av kommunfullmäktige.

Närvarorätt för övriga

11 §

Kommunalsråd och kommunstyrelsens ordförande har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Kommundirektören har närvarorätt i kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder. Denna rätt utnyttjas efter samråd med kommunstyrelsens ordförande. Berörd nämndordförande och förvaltningschef ska informeras i förväg.

Justering av protokollet

12 §

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska då redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Yrkanden

13 §

När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det. Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

14 §

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

15 §

Om en ledamot reserverar sig mot ett beslut muntligen eller skriftligen ska reservationen anmälas innan sammanträdet är avslutat. Vill ledamot som reserverat sig mot ett beslut motivera reservationen ska det göras skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska vara egenhändigt skriven och får omfatta maximalt två sidor (A4-format). Motiveringen ska vara nämndsekreteraren tillhanda senast innan tidpunkten för justeringen av protokollet.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

16 §

Nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta kommunstyrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivning

17 §

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden bestämmer. För överförmyndarnämnden gäller nämndens sekreterare istället för förvaltningschefen.

Undertecknande av handlingar

18 §

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller när ordföranden har förhinder av vice ordförande. Med vice ordförande avses i första hand förste vice ordförande och i andra hand andra vice ordförande. Kontrasignering ska ske av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt beslutar nämnden vem som ska underteckna handlingar inom nämndens område.

Utskott

19 §

Nämnden får tillsätta utskott utöver de utskott som föreskrivs i de särskilda reglementena för varje nämnd. Är utskottet föreskrivet i nämndens särskilda reglemente gäller i första hand den bestämmelsen utöver det som föreskrivs i detta reglemente.

Har nämnden utskott gäller, utöver kommunallagens regler, bestämmelserna i §§ 20-24 för utskottet.

20 §

Nämnden väljer för den tid nämnden beslutat utskottets ledamöter och ersättare till det antal nämnden beslutat. Ledamöter och ersättare ska utses bland nämndens ledamöter och ersättare. Nämnden utser ordförande och vice ordförande, samt i förekommande fall andre vice ordförande, för den tid som nämnden beslutat.

Avseende ersättare för ordförande gäller samma regler som för nämnden, se § 5 st. 2-4.

21 §

Ersättare har endast rätt att närvara vid utskottets sammanträde då denne ska tjänstgöra för ordinarie ledamot som har förhinder. Ersättare ska då inkallas i den av nämnden vid valet bestämda ordningen eller annars i den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Avgår ledamot eller ersättare som inte utsetts vid proportionella val ska fyllnadsväl förrättas snarast.

22 §

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträdet ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

23 §

Nämnden ska i ett beslut ange utskottets arbetsområde och vilka befogenheter utskottet har.

Vid utskottssammanträde ska protokoll föras.

24 §

Utskottet får handlägga ärenden bara när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Har utskottet tre eller färre ledamöter krävs dock att samtliga ledamöter är närvarande. Finns tjänstgörande ersättare närvarande räknas dessa som ledamöter.

Vänersborgs kommun

FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING

UTKAST

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Bemyndiganden

- 1§ Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808), 9 kap 1 och 2 §§ avfallsförordningen (SFS 2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Vänersborgs kommun.

Definitioner

- 2§ Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med avfall som omfattas av kommunens ansvar avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.
2. Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1-6 punkterna.
3. Med matavfall avses i denna avfallsföreskrift och i kommunens avfallstaxa den del av bioavfall som utgörs av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall från hushåll, kontor, restauranger, med mera, enligt 1 kap. 5 § punkt 2 avfallsförordningen (SFS 2020:614) och som utgör kommunalt avfall. I begreppet matavfall som utgör kommunalt avfall ingår också avfall som hålls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i slutna tankar. För butiksavfall av animaliskt ursprung, **se punkt 10.**
4. Med restavfall avses sorterat brännbart avfall, det vill säga det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, förpackningar, returpapper, el-avfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut.
5. Med grovavfall avses avfall som omfattas av kommunens ansvar och som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
6. Med returpapper avses detsamma som i 1 kap. 10 § avfallsförordningen, det vill säga kommunalt avfall som utgörs av tidningar eller tidningspapper. Detta inkluderar tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter av papper samt sådant papper som tidningarna trycks på.
7. Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.
8. Med farligt avfall avses ett ämne eller föremål som är avfall och som är markerat med * i bilaga 3 till avfallsförordningen eller som omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av Avfallsförordningen (2020:614). Farligt avfall har farliga egenskaper.
9. Med elavfall/konsumentelavfall avses detsamma som i 16 § förordningen (SFS 2022:1276) om producentansvar för elutrustning.
10. Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
11. Med textilavfall avses kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil som inte kan återanvändas eller återbrukas.
12. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
13. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja en fastighet.
14. Med den avfallsansvariga nämnden avses kommunens samhällsbyggnadsnämnd.

15. Med den tillsynsansvariga nämnden avses kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd.
16. Med renhållare avses den/de aktörer som kommunen anlitat för hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar.
17. Med behållare avses kärl, container, bottentömmande behållare, säck, latrinbehållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall som omfattas av kommunens ansvar.
18. Med enskilda avloppsanläggningar avses sluten tank, slamavskiljare, fosforfälla, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som ger upphov till avfall som omfattas av kommunens ansvar.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken (SFS 1998:808), avfallsförordningen (SFS 2020:614) och förordning (SFS 2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

- 3§ Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar för transport och övrig hantering av avfall som omfattas av kommunens ansvar.
- 4§ Hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs av den eller de som kommunen anlitar för ändamålet (renhållaren).
- 5§ Tillsynen över avfallshanteringen utförs av den tillsynsansvariga nämnden¹.
- 6§ Den avfallsansvariga nämnden informerar fastighetsägarna om krav och hantering avseende förpackningar, returpapper och övrigt avfall som omfattas av kommunens ansvar.
- 7§ Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om denna föreskrift inte följs.

Ordinarie hämtning kan ersättas av separat hämtning om behållare innehåller:

- skärande eller stickande avfall som är bristfälligt emballerat
- ej väl förslutna avfallspåsar eller löst liggande avfall i kärl eller fack för restavfall och matavfall
- osorterat avfall

Avfallet hämtas efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren, antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

Om rättelseåtgärder inte vidtagits av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren, har renhållaren rätt att debitera avgift för osorterat avfall enligt kommunens taxa för avfallsavgifter och rätt att hämta avfallet på annat sätt om det är möjligt.

Separat hämtning kan också ske om behållare är överfulla eller för tunga. Hämtning sker då efter att fastighetsinnehavaren omfördelat avfallet.

---

¹ Tillsyn enligt Miljöbalken (SFS 1998:808) 15 kap och föreskrifter meddelade med stöd av Miljöbalken.

Fastighetsinnehavarens ansvar för betalning och information

- 8§ Avgift ska betalas av fastighetsinnehavaren för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har meddelat².
- 9§ Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller de som bor på eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

AVFALL SOM OMFATTAS AV KOMMUNENS ANSVAR

Sortering av avfall

- 10§ Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall som omfattas av kommunens ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.
- 11§ Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som ska sorteras enligt bilaga 1.

Skyldighet att överlämna avfall som omfattas av kommunens ansvar

- 12§ Avfall som omfattas av kommunens ansvar ska lämnas till och transporteras bort från fastigheten av renhållaren om inte annat anges i dessa föreskrifter.
- 13§ Utsorterade avfallsslag hämtas i avsedd behållare vid fastigheten enligt 31§ eller lämnas på plats som anvisas i bilaga 1.
- 14§ Det utsorterade avfallet ska transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.
- 15§ Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa renhållaren och den avfallsansvariga nämnden om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.
- 16§ Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av det kommunala avfallet från fastigheten.

Emballering av avfall som omfattas av kommunens ansvar, fyllnadsgrad och vikt

- 17§ Avfall ska emballeras i enlighet med anvisningar i bilaga 1. Emballerat avfall ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfall ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.
- 18§ I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Närmare krav på sortering och emballering finns i bilaga 1.

---

² Miljöbalken (SFS 1998:808), 27 kap 4§

19§ Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses.

20§ Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

Anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

21§ En förteckning över de behållare och annan utrustning som används i kommunen anges i bilaga 2.

22§ Ägande och underhållsansvar för behållare och annan utrustning som används i samband med avfallshantering är fördelat enligt följande:

- Kärll för insamlande av mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper ägs och tillhandahålls av kommunen. Fastighetsinnehavaren ansvarar för rengöring och tillsyn.
- Latrinbehållare ägs och tillhandahålls av renhållaren.
- Container ägs och tillhandahålls av kommunen.
- Bottentömmande behållare, underjordsbehållare, enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och slamtankar anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.
- Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

23§ Ägare av behållare ansvarar för reparation och, vid behov, utbyte av behållare. I de fall renhållaren är ägaren och ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Ändringar som kan påverka hämtning ska utan uppmaning meddelas renhållaren.

24§ Märkning av kärll och annan relevant utrustning ska ske enligt anvisning från renhållaren.

25§ Behållare ska vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

26§ Såväl behållare som de inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshantering ska installeras och underhållas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Anläggande

27§ Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar (slamavskiljare, minireningsverk, slutna tankar med mera), fettavskiljare eller tank för matavfall ska avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning inte överstiga 20 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 8 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

28§ Anläggning som kräver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning ska ske av filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras. Avstånd för kranbil vid tömning av filtermaterial får inte överstiga 20 meter.

29§ Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall, bottentömmande behållare eller anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen.

30§ Inför installation av botten tömmande behållare ska val av typ och placering ske i samråd med renhållaren. Anläggningen ska utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran.

Förutsättningar vid hämtning av avfall

31§ Hämtning av avfall som omfattas av kommunens ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen, vid överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats, se bilaga 1. Anvisning av plats görs av avfallsansvarig nämnd.

32§ Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens renhållningssystem kan ske och att hämtning underlättas. De ska placeras så att de kan hämtas med kärra eller sidlastande bil där sådan används och baklastande bil där sådan används.

33§ Kärll med lock ska vid hämtningstillfället vara fria från snö.

34§ Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska vid begäran om hämtning lämnas till renhållaren. Ändringar ska utan uppmaning meddelas renhållaren.

35§ Slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar ska vara lätt tillgängliga för tömning.

Lock eller manlucka ska kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt när tömning ska ske. Lock eller manlucka får inte väga mer än 15 kg och inte vara större än 60 cm i diameter.

36§ Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning hålls i farbart skick.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder (inklusive vegetation), röjas från snö och hållas halkfri. Transportväg som slutar i återvändsgränd ska vara försedd med vändningsmöjlighet med tillräcklig yta för hämtningsfordon.

37§ Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall som omfattas av kommunens ansvar ska vara så dimensionerad att den är farbar vid varje hämtningstillfälle för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

38§ Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren lämna avfallet på plats som överenskommits med renhållaren.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

39§ Kommunen utgör två hämtningsområden; ett för permanent boende och ett för fritidsboende.

40§ Ordinarie hämtning av avfall sker med nedanstående intervall:

Sorterat mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper

- Från flerbostadshus sker hämtning enligt överenskommelse.
- Från en- eller tvåbostadshus för permanentboende sker hämtning enligt överenskommelse.

- Från en- eller tvåbostadshus för fritidsboende sker hämtning enligt överenskommelse under perioden vecka 18/19 – 38/39 (11 tömningar), i den ordning renhållaren bestämmer. Övrig del av året sker hämtning efter beställning.
- Från koloniträdgårdar, fritidsanläggningar och andra liknande verksamheter sker hämtning enligt överenskommelse.

Övrigt avfall som omfattas av kommunens ansvar

- Hämtning av icke-brännbart grovavfall såsom kyl frys, spis, tvättmaskin, och diskmaskin sker enligt överenskommelse.
- Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med det tillstånd som getts av kommunens tillsynsansvariga nämnd och ska följa leverantörens anvisningar. I annat fall sker tömning minst en gång per år för minireningsverk och vartannat år för fosforfällor.
- Hämtning av latrin sker varannan vecka eller efter budning.
- Tömning av slamavskiljare med anslutet WC ska ske en gång/år.
- Tömning av slamavskiljare utan anslutet WC ska ske var tredje år.
- Tömning av fettavskiljare sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i avskiljaren.
- Slutna tankar töms efter budning.

41§ Särskild hämtning kan beställas av nedanstående avfallsslag enligt renhållarens anvisningar och enligt fastställd taxa:

- Grovavfall
- Trädgårdsavfall, hämtning från tätorter sker under perioden april – oktober, varannan vecka. Särskilt abonnemang erfordras.

SÄRSKILT OM KOMMUNALT AVFALL FRÅN VERKSAMHETER

42§ Kommunalt avfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall än kommunalt avfall. För kommunalt avfall från verksamheter gäller 3–41 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.

43§ För verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet och lämna det till ett insamlingsystem som renhållaren tillhandahåller.

ANNAT AVFALL ÄN KOMMUNALT AVFALL

Uppgiftsskyldighet

44§ Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än kommunalt avfall ska på uppmaning av den avfallsansvariga nämnden lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning³.

45§ Den som är innehavare av en hamn ska lämna uppgift om behovet av avfallshantering till kommunens avfallsansvariga nämnd⁴.

³ Avfallsförordningen (SFS 2020:614), 9 kap 1§

⁴ Avfallsförordningen (SFS 2020:614), 4 kap 8-9§§

UNDANTAG

Anmälan/ansökan

46§ För undantag från denna föreskrift ska anmälan eller ansökan göras till den kommunala nämnd som prövar ärendet. Vilken nämnd som prövar respektive typ av undantag framgår av §§ 54, 56-57, 59-60, 62-64.

47§ Anmälan/ansökan om undantag ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallslag som avses samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

48§ Av anmälan/ansökan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

49§ Ansökan om omhändertagande av avloppsfraktioner och filtermaterial genom egen anläggning ska innehålla en detaljerad beskrivning av anläggningen och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

50§ I de fall den tillsynsansvariga nämnden prövar ärendet ska nämnden översända kopia av anmälan/ansökan och beslutet till den avfallsansvariga nämnden.

Eget omhändertagande av avfall

51§ Avfall får endast tas om hand i egen regi enligt vad som anges i 52 - 56 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

52§ Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

53§ Med stöd av 3 kap 1 e§ avfallsförordningen gäller följande förbud eller begränsningar av eldning av trädgårds och parkavfall:

Inom områden med detaljplan eller områdesbestämmelse är eldning förbjuden under tiden 1 maj – 30 september. Övrig tid av året får eldning inom sådana områden ske endast av torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering, om det kan ske utan att olägenhet för människors hälsa uppstår. Eldning får aldrig ske i strid mot gällande brandföreskrifter.

54§ Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som avser att kompostera annat kommunalt avfall än trädgårdsavfall från fastigheten, t.ex. matavfall, ska anmäla detta till den tillsynsansvariga nämnden. Om fastigheten byter ägare ska en ny anmälan göras.

55§ Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare. Fastigheten ska medge utrymme för användning av den erhållna komposten.

56§ Kompostering av avloppsfraktioner och filtermaterial från fastigheten får efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden ske i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, så kallad förmultningsanläggning eller annat liknande omhändertagande för användning av näringsämnen på fastigheten.

Utsträckt hämtningsintervall

57§ Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden medges att återstående avfall som omfattas av kommunens ansvar hämtas med glesare hämtningsintervall under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

- Till och med 2026-12-31: Hämtning var fjärde vecka, en gång per kvartal eller en gång per halvår. Möjlighet till hämtning en gång per kvartal eller halvår upphör när 4-fackskärl placerats ut.
- Från och med 2027-01-01: Hämtning var fjärde vecka

58§ Medgivande om glesare hämtningsintervall kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

59§ Fastighetsinnehavaren kan efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden medges dispens från kravet på tömningsintervall för slamavskiljare och fosforfällor. Förlängt tömningsintervall för slamavskiljare och fosforfällor kan medges om det är uppenbart att tätare tömning inte behövs. Beslut om förlängt tömningsintervall kan tidsbegränsas. Förlängt tömningsintervall får medges med ett intervall om högst vartannat år.

Gemensam avfallsbehållare

60§ Två eller tre närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd under viss tid medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsägarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

61§ Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om avfallsansvarig nämnd konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

62§ Uppehåll i hämtning vid permanentbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst tre månader.

Ansökan ska lämnas till den avfallssansvariga nämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden och uppehåll medges i 1 år i taget.

63§ Uppehåll i hämtning vid fritidshus kan efter ansökan medges nyttjanderättsinnehavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela fritidsperioden.

Ansökan ska lämnas till den avfallsansvariga nämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen

64§ Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv kan ta hand om sitt avfall som omfattas av kommunens ansvar på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön, kan efter anmälan till den tillsynsansvariga nämnden om det finns särskilda skäl, befrias från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning.

IKRAFTTRÄDANDE

Dessa föreskrifter träder i kraft den xx

UTKAST

Bilaga 1

Bilaga 1 Sortering, emballering och lämning av avfall

Av kommunens renhållningsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag ska utsorteras. Avfallet lämnas på den plats som anges för respektive avfallsslag.

Typ av avfall	Hushåll/ Verksamhet	Emballering och märkning	Hämtning/lämning
<p>Andra animaliska biprodukter än döda sällskapsdjur (se Djur) och matavfall.</p> <p><i>Om före detta livsmedel blandas med annat avfall utgör hela den blandade fraktionen före detta livsmedel.</i></p>	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Batterier	Hushåll	Emballeras ej	<p><i>Små batterier:</i> Lämnas i batteriholkar, vid kretsloppspark eller miljöstation.</p> <p><i>Bilbatterier/andra större startbatterier:</i> Lämnas vid kretsloppspark.</p> <p><i>Produkter med inbyggda batterier:</i> Lämnas till försäljningsställe eller kretsloppspark.</p>
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör med tillstånd att transportera farligt avfall.	<p>Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör med tillstånd att transportera farligt avfall.</p> <p>En mindre mängd farligt avfall får efter anmälan till Länsstyrelsen⁵ transporteras i egen regi till godkänd behandlingsanläggning eller kretsloppspark. Transport ska rapporteras till Naturvårdsverket innan den anländer till mottagare enligt Avfallsförordningen (SFS 2020:614) 6 kap 1-5§§.</p>
Bilar (uttjänta)	Hushåll/ Verksamhet	Emballeras ej	Lämnas till auktoriserad bilskrot.
<p>Brännbart avfall / Restavfall</p> <p><i>Brännbart avfall som blir kvar efter utsortering av allt annat avfall enligt denna bilaga.</i></p>	Hushåll/ Verksamhet	Läggs i avsedd påse i avsett kärl.	Hämtas av renhållaren.

⁵ Avfallsförordningen (SFS 2020:614), 5 kap §§ 1 eller 7

Bygg- och rivningsavfall <i>Sorteras i följande fraktioner (SFS 2020:614):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Trä • Mineral som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten • Metall • Glas • Plast • Gips 	Hushåll	Emballeras ej. OBS! För asbest – se Farligt avfall nedan.	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Djur - sällskapsdjur	Hushåll		Får grävas ner på fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljön. Mindre djur kan läggas i en väl tillsluten plastpåse som läggs i kärlet för restavfall. För större djur bör veterinär kontaktas. Mer information om hantering av döda djur finns på Jordbruksverkets webbplats.
Djur - slaktavfall	Hushåll (husbehovsjakt)		I första hand lämnas slaktavfall och större djurdelar från jakt kvar i skogen. Mindre delar och mängder kan läggas i en väl tillsluten plastpåse som läggs i kärlet för restavfall.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Däck (med eller utan fälg)	Hushåll	Emballeras ej	Lämnas till däckinsamlingsentreprenör eller kretsloppspark.
	Verksamhet		Lämnas till däckinsamlingsentreprenör eller upphandlad avfallsentreprenör.
Elektriska och elektroniska produkter <i>Exempelvis</i> <ul style="list-style-type: none"> • Lampor • Tvättmaskiner • Köksmaskiner • TV • Datorer 	Hushåll	Emballeras ej	Lämnas till försäljningsställe eller vid kretsloppspark. Vitvaror, kylskåp och frysskåp/-boxar kan avgiftsfritt hämtas av renhållaren.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Farligt avfall <i>Exempelvis</i> <ul style="list-style-type: none"> • Asbest • Färg-, lackavfall samt hartser • Limavfall (exempel kontaktlim, epoxilim, spackel) 	Hushåll	Olika typer av farligt avfall får inte blandas. Emballage ska vara väl förslutet. Emballage ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll.	Lämnas vid kretsloppspark.

<ul style="list-style-type: none"> • Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor, vanliga lysrör) • Lösningsmedel • Fotokemikalier • Bekämpningsmedel • Spillolja • Sprayburkar • Annat starkt surt eller starkt alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel) • Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer) 	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör med tillstånd att transportera farligt avfall.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör med tillstånd att transportera farligt avfall. En mindre mängd farligt avfall får efter anmälan till Länsstyrelsen ⁶ transporteras i egen regi till godkänd behandlingsanläggning eller kretsloppspark. Transport ska rapporteras till Naturvårdsverket innan den anländer till mottagare enligt Avfallsförordningen (SFS 2020:614) 6 kap 1-5§§.
Fett från fettavskiljare	Verksamhet	I fettavskiljaren	Hämtas av renhållaren eller enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Fiskeredskap	Hushåll		Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet - i hamn	Enligt hamnens instruktioner.	Lämnas enligt hamnens instruktioner.
	Verksamhet - inte i hamn		Lämnas till aktör med producentansvar för fiskeredskap.
Förpackningar som inte omfattas av retursystem (pant) <ul style="list-style-type: none"> • Plast • Kartong • Glas färgat • Glas ofärgat • Metall 	Hushåll och Verksamhet vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll (se 3§)	Ingen emballering. <i>OBS! Sprayburkar ska vara pys-tomma och punkterade om många burkar slängs samtidigt.</i>	Hämtas av renhållaren. Skrymmande förpackningsavfall ska lämnas vid kretsloppspark, återvinningsstation eller annan plats enligt instruktion från renhållaren.
	Verksamhet vars avfallshantering inte är samlokaliserad med hushåll (se 3§)	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Förpackningar som omfattas av retursystem (pant)	Hushåll/ Verksamhet	Ingen emballering.	Lämnas till mottagning anordnad av pantföretagen.
Grovavfall <i>Skrymmande avfall som inte ryms i eller av andra skäl inte kan läggas i behållare eller säck för kommunalt restavfall. Exempelvis utstrangerade möbler, cyklar och liknande</i>	Hushåll	Emballeras i möjligaste mån (buntas eller förpackas). Ska förses med märkning som klargör att det är grovavfall.	Lämnas vid kretsloppspark. På kretsloppspark ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Inert avfall	Hushåll	Ingen emballering	Lämnas vid kretsloppspark.

⁶ Avfallsförordningen (SFS 2020:614), 5 kap §§ 1 eller 7

<i>Exempelvis</i> • Sten • Kakel/klinker • Asfalt	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Isolering	Hushåll	Ingen emballering.	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Latrin	Hushåll/ Verksamhet	I avsedd latrinbehållare. Behållaren ska förslutas av fastighetsinnehavare/ nyttjanderättshavare.	Hämtas av renhållaren.
Läkemedel	Hushåll	Lämnas i behållare/ påse som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Matavfall	Hushåll/ Verksamhet	Läggs i avsedd påse i avsett kärl.	Hämtas av renhållaren i enlighet med det hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.
Matfetter / Frityravfall	Hushåll	Emballeras i exempelvis flaska.	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Metall (som inte är förpackning) <i>Exempelvis</i> • Ledningar/rör • Plåtar	Hushåll	Buntas i möjligaste mån om det är samma typ av metall. I annat fall ingen emballering.	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Returpapper	Hushåll/ Verksamhet	Ingen emballering. Läggs i avsett kärl.	Hämtas av renhållaren.
Slam och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar	Hushåll/ Verksamhet	I avsedd behållare.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Stickande och skärande avfall <i>Exempelvis</i> • Kanyler • Sprutor	Hushåll	Lämnas i behållare som tillhandahålls av apoteket.	Lämnas till apotek.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Textilavfall • Kläder av textil • Hemtextil • Inredningstextil • Väskor av textil • Accessoarer av textil	Hushåll	Läggs i påse	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Trädgårdsavfall <i>OBS! Gäller inte invasiva arter!</i>	Hushåll	Ingen emballering.	Lämnas vid kretsloppspark, hämtas av renhållare (se §42) eller komposteras (se §53).
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.
Trädgårdsavfall – Invasiva arter	Hushåll	Väl förpackat i dubbla sopsäckar.	Lämnas vid kretsloppspark.
	Verksamhet	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.	Enligt instruktion från upphandlad avfallsentreprenör.

Bilaga 2. Behållare och annan utrustning som tillhandahålls av renhållaren

Avfallsbehållare

- Kär 140 liter
- Kär 190 liter
- Kär 240 liter
- Kär 360 liter
- Kär 660 liter
- Fyrackskär för sortering av förpackningar
- Tvåackskär för sortering av förpackningar

Behållare för skrymmande avfall, exempelvis trädgårdsavfall

- Container 8-12 m³

Övrigt

- Latrinbehållare

UTKÄST

Reglemente

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Gäller fr.o.m. 2025-

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	1
Delegering från kommunfullmäktige.....	2
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	2
Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige.....	2
Personuppgiftsansvar.....	2
Personal- och organisationsfrågor.....	3
Processbehörighet.....	3
Information, samråd, delaktighet och inflytande.....	3
Medborgarförslag.....	3
Arbetsformer.....	3
Sammansättning.....	4

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Antagen 2025-xx-xx § xx	Version 1.0
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Kanslichef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om nämndens uppdrag och verksamhet m.m.		Publicerad på hemsidan xxxx	
Ämnesområde Administration		Intern	Extern
Andra styrande dokument som omnämns Miljöbalken (1998:808), Livsmedelslagen (2006:804), Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088), Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730), Lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257), Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, Lokalförsörjningspolicy (KF, 2006-10-17, § 86), Regler för öppna sammanträden (KF, 2014-06-18, § 88), Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer (KF, 2017-11-22, § 176)			

Uppdrag och verksamhet

1 §

Nämnden ska inom sitt respektive verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvar omfattar följande;

1. fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,
2. svara för kommunens engagemang i regional och lokal miljöövervakning,
3. svara för kommunens åtagande inom sjökalkning och recipientvattenprovtagning,
4. att pröva dispensansökningar, som berör den lagstiftning där nämnden har tillsynsansvar.

Enligt miljöbalken (MB);

1. svara för prövning och tillsyn som ankommer på kommunen inom miljö- och hälsoskyddsområdet (inkluderande förorenade områden samt kemiska produkter och biotekniska organismer, exkluderande strandskydd där byggnadsnämnden ansvarar),
2. svara för tillsyn som ankommer på kommunen vad gäller vattenverksamhet, täkter, skötsel av jordbruksmark, vilthägn, stängsel samt områden som omfattas av krav på anmälan enligt 12 kap. 6 § MB,
3. svara för prövning av ansökningar om tillåtelse, tillstånd, dispens eller undantag från vad som annars gäller i fråga om transport, återvinning eller bortskaffande av avfall och för den tillsyn som ankommer på kommunen vad gäller avfallshantering, producentansvar, nedskräpning och dumpning av avfall,
4. följa utvecklingen inom kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och andra frågor inom nämndens ansvarsområde och därvid utarbeta de förslag som är påkallade,
5. medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde berörs,
6. utarbeta de förslag till åtgärdsprogram och åtgärdsplaner som kan krävas av kommunen och svara för provtagning som ålagts kommunen med anledning av miljökvalitetsnormer,
7. svara för prövning och tillsyn inom naturvården som ankommer på kommunen i den mån uppgiften inte lagts på annan nämnd, samt arbeta med vård, förvaltning och utveckling av naturvården,
8. svara för att initiera och bereda ärenden som är påkallade om inrättande av skyddsområden enligt 7 kap. MB, i den mån uppgiften inte lagts på annan nämnd och svara för förvaltning av sådana områden.

Samt;

1. svara för prövning och tillsyn som ankommer på kommunen enligt övriga lagar och förordningar som berör nämndens ansvarsområde (livsmedelslagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, lag om åtgärder mot förorening från fartyg m.fl.).

Delegering från kommunfullmäktige

2 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska besluta i följande ärenden;

1. extern förhyrning av lokaler för nämndens verksamhet med en hyrestid om maximalt 5 år och en årlig hyreskostnad på maximalt 25 prisbasbelopp. Eventuell avtalad återställningskostnad och lösenkostnad ska fördelas över hyrestiden. Beslut överstigande dessa gränser fattas av kommunfullmäktige. Av kommunfullmäktige antagen "Lokalförsörjningspolicy" gäller i övrigt för kommunens lokalförsörjning,
2. ansvara för donationsförvaltning som anvisas nämnden.

Ärenden som nämnden är förhindrad att handlägga

3 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är, enligt 6 kap.7 § kommunallagen, förhindrad att bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden företräder kommunen som part. Nämnden får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver. Dessa ärenden ska i stället avgöras av byggnadsnämnden.

Ansvar inom verksamhetsområdet

4 §

Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige

5 §

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska tre gånger per år redovisa till kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente,
2. genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Personuppgiftsansvar

6 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Personal- och organisationsfrågor

7 §

Kommunstyrelsen utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal- och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Processbehörighet

8 §

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden inom sitt ansvarsområde.

Information, samråd, delaktighet och inflytande

9§

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Nämnden ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till.

Medborgarförslag

10 §

Medborgarförslag, där kommunfullmäktige överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattats i anledning av ett medborgarförslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas. Förslagsställarens närvaro- och yttranderätt regleras i av kommunfullmäktige fastställda ”Regler för öppna sammanträden”.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer” gäller bestämmelserna nedan för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Sammansättning

11 §

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ha 7 ledamöter och 7 ersättare.

Nämnden ska ha ordförande och vice ordförande.

Förbundsordning

Gäller fr.o.m. 2026-01-01

Diarienummer: 25/0014-2	Beslutad av: Respektive medlemsfullmäktige
Uppdaterad: 2025-03-28	Granskad: 2025-03-28
Dokumentansvarig: Förbundssekreterare	

1 § Namn och säte

Förbundets namn är Tolkförmedling Väst och har sitt säte i Göteborg.

2 § Medlemmar

Förbundet utgörs av 47 medlemmar. Medlemsorganisationerna är Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Bollebygd, Borås, Dals Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mark, Mariestad, Mölndal, Munkedal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tjörn, Tidaholm, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg, Åmål samt Öckerö.

3 § Ändamål

Förbundets ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk genom att bedriva gemensam språktolk- och översättningsförmedling.

4 § Organisation

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med en direktion. Direktionen är förbundets beslutande församling och styrelse. Direktionen består av en ordinarie ledamot och en ersättare från respektive medlemsorganisation. Ordinarie ledamot från Göteborgs stad är ordförande i direktionen och ledamoten från Västra Götalandsregionen är vice ordförande. Ordförande och viceordförande utgör direktionens presidium.

Direktionen kan inrätta de övriga organ som behövs för att bedriva förbundets verksamhet på ett effektivt och korrekt sätt.

Direktionen utser en förbundsdirektör som har att leda verksamheten enligt direktionens anvisningar. Förbundet har ett kansli med uppgift att under förbundsdirektör sköta förbundets administration och dess övergripande verksamhet. Förbundet har lokalkontor på flera orter.

5 § Firmatecknare

Ordföranden är firmatecknare i förening med förbundsdirektör. Vice ordförande är ersättare för ordföranden.

6 § Mandattid

Direktionens ledamöter och ersättare väljs för en mandattid på fyra år räknat från den 1 januari året efter val.

7 § Arvoden och ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska ersättningar till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna ska utgå enligt de regler och bestämmelser som gäller för Västra Götalandsregionen. Arvoden och ekonomiska ersättningar bekostas av förbundet.

8 § Revisorer

Förbundet ska ha två förtroendevalda revisorer som utses av Västra Götalandsregionen. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i direktionen. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat sina revisionsberättelser. Det första året i varje mandatperiod inleds således med dubbla revisorskollegier. Revisorerna ska avge revisionsberättelse till direktionen och till respektive medlems fullmäktige.

9 § Initiativrätt

Ärenden i direktionen får väckas av:

- ledamot i direktionen
- medlem genom dess fullmäktige eller styrelse
- organ under direktionen om direktionen har medgivit sådan rätt

10 § Närvaro- och yttranderätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som ej är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens möten.

Vid ordinarie ledamots förhinder tjänstgör ersättare. Ledamot kallar själv in sin ersättare.

Direktionens möten är inte offentliga med undantag från mötet då budgeten beslutas.

11 § Beslut

Direktionen fattar beslut med enkel majoritet i samtliga ärenden. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

12 § Anslagstavla

Förbundets anslagstavla finns på förbundets webbplats.

Förbundets tillkännagivanden anslås på förbundets anslagstavla.

13 § Andelskapital

Varje medlem tillskjuter 1 svensk krona per kommuninvånare som andelskapital vid inträde i förbundet. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

14 § Andel i tillgångar och skulder

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet. Fördelningsgrunden gäller även för täckande av brist om förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

15 § Kostnadstäckning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

16 § Finanspolicy, borgen m.m.

Förbundet ska följa den av direktionen antagna finanspolicy. Förbundet får inte teckna borgen, garantier eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

Förbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

17 § Insyn och informationskyldighet

Medlemmarna i förbundet, genom sina respektive styrelser, har rätt till insyn i förbundet. Direktionen ska avlämna den information över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar. Direktionen ansvarar för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

18 § Budgetprocess

Direktionen ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden.

Budgeten ska fastställas senast den 30 september för kommande verksamhetsår. Budgetförslaget ska dessförinnan samrådats med medlemmarna.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten.

19 § Årsredovisning och delårsrapport

Direktionen ska senast den 30 mars ha upprättat årsredovisning för det gångna verksamhetsåret. Årsredovisningen översänds efter revision till respektive medlem för beslut om godkännande i fullmäktige samt beslut om prövning av ansvarsfrihet för direktionen.

Direktionen upprättar även en delårsrapport som efter revision översänds till respektive medlem för behandling i fullmäktige.

20 § Inträde av ny medlem

Vid önskan om att inträda som medlem i förbundet ska ansökan ställas till direktionen som yttrar sig och överlämnar ärendet om ny förbundsordning till medlemmarna. Ny medlem har antagits när samtliga medlemmar, ansökande och befintliga, genom fullmäktigebeslut antagit den nya förbundsordningen.

21 § Ändring av förbundsordningen

Ändringar och tillägg till förbundsordningen ska antas av direktionen och fastställas av samtliga medlemmars fullmäktige.

22 § Uppsägning och utträde

Förbundet är bildat för obestämd tid. En medlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga medlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån förbundsordningens 13 – 15 §§ såvida inte annat avtalas mellan medlemmarna. De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som krävs med anledning av utträdet.

23 § Likvidation

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Förbundet ska också träda i likvidation om mer än hälften av medlemmarna genom samstämmiga beslut i respektive medlems fullmäktige fattat beslut härom.

Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets tillgångar och skulder i anledning av likvidationen ska den i 14 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna gälla. När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen genom försäljning eller på annat lämpligt sätt omvandlas till pengar. Verksamheten får fortsatt tillfälligt bedrivas om det så krävs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Handlingarna ska revideras av förbundets revisorer vilka ska yttra sig i en revisionsberättelse. Till slutredovisningen ska fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förbundet är upplöst då förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga medlemmar.

24 § Tvister

Om tvist uppkommer mellan förbundet och en eller flera medlemmar och om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse ska tvisten avgöras av allmän domstol.